

Vyhodnotenie pripomienok k výsledku analýzy veľkoobchodného relevantného trhu č. 3a

Úrad pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb (ďalej len „úrad“) dňa 6.4.2016 zverejnil na svojom verejne dostupnom webovom sídle (<http://www.teleoff.gov.sk/index.php?ID=10182>) výsledky analýzy relevantného trhu veľkoobchodných služieb lokálneho prístupu poskytovaných v pevnom umiestnení (ďalej len „relevantný trh č. 3a). Úrad súčasne uverejnil na svojej verejne dostupnej internetovej stránke Výzvu na podávanie pripomienok k výsledkom analýzy relevantného trhu č. 3a. Záverom opakovanej analýzy predmetného trhu bolo určenie spoločnosti Slovak Telekom, a.s. za významný podnik a uloženie povinností na relevantnom trhu č. 3a.

Spoločnosť Slovak Telekom, a.s. (ďalej len „ST“) zaslala svoje pripomienky listom zo dňa 20.05.2016 zaevidovaným úradom pod č. 520/OER/2016.

Úrad podľa § 8 ods. 1 písm. c) zákona č. 531/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách (ďalej len „zákon“) spolupracuje s Protimonopolným úradom Slovenskej republiky (ďalej len „PMÚ SR“) v otázkach určenia relevantných trhov v oblasti elektronických komunikácií, analýzy relevantných trhov a určenia podniku s významným vplyvom na relevantnom trhu. V súlade s uvedeným úrad požiadal PMÚ SR o stanovisko k predmetnej analýze.

PMÚ SR vo svojom stanovisku zaevidovanom úradom pod č. 503/OER/2016 uviedol, že nemá pripomienky k výsledkom predmetnej analýzy.

Pripomienky spoločnosti ST

Jednotlivé pripomienky sú zoradené v bodoch, vymedzené odkazom na stranu a odsek v rámci jednotlivých častí analýzy. Najprv je kurzívou uvedené pôvodné znenie textu analýzy a následne návrh spoločnosti Slovak Telekom na doplnenie, zmenu, zrušenie alebo nahradenie znenia textu analýzy a odôvodnenie spoločnosti Slovak Telekom.

1. Text analýzy na str. 10: „*Úrad oznámil spoločnosti Slovak Telekom, a.s., sekcii pre regulátorne záležitosti so sídlom Karadžičova 10, 825 13 Bratislava (ďalej len spoločnosť „ST, a.s.“) listom č. 266/OER/2015 zo dňa 10.02.2015, že pristúpil k analýze veľkoobchodných trhov č. 3a, č. 3b a č. 4. Súčasne ju požiadal o zaslanie informácií a podkladov k predmetným trhom.*“

Návrh ST na doplnenie, zmenu alebo výmaz textu

Zmeniť v texte analýzy sídlo spoločnosti Slovak telekom, a.s. na „*Bajkalská 28, 817 62 Bratislava*“

Odôvodnenie

Zmena sídla spoločnosti Slovak Telekom, a.s. od 1. 7. 2013.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST:

Úrad upravil text analýzy v súlade s požiadavkou spoločnosti ST:

„Bajkalská 28, 817 62 Bratislava“

2. Text analýzy na str. 11-80(Vymedzenie súvisiaceho maloobchodného trhu)

Návrh ST na doplnenie, zmenu alebo výmaz textu

Analýzu je potrebné doplniť o overiteľnú analýzu dopytu, napr. o detailný prieskum pohľadu koncových užívateľov na zastupiteľnosť jednotlivých technológií v obciach a mestách s rôznou hustotou obyvateľov a s rôznou dostupnosťou technológií.

Odôvodnenie

V analýze úplne chýbajú odkazy na overiteľné zdroje záverov Úradu o kvalitatívnej (produktovej) zastupiteľnosti, resp. nezastupiteľnosti jednotlivých technológií z pohľadu koncových užívateľov. Úrad na viacerých miestach svoje závery o nezastupiteľnosti jednotlivých technológií týkajúce sa nezastupiteľnosti širokopásmových technológií opiera o zákaznícky nepodložené vyjadrenie alternatívnych operátorov alebo ich prezentuje len ako vlastné názory bez akéhokoľvek ďalšieho odkazu na zdroj. Uvedený nedostatok je možné odstrániť výlučne dodatočným alebo pravidelným prieskumom uskutočneným medzi reprezentatívnou vzorkou koncových užívateľov vo všetkých typických oblastiach SR s rôznou hustotou obyvateľstva a rôznou dostupnosťou jednotlivých technológií a s otázkami smerovaným jednak na ich pohľad na súčasný stav ako aj na očakávaný vývoj v mieste ich bydliska. Štúdia ECORYS uvádzaná Úradom na viacerých miestach je v tomto zmysle nepoužiteľná, pretože bola odprezentovaná pre Európsku Komisiu pred 3 rokmi, pričom dáta, z ktorých vychádza, sú ešte staršieho dáta (boli prevažne zozbierané v roku 2012 a väčšinou zodpovedajú dátam pred rokom 2011). Štúdia nebola venovaná špeciálne Slovenskej republike. Je potrebné tiež uviesť že rozdiely v zastupiteľnosti služieb medzi krajinami ústia do odlišného prístupu regulačných orgánov. Napr. v Rakúsku bol mobilný širokopásmový prístup zaradený na trh maloobchodného pevného širokopásmového prístupu a bol dôvodom k zníženiu regulačného zaťaženia. V Poľsku doviedla prítomnosť alternatívnych technológií spolu s WiFi regulačný orgán ku geografickej segmentácii a k deregulácii trhu širokopásmového prístupu v 76 komúnach. Preto nemožno mechanicky preberať prístupy a hodnotenia zastupiteľnosti univerzálnych štúdií prezentovaných pre celú EÚ, ale je nevyhnutné národné analýzy zakladať na vlastných prieskumoch a zisteniach regulátora, ktoré musia zodpovedať presne špecifikám prítomným v danej krajine.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST:

Spoločnosť ST poukazuje na nedostatky analýzy zastupiteľnosti a navrhuje dodatočné prieskumy zákazníckeho správania. Poukazuje ďalej na nepodložené vyjadrenia alternatívnych poskytovateľov, ako aj vlastné názory úradu bez odkazu na zdroj.

Spoločnosť ST spochybňuje expertný názor úradu ako aj alternatívnych poskytovateľov, ktorí sú tí najspôsobilejší pre posúdenie skutočného stavu súťaže na predmetnom trhu. Namiesto toho navrhuje, aby úrad zobral do úvahy reprezentatívnu vzorku koncových užívateľov a na základe jej výsledkov sformuloval závery zastupiteľnosti jednotlivých technológií. Úrad nepotrebuje získavať údaje zo vzorky užívateľov, pretože disponuje detailnou databázou štatistických údajov, ktoré mu poskytujú ucelený obraz o stave súťaže v každej jednej obci, medzi technológiami ako aj ich poskytovateľmi. Úrad má k dispozícii vývoj sledovaných ukazovateľov v čase, disponuje presnou evidenciou počtu aktívnych účastníkov jednotlivých podnikov oddelene pre všetky obce Slovenska, zároveň má k dispozícii technické a kvalitatívne parametre najvyužívanejších ponúk jednotlivých poskytovateľov pre každú z technológií. Úrad na vypracovanie predmetnej analýzy použil rozsiahlu štatistickú základňu.

Spoločnosť ST v ďalšom texte pripomienky spochybňuje štúdiu Ecorysu, ktorá bola ukončená v septembri roku 2013 a poskytovala detailné informácie o súčasnom stave a smerovaní telekomunikačného trhu nielen pre EK, ale aj jednotlivé členské krajiny. Úrad rezolútne odmieta spochybňovanie tejto štúdie spoločnosťou ST, nakoľko táto predstavuje historicky jednu z najlepších analýz telekomunikačného trhu v rámci EÚ, ktorej iniciátorom bola EK. Spoločnosť ST vytýka neaktuálnosť údajov obsiahnutých v štúdiu a tiež fakt, že štúdia nebola venovaná špeciálne Slovenskej republike, čím dostatočne nereflektuje špecifiká nášho trhu. Úrad ubezpečuje spoločnosť ST, že v analýze kládol primárny dôraz na zohľadnenie národných špecifik a nepristúpil k holému preberaniu faktov obsiahnutých v tejto štúdiu. Potrebné je však zohľadniť fakt, že niektoré expertné analýzy nemusia byť nevyhnutne len novšieho dáta, aby poskytli úradu mimoriadne užitočné údaje použiteľné v analýze relevantných trhov na Slovensku. Ďalším nepopierateľným faktom je, že niektoré krajiny sú v úplne inej fáze vývoja trhu širokopásmového prístupu, ako aj regulácie relevantných trhov a preto ich skúsenosti a zaužívaná prax platná niekoľko rokov spätne môže byť mimoriadne užitočná pre riešenie súčasných regulačných problémov na Slovensku.

3. Text analýzy na str. 57: „Graf č. 34 – Priemerný mesačný objem prevádzky v Gigabajtoch (GB) na užívateľa v 1. polroku 2015“

Návrh ST

Zobraziť priemerný mesačný objem prevádzky tak, aby na osy Y boli viditeľné objemy v rozmedzí od 0 do 40GB, resp. od 0 do 70 MB rovnako ako pri iných

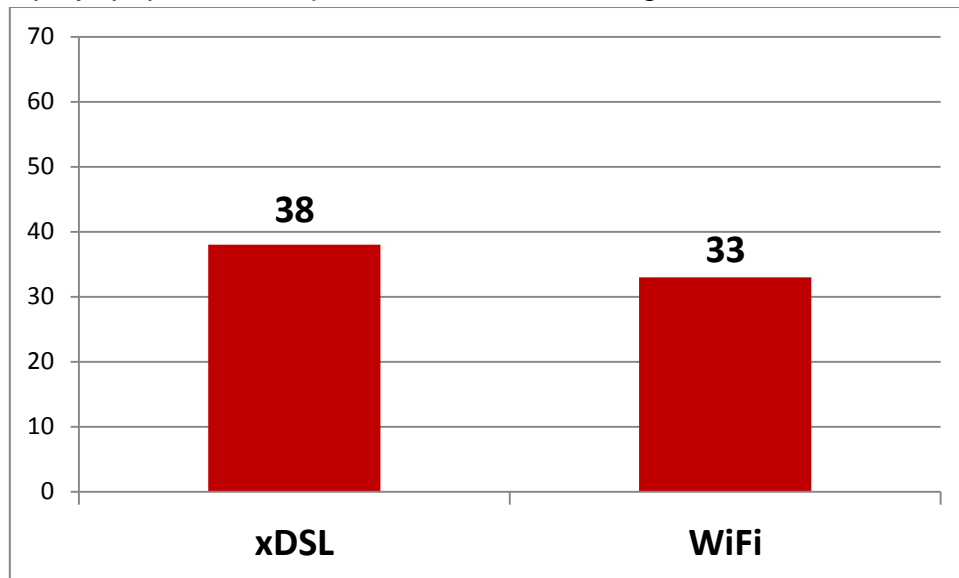
technológiách v grafoch č. 43 na str. 70, č. 38 na str. 60, č. 29 na str. 51, č. 21 na str. 39.

Odôvodnenie

Úrad musí v podobných situáciách zabrániť optickému skresľovaniu rozdielov v objeme prevádzky, ktorý je v skutočnosti zanedbateľný.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST:

Úrad akceptuje pripomienku spoločnosti ST a zmenil graf č. 34 nasledovne:

4. Text analýzy na str. 57:

„Kvalita služieb je neporovnateľne nižšia v porovnaní so službami xDSL.“

Návrh ST na doplnenie, zmenu alebo výmaz textu

Vetu zmeniť na *„Kvalita služieb môže byť porovnateľná s xDSL.“*

Odôvodnenie

Výborné skúsenosti užívateľov s odoberaním služieb IPTV prostredníctvom tejto technológie v rámci spoločností DT Group dokumentuje v poslednej dobe napr. T-Mobile CZ v Českej republike, kde sa siete malých WiFi hráčov osvedčujú aj na poskytovanie takých náročných služieb, ako je IPTV, pričom kvalita je porovnateľná s digitálnou televíziou poskytovanou prostredníctvom xDSL infraštruktúry. Na Slovensku už dnes podobný úspech zaznamenáva služba Teatro/TV2Go poskytovaná približne 30 lokálnymi poskytovateľmi internetových služieb.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST:

Technické parametre technológie WiFi štandardne nedosahujú parametre technológie xDSL, čomu zodpovedá aj nižšia cena tejto služby. Aj pri technológii WiFi je však možné poskytnúť službu vo vyššej ako štandardnej kvalite, rovnako ako pri technológii xDSL. Napríklad xDSL v najnižšej kvalite dosahuje rýchlosť len

2 Mbit/s pri cene 10 eur za mesiac. Aj z toho dôvodu úrad súhlasí s pripomienkou spoločnosti ST, že v určitých prípadoch môže byť kvalita služieb poskytovaných prostredníctvom týchto dvoch technológií porovnateľná.

Úrad súhlasí s pripomienkou spoločnosti ST a upravil text analýzy nasledovne:

„Kvalita služieb poskytovaná väčšinou WiFi poskytovateľov je nižšia v porovnaní so službami xDSL.“

5. Text analýzy na str. 57: *Prístup je zdieľaný, často aj medzi niekoľkými desiatkami zákazníkov, čo výrazne znižuje kvalitu služby, najmä v čase väčšej vyťaženia siete . WiFi pripojenie je taktiež vysoko citlivé aj na zlé poveternostné podmienky, vplyvom ktorých sa výrazne zhoršuje kvalita pripojenia, čomu zodpovedá aj výrazne nižšia cena týchto pripojení, ktorá odzrkadľuje uvedené kvalitatívne nedostatky.*

Návrh ST na doplnenie, zmenu alebo výmaz textu

Doplniť zoznam oblastí, v ktorých má WiFi technológia popísané problémy a porovnať ich s celkovým pokrytím WiFi sietí. Presne špecifikovať vysokú citlivosť na zlé poveternostné podmienky a ako často sú takým extrémne zlým poveternostným podmienkam vystavení koncoví užívatelia WiFi.

Odôvodnenie

Vzhľadom k tomu, že Slovensko je krajina s rozličnými hustotami obyvateľov, reliéfom a aj koncových zákazníkov širokopásmového prístupu, je potrebné ohraničiť oblasti, v ktorých má WiFi technológia uvedené nedostatky a popísať aj to, ako skutočne funguje v iných oblastiach. Aký podiel zákazníkov WiFi sa stretáva s uvedenými nedostatkami? Slovensko má veľa oblastí s nízkou hustotou koncových užívateľov. xDSL je takisto menej úspešná v niektorých mestách a v oblastiach s vysokou hustotou koncových užívateľov, pretože tiež trpí problémami so vzájomným rušením signálov, no na rozdiel od WiFi ide o rušenie v káblových zväzkoch alebo o zníženie dostreľu vplyvom nízkej kvality vedení alebo ich dĺžky. To je aj dôvod, prečo pomerne často nemôžu mať viacerí susedia na xDSL technológii IPTV, alebo iba jeden, dvaja a pod. Úrad by mal popísať presnejšie aj oblasti, v ktorých WiFi dominuje a počet obyvateľov, ktorých sa dominancia WiFi týka. V Krajských mestách žije iba zlomok obyvateľov SR a obzvlášť pri národnej definícii trhu situáciu v nich nemožno zovšeobecňovať na celú SR.

Vysoká citlivosť na zlé poveternostné podmienky a súvisiace výrazné znižovanie kvality sa neopiera o žiadne overiteľné zistenie a nie je ani zobrazená expozícia, akej sú týmto hraničným vplyvom počasia vystavení koncoví užívatelia WiFi.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST:

Úrad nerozumie návrhu spoločnosti ST ohľadom technológie WiFi, obzvlášť pokiaľ ide o ohraničenie oblastí, v ktorých má dochádzať k zlým poveternostným podmienkam, ktorým sú vystavení koncoví užívatelia WiFi. V časti analýzy venovanej nepriamym vplyvom technológie WiFi na veľkoobchodný trh širokopásmového

prístupu úrad v mimoriadnom detaile zhodnotil situáciu v jednotlivých obciach Slovenska. Nebral pritom na zreteľ teoretické úvahy o reliéfnych podmienkach územia Slovenska, ktoré by mohli vplývať na kvalitu signálu, ani nebral do úvahy vplyvy počasia na výslednú kvalitu poskytovanej služby. Nepopierateľným faktom je, že poskytovateľ signálu vysielaného vo voľných pásmach nemôže garantovať takú kvalitu služby, akú mu štandardne dokáže poskytnúť poskytovateľ v licencovanom pásme. V opačnom prípade by žiadny z podnikov využívajúcich pre poskytovanie služby frekvencie v niektorom z licencovaných pásiem nemal záujem o využívanie týchto frekvencií za odplatu, ak by bol schopný zabezpečiť porovnateľnú kvalitu v bezplatnom, voľnom frekvenčnom pásme. Nehovoriac už o rozdieloch v štandardnej kvalite medzi WiFi a inými technológiami, ktoré boli úradom označené za zastupiteľné na maloobchodnej úrovni (FTTx, VDSL a CATV), za ktoré jednoznačne vypovedajú čísla o vývoji počtu aktívnych účastníkov jednotlivých technológií v lokalitách ich dostupnosti. Úrad posudzuje technológiu WiFi ako celok, rovnako ako technológiu xDSL resp. VDSL. Aj tieto totiž disponujú rozdielnou kvalitou v závislosti od dĺžky a kvality vedenia metalickej siete. V prípade technológie WiFi ide o ešte komplexnejší problém, nakoľko existujú stovky poskytovateľov, kde každý má možnosť samostatne určovať kvalitu služby a tá sa ešte môže odlišovať v závislosti od výkonu každého jedného vysielacza bezdrôtovej prístupovej siete. Je nemysliteľné, aby úrad išiel do takého detailu zisťovania a v prvom rade by rovnaký prístup musel urobiť pre všetky sledované technológie a poskytovateľov. To by mohlo spôsobiť, že by analýza dosiahla takú úroveň komplexnosti, že by jej závery nebolo možné premietnuť do realizovateľných regulačných opatrení a výsledkom by bola neprimeraná záťaž pre trhové subjekty, čo je v rozpore so zákonnými cieľmi úradu.

6. Text analýzy na str. 58: *„Napriek tomu, že poskytovatelia pripojenia prostredníctvom technológie WiFi ponúkajú služby fyzickým aj právnickým osobám niekoľko rokov, nestali sa reálnou alternatívou pre xDSL pripojenie. Vo všeobecnosti sú tieto služby pokladané skôr za doplnkovú službu v miestach kde xDSL technológia nie je dostupná v požadovanej kvalite. Vzhľadom na nižšiu kvalitu pripojenia prostredníctvom technológie WiFi sú tieto služby využívané tiež pre dočasný prístup k internetu, napríklad pri dočasnom ubytovaní, novom bydlisku, v práci, v kaviarni.¹ (¹ Review of the wholesale broadband access markets OFCOM)*

Rovnako ako technológia FWA, ktorej technické parametre sú posudzované nižšie, ani siete vo voľných pásmach nie sú schopné ponúknuť zákazníkom doplnkové služby širokopásmového prístupu (napr. IPTV, VoD).

Záver hodnotenia zastupiteľnosti

Sumarizácia hodnotenia zastupiteľnosti k službám poskytovaným prostredníctvom WiFi:

- *nízke zastúpenie prístupov WiFi vo väčších mestách, vysoké zastúpenie v oblastiach s nedostupnou fixnou infraštruktúrou,*
- *odlišné užívateľské preferencie (nižšie priemerné objemy prevádzky užívateľov v porovnaní s ADSL, výrazne nižšie v porovnaní s VDSL),*

- odlišnosti v technických parametroch - nižšia kvalita pripojenia prostredníctvom technológie WiFi, kvalita pripojenia je závislá od viacerých činiteľov (terén, poveternostné podmienky, dostupnosť voľných frekvenčných pásiem, atď.),
- služby sú využívané aj pre dočasný prístup k internetu na vidieku,
- technológia bude so zvyšujúcimi sa nárokmi užívateľov postupne nahradzovaná technológiou FTTx, resp. inými NGA technológiami.“

Návrh ST na doplnenie, zmenu a výmaz textu v zmysle odôvodnenia

Odôvodnenie

V prvom odseku prvú vetu uvedeného odseku je potrebné doplniť o presnú špecifikáciu oblastí, resp. % alebo počet obyvateľov, v ktorých je toto tvrdenie pravdivé, pretože nie je pravdivé vo všeobecnosti na celom území SR. V Druhej vete navrhujeme zmeniť slová „doplnkovú službu“ slovom „substitút“ spolu so špecifikáciou oblastí, akých sa toto tvrdenie týka. Nepoznáme oblasť, kde by sa WiFi v SR používalo ako doplnková služba k menej kvalitnému xDSL. Poslednú vetu navrhujeme vymazať, nakoľko v analýze trhu v Slovenskej republike nemá zovšeobecňovanie zistení zahraničného regulátora nepodoprené nejakými relevantnými overiteľnými a konkrétnymi zisteniami v SR opodstatnenie.

Druhý odsek je potrebné zmeniť tak, aby úrad konštatoval, že obe uvedené technológie sú schopné ponúknuť zákazníkovi doplnkové služby typu IPTV, VoD, o čom na Slovensku svedčí jednak priemerný objem prenesených dát prostredníctvom týchto technológií ako aj rastúci úspech služieb typu Teatro/TV2Go aj na týchto technológiách.

Záver je potrebné zmeniť v zmysle overiteľných zistení. Objemy prenesených dát v porovnaní s xDSL sú porovnateľné. Máme za to, že WiFi technológia je zastupiteľná s xDSL v množstve významných oblastí, od ktorých nemožno pri národnej definícii trhu jednoducho abstrahovať, obzvlášť ak má daná technológia tak významný (vyše 20 %) trhovú podiel, pričom v krajských mestách je zastúpená iba marginálne, v SR musia byť rozsiahle významné oblasti, kde WiFi dominuje!

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST:

Úrad upravil text analýzy nasledovne:

„Napriek tomu, že poskytovatelia pripojenia prostredníctvom technológie WiFi ponúkajú služby fyzickým aj právnickým osobám niekoľko rokov, nestali sa vo väčšine prípadov reálnou alternatívou pre xDSL pripojenie. Tieto služby sú tiež využívané v miestach, kde xDSL technológia nie je dostupná, alebo je dostupná v nedostatočnej kvalite. Vzhľadom na nižšiu kvalitu pripojenia prostredníctvom technológie WiFi sú tieto služby využívané tiež pre dočasný prístup k internetu, napríklad pri dočasnom ubytovaní, novom bydlisku, v práci, v kaviarni.“

Navyše platí vyjadrenie úradu k pripomienke ST č. 5. Nie je v kapacitách úradu, aby dokázal vyčísliť v akej časti územia, alebo pre akú časť užívateľov je prístup

prostredníctvom technológie WiFi využívaný na účel spomínaný úradom v tejto časti analýzy, čo pre závery analýzy nemá žiadny zásadný význam. Úrad však čiastočne uznal pripomienku ST k textácii tejto časti analýzy, ktorú zodpovedajúcim spôsobom upravil.

V druhej časti pripomienky spoločnosť ST spomína OTT službu Teatro/TV2Go, ktorá by podľa nej mala byť substitútom IPTV televízie poskytovanej spoločnosťou ST. Na základe toho by mal úrad zmeniť svoje konštatovanie, že táto technológia nie je schopná ponúknuť zákazníkovi doplnkové služby typu IPTV, VoD. Podobné OTT služby sú poskytované bez akejkoľvek garancie kvality poskytovanej služby v sieti poskytovateľov, nakoľko sú poskytované prostredníctvom otvoreného internetu. Spoločnosť ST ako každý štandardný telekomunikačný poskytovateľ zabezpečuje priority sieťovej prevádzky tak, aby kvalita služby pre tzv. real-time služby ako IPTV bola garantovaná v prvom rade. Táto politika určovania kvality služby v sieti v konečnom dôsledku spôsobuje, že zákazník s prístupom na internet od ST, ktorý si zabezpečuje IPTV/VoD prostredníctvom OTT služby nezávislého poskytovateľa, nemá možnosť sledovania tejto služby v rovnakej kvalite ako zákazník ST so službou IPTV (Magio). To znamená, že už len pri porovnávaní teoretickej substitúcie OTT služby na jednej platforme (xDSL) dochádzame k záveru, že tieto služby disponujú odlišnou možnosťou zabezpečenia kvality, ktorá je primárne určovaná poskytovateľom služby širokopásmového prístupu k internetu. Úrad má informácie o rozvoji tohto segmentu služieb u poskytovateľa širokopásmového prístupu k internetu, kvalitatívne však ide len o službu nižšej kvality so zameraním na zákazníka s požiadavkou pre poskytovanie základného, bezplatného balíka TV kanálov. Úrad z toho dôvodu odmieta návrh spoločnosti ST v tejto časti pripomienky.

7. Text analýzy na str. 61-62:

„Záver hodnotenia zastupiteľnosti

Sumarizácia zastupiteľnosti k službám poskytovaným prostredníctvom FWA:

- *slabá konkurencieschopnosť FWA v porovnaní s xDSL - nízke zastúpenie prístupov FWA vo väčších mestách aj na Slovensku celkovo,*
- *odlišné užívateľské preferencie – užívatelia prostredníctvom FWA prenášajú menej dát v porovnaní s ADSL, a výrazne menej dát v porovnaní s VDSL,*
- *technické nedostatky - FWA je citlivé na zlé poveternostné podmienky, vplyvom ktorých sa zhoršuje kvalita pripojenia a nie je tak možné zaručiť rovnakú kvalitu prenosu dát,*
- *vzhľadom na finančnú náročnosť sa poskytovatelia orientujú na firemný segment vysokokvalitného prístupu.*

Na základe uvedených argumentov služby poskytované prostredníctvom fixného bezdrôtového prístupu FWA úrad nepovažuje za zastupiteľné na maloobchodnej úrovni, t.j. z pohľadu koncového užívateľa, k službám poskytovaným prostredníctvom technológie xDSL.“

Návrh ST

Zmena textu v zmysle odôvodnenia

Odôvodnenie

Závery musí Úrad upraviť v zmysle zistení zodpovedajúcim celej SR, nielen situácii v krajských mestách. Objem prenesených dát cez FWA je takisto porovnateľný s xDSL a len ťažko dosiahnuteľný bez využívania náročných doplnkových služieb typu IPTV/VoD. Oveľa menej porovnateľný je objem prenesených dát medzi sieťami xDSL a FTTx (až 2-násobný), s ktorých zastupiteľnosťou Úrad nemá žiadny problém, ako medzi FWA/WiFi na jednej strane a xDSL na druhej (10-20% rozdiel)! Vysoká citlivosť na zlé poveternostné podmienky a súvisiace výrazné znižovanie kvality sa neopiera o žiadne overiteľné zistenie a nie je ani zobrazená expozícia, akej sú týmto hraničným vplyvom počasia vystavený koncoví užívatelia WiFi.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST:

Odlíšne technické charakteristiky porovnávaných ponúk prostredníctvom technológií FWA a xDSL výrazným spôsobom vplyvajú na rozhodovanie užívateľa pri výbere konkrétneho poskytovateľa. Aj napriek nižšej cene, ktorá môže sčasti kompenzovať odlišné technické charakteristiky služby poskytovanej prostredníctvom technológie FWA, užívatelia preukázali a preukazujú odlišné preferencie, ktorých výsledkom je minimálna penetrácia tejto technológie v Slovenskej republike. Aj napriek vysokému pokrytiu technológie FWA sú prístupy roztrúsené naprieč celým územím Slovenskej republiky, v drvivej väčšine v malých obciach s nedostupnou alternatívnou fixnou infraštruktúrou. Argument spoločnosti ST o potrebe zistení zodpovedajúcim celej SR je teda neopodstatnený.

Spoločnosť ST poukazuje na výrazne odlišný objem prevádzky pri technológii FTTx, ktorý však v tomto prípade svedčí o tzv. jednostrannej zastupiteľnosti. To znamená, že siete xDSL užívatelia migrujú na technológiu FTTx, ale nie naopak, pretože technológia FTTx disponuje výrazne lepšími kvalitatívnymi parametrami v porovnaní s xDSL.

Úrad z analýzy odstránil konštatovania o vysokej citlivosti na zlé poveternostné podmienky, nakoľko v prípade technológie FWA sú podobné tvrdenia neopodstatnené.

8. Text analýzy na str. 63: *„Mobilný širokopásmový prístup na Slovensku je prevádzkovaný prostredníctvom 3G a 4G, pričom 3G je naďalej najrozšírenejším prístupom s 92% podielom na trhu širokopásmového internetu prostredníctvom mobilnej siete.“*

Návrh ST na doplnenie, zmenu alebo výmaz textu

Doplniť analýzu a upraviť text analýzy o očakávaný trend rastu využívania LTE. Zhodnotiť vplyv nových aktuálnych dát na závery úradu.

Odôvodnenie

Tieto dáta sú už zastarané a silne podhodnocujú vplyv 4G technológie pri poskytovaní služieb mobilného širokopásmového prístupu, ktoré už dnes jasne ukazujú silu trendu, že v blízkej budúcnosti bude pri poskytovaní mobilných služieb internetu dominovať technológia LTE. Stále sme s LTE len na začiatku, no už dnes sú aktuálne dáta diametrálne odlišné v porovnaní so zisteniami Úradu:

Dátová prevádzka – podiel technológií v ST	3G	4G
Marec 2016	Obchodné	tajomstvo

Úrad by mal svoje závery založiť na predpokladanom vývoji na najbližšie tri roky.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST:

Je úplne prirodzené, že prevádzka v sieťach 3G a 4G sa časom vyrovnáva. Je tiež prirodzené, že objemy prevádzky v sieti 4G dosahujú stále vyššie úrovne, nakoľko siete LTE disponujú väčšou priepustnosťou (maximálne teoretické rýchlosti sťahovania a odosielania dát sú výrazne vyššie). Slovensko nedosahuje v penetrácii mobilného širokopásmového prístupu ani priemer EÚ, kde približne 2/3 užívateľov využíva mobilný širokopásmový prístup. Aj z tohto pohľadu je možné predpokladať, že využívanosť mobilného širokopásmového prístupu sa bude časom minimálne zblížovať s priemerom EÚ.

Ako ďalej úrad uviedol v analýze: „Z vyššie uvedeného porovnania ponuky mobilného širokopásmového internetu s prístupom cez xDSL vyplýva, že síce sú maximálne teoretické rýchlosti prístupu cez mobilný širokopásmový internet vyššie a cena je porovnateľná, ale je to len v prípade programov, ktoré významne obmedzujú množstvo prenesených dát bežnou rýchlosťou. Po prekročení FUP limitu rýchlosť prístupu rapídne klesá, v prípade spoločnosti O2 až na rýchlosť 48 kbit/s. Drastické zníženie rýchlosti v prípade mobilného prístupu pri relatívne nízkych limitoch spôsobuje jeho veľmi obmedzenú použiteľnosť.“

Úrad v analýze venoval dôraz tiež predpokladanému budúcemu vývoju, aj na základe výsledkov expertnej štúdie Ecorys, ktorú spoločnosť ST vo svojich predchádzajúcich pripomienkach kritizovala. Vývoj LTE v iných krajinách je v úplne inej fáze životného cyklu ako na Slovensku, preto štúdia Ecorys v tomto prípade poskytuje užitočné informácie o stave LTE v rámci EÚ, nakoľko na Slovensku sa jej využitie len rozbieha. Užívateľské správanie zákazníkov využívajúcich mobilný širokopásmový prístup je do značnej miery limitované dátovými obmedzeniami ich programov a cenou za prenesené dáta, poskytovateľ mobilného širokopásmového prístupu je pri určovaní dátových limitov primárne zameraný na riadenie kapacitnej prevádzkyschopnosti prístupovej sieťovej infraštruktúry. Výsledkom toho je potvrdenie tvrdenia expertnej štúdie Ecorys, že napriek lákavým ponukovým rýchlostiam sťahovania a odosielania dát majú mobilné siete nepopierateľne svoje kapacitné obmedzenia, ktoré im dnes ani v blízkej dobe neumožnia v plnej miere nahradiť širokopásmový prístup v pevnom umiestnení. Mobilný širokopásmový

prístup preto nie je považovaný za súčasť vymedzenia relevantného trhu. Navyše stav súťaže na Slovenskom trhu mobilného širokopásmového prístupu vôbec nenaznačuje, že by sa mala existujúca situácia do troch rokov dramaticky zmeniť.

9. Text analýzy na str. 68-69: *„Grafické znázornenie objemu prevádzky na jeden prístup v GB ukazuje, že priemerný používateľ mobilného širokopásmového prístupu prenesie mesačne neporovnateľne menej dát ako používateľ prístupov xDSL a FTTx. Tieto rozdiely vyplývajú predovšetkým z nízkych FUP limitov mobilného internetu ako aj odlišného správania sa používateľov v porovnaní s používateľmi xDSL a FTTx. FUP limity obmedzujú spôsob využívania mobilného internetu, keď sa zvyčajne pohybujú do 5-6 GB v najvyužívanejších programoch. Po prekročení limitu sa rýchlosť pripojenia značne spomalí, a to na 48-128 kbit/s. Drastické zníženie rýchlosti v prípade mobilného prístupu pri relatívne nízkych limitoch spôsobuje jeho veľmi obmedzenú použiteľnosť.“*

Návrh ST na doplnenie, zmenu alebo výmaz textu

Doplniť analýzu a upraviť text analýzy v zmysle odôvodnenia

Odôvodnenie

Nie je pravda, že by paušálne pre mobilný internet platilo drastické znižovanie rýchlostí pri nízkych limitoch, viď napr. ponuka OSK (35 GB dát pri plnej rýchlosti) a ponuka SWAN (50 GB dát týždenne pri plnej rýchlosti)¹. Úrad, si selektívne vybral ponuky, ktoré vyhovujú záveru o nezastupiteľnosti s xDSL/FTTx. Nie je ani pravda, že by to spôsobovalo obmedzenú použiteľnosť – viď. narastajúci počet užívateľov mobilného internetu. Trend zvyšovania zastupiteľnosti s xDSL bude pokračovať rýchlym rozvojom LTE technológie aj zvyšovaním LTE prevádzky ako konštatuje aj sám úrad o pár riadkov nižšie:

„V posledných rokoch bol zaznamenaný významný nárast počtu mobilných prístupov. Pri pohľade do budúcnosti je predpokladaný trend postupného zvyšovania prevádzky vzhľadom na neustály rozvoj infraštruktúry, predovšetkým v oblasti LTE.“

Obchodné tajomstvo

---

¹ <https://www.swan.sk/domacnosti/trnava/lte-doma-m-fix-24> (12.5.2016): LTE doma S (12/1 Mbps), M (25/2 MBPS), L (70/5) v cene od 9,99 do 19,99 € mesačne (Časovo neobmedzené vysokorýchlostné bezdrôtové internetové pripojenie pre domácnosti. Na základe uskutočnenej objednávky vykonáme preverenie dostupnosti služby. Platí zásada korektného využívania internetovej služby: prenesenie maximálneho objemu 50 GB dát (in alebo out) za 1 kalendárny týždeň. V prípade prekročenia tohto limitu bude rýchlosť znížená na 1/1 Mbit/s do konca kalendárneho týždňa. Video streamovacie služby a P2P siete sú obmedzené na maximálnu prenosovú rýchlosť 6/1 Mbit/s.)

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST:

Spoločnosť ST poukazuje na program spoločnosti Swan, ktorý však nie je mobilný prístup, ale prístup v pevnom umiestnení. Program spoločnosti Orange 35 GB stojí takmer 35 eur mesačne. Úrad odmieta tvrdenia spoločnosti ST, že selektívne vyberá ponuky, ktoré vyhovujú jeho záverom o nezastupiteľnosti. Naopak spoločnosť ST účelovo vyberá ponuky, ktoré sú cenovo neporovnateľné s reálne využívanými typmi širokopásmového prístupu v pevnom umiestnení. Úrad v analýze identifikoval nárast počtu mobilných prístupov, rovnako tak predpokladá zvyšovanie prevádzky. Nič z uvedeného však nie je v rozpore so závermi úradu o nezastupiteľnosti mobilného prístupu, nakoľko analýza preukázala výrazne odlišné užívateľské správanie, rozsah využívania mobilného prístupu, parametre ponúk a v neposlednom rade ceny prístupov. Spoločnosť ST v ďalšom texte pripomienky poukazuje na aktualizované objemy prevádzky mobilného prístupu a tvrdí, že úrad výrazne podhodnocuje aktuálny a budúci vplyv LTE technológie. Ďalej spoločnosť ST selektívne vyberá podskupiny užívateľov, ktorých užívateľské správanie sa približuje správaniu opäť selektívne zvolenej skupiny užívateľov xDSL, resp. FTTx. Spoločnosť ST zistila prienik cca **obchodné tajomstvo** užívateľov posudzovaných technológií, ktorých užívateľské správanie je podľa názoru spoločnosti ST porovnateľné. Ďalej však veľmi správne poukazuje na fakt, že **obchodné tajomstvo** zákazníkov mobilného prístupu prenesie mesačne menej ako 2 GB dát, čím spoločnosť ST sama úradu potvrdila, že väčšina užívateľov mobilného prístupu využíva tento prístup len ojedinele, čo vôbec neplatí o užívateľoch xDSL a FTTx (len **obchodné tajomstvo**). Úrad z toho dôvodu

naďalej trvá na svojich záveroch o nezastupiteľnosti mobilného širokopásmového prístupu, ktoré podložil exaktnými dôkazmi a detailnou analýzou.

10. Text analýzy na str. 69:

„FUP limity obmedzujú spôsob využívania mobilného internetu, keď sa zvyčajne pohybujú do 5-6 GB v najvyužívanejších programoch. Po prekročení limitu sa rýchlosť pripojenia značne spomalí, a to na 48-128 kbit/s. Na základe vyššie uvedeného je možné usúdiť, že mobilný širokopásmový prístup je značne limitujúci, a preto je využívaný obmedzene a slúži primárne ako doplnková služba umožňujúca mobilitu užívateľov.“

Návrh ST na doplnenie, zmenu alebo výmaz textu

Doplniť analýzu a upraviť text analýzy v zmysle odôvodnenia

Odôvodnenie

Ako bolo uvádzané vyššie nie je pravda že výrazné spomalenie sa týka všetkých programov mobilného internetu. V každom prípade nám nie je jasné prečo si úrad automaticky na základe nižšieho objemu prenesených dát myslí, že služba je využívaná ako doplnková.

Zákazníci pevného internetu sa výrazne líšia pokiaľ ide o ich dátové potreby a priemerné hodnoty na x DSL a FTTx sú výrazne ovplyvnené malou skupinou užívateľov, ktorých potreby výrazne prevyšujú bežného užívateľa (tzv. „heavy users“).

Záveru úradu nie sú podporené žiadnymi inými dostatočnými signálmi napr. prieskumom využitia – a síce či zákazníci využívajú mobilné pripojenie stacionárne (teda obdobne ako užívatelia pevného internetu) alebo nomadicky prípadne skutočne mobilne, resp. koľko zákazníkov mobilného internetu využíva (nakupuje) paralelne aj službu pevného internetu a koľko ich využíva mobilný širokopásmový prístup ako hlavný.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST:

Spoločnosť ST v tejto pripomienke poukazuje opäť na predchádzajúcu pripomienku č. 9, na ktorú úrad podrobne reagoval. Spoločnosť ST tvrdí, že nie všetky programy mobilného internetu po prekročení dátového limitu obmedzia účastníkovi prenosové rýchlosti. To úrad nepopiera, avšak v analýze venoval dostatočnú pozornosť odlišnej cenotvorbe týchto programov v porovnaní s prístupmi v pevnom umiestnení. Výrazne vyššia cena za jednotku prenesených dát, čo je dôležité merateľné kritérium určovania rozdielov v užívateľskom správaní, však znemožňuje akékoľvek úvahy o zastupiteľnosti porovnávaných technológií. Priemerný účastník môže prostredníctvom mobilného prístupu uskutočniť v rámci sledovaného obdobia rovnaké činnosti (prezeranie webových stránok, služby e-bankingu, VoD služby, odosielanie e-mailov, sťahovanie hudby, či videa atď.) ako priemerný účastník prístupu v pevnom umiestnení prostredníctvom zastupiteľnej technológie, ak ich však uskutočňuje desaťnásobne menej krát, jednoducho akákoľvek úvaha

o porovnateľnosti týchto prístupov nie je na mieste. Na základe toho si úrad dovolil v analýze použiť konštatovanie o doplnkovosti, resp. občasnosti využívania mobilného prístupu. Úrad nemá možnosť zistiť v akom presnom rozsahu užívateľa mobilného širokopásmového prístupu využívajú tento prístup ako hlavný typ pripojenia k internetu, ani nemá možnosť zistiť, ktorí z nich využívajú aj iný typ prístupu. V analýze prezentované skutočnosti a fakty však jednoznačne preukazujú, že títo účastníci vykazujú odlišné užívateľské správanie. Spoločnosť ST v ďalšej časti tejto pripomienky opakovane poukazuje na tzv. Heavy userov, ktorí podľa jej názoru nadhodnocujú úradom použité aritmetické priemery objemov prevádzky na jedného užívateľa. Ak by úrad aplikoval selektívny postup a určoval by skupiny účastníkov podľa rôznych objemov prevádzky s cieľom vylúčiť heavy userov pre technológiu xDSL a zistil tak správanie „štandardného“ účastníka, rovnaký postup by musel aplikovať aj pri ostatných technológiách. Úrad predpokladá, že spoločnosť ST si je vedomá faktu, že ak by úrad použil navrhovanú úpravu v metodike, musel by tak urobiť pre všetky technológie a s veľkou pravdepodobnosťou by dospel k veľmi podobným záverom. Ak totiž existujú účastníci prístupu cez xDSL, ktorí nadštandardne využívajú svoje pripojenie, s veľkou pravdepodobnosťou takí účastníci budú existovať aj pri iných typoch prístupov. Spoločnosť ST nepredložila žiadnu exaktnú analýzu, ktorá by vyvrátila zistenia a závery úradu o zásadných odlišnostiach porovnávaných technológií, ktoré jednoznačne odôvodňujú ich nezastupiteľnosť. Argumentácie spoločnosti ST sú scestné a účelovo sa snažia rozvrátiť analýzu zastupiteľnosti spracovanú úradom. Navyše platí to isté ako v reakcii na pripomienku č. 9.

11. Text analýzy na str. 69:

„Porovnaním priemerného skutočného objemu prevádzky prostredníctvom xDSL a prostredníctvom mobilného prístupu vidíme, že cenový rozdiel na GB je niekoľkonásobný, keď napr. pri programe Magio Internet M za 10 EUR je cena využitého GB 0,03 EUR, pričom cena 1 GB pri programe Neobmedzený mobilný internet 2 je 3,59 EUR.“

Návrh ST na doplnenie, zmenu alebo výmaz textu

Doplniť analýzu a upraviť text analýzy v zmysle odôvodnenia. Navrhujeme, aby sa pri všetkých službách vyhodnocovali parametre služieb primerane rovnakým spôsobom pokiaľ ide o zhodnotenie zastupiteľnosti tovarov a služieb tých skupín užívateľov, ktoré sa správajú podobne, tzn. napr. prenášajú rovnaký objem a nepoužívali sa skresľujúce priemerná hodnoty platné pre celý trh, ktoré zodpovedajú správaniu 5% užívateľov na celom trhu.

Odôvodnenie

Úrad urobil umelý prepočet ceny per GB pre mobilný internet, pričom dospel k záveru že cena per GB je výrazne odlišná od xDSL produktov. Takýto prepočet ale nezodpovedá zákazníckemu uvažovaniu pri rozhodovaní sa voľbe internetového produktu. Navyše úrad takýto prepočet neurobil pri porovnávaní iných technológií

(napr. FTTX, CATV) pričom, ak by ho urobil zistil by, že aj iné technológie (ktoré považuje za zastupiteľné) sa môžu výrazne líšiť nielen pokiaľ ide o prenesené dáta na užívateľa ale aj pokiaľ ide o cenu za GB prenesených dát.

Vid' napr. tabuľka úradu č. 21 a č. 29 z ktorých vyplýva že rozdiel medzi objemom prenesených dát na užívateľa je pri CATV a FTTX oproti xDSL je porovnateľný alebo dokonca vyšší voči rozdielu medzi mobilným internetom oproti xDSL. Vid' tabuľka nižšie na základe dát použitých v analýze:

	Počet prenesených Dát (v GB na užívateľa)	Delta v GB oproti xDSL
Mobilný internet	1,17	-36,78
CATV	72	34
FTTX	78	40
WiFi	33	-5
FWA	31	-7

Takisto výrazný rozdiel v prenosových rýchlostiach (niekoľkonásobne vyššie rýchlosti) pri iných technológiách nebol hodnotený ako dôvod na nezastupiteľnosť týchto technológií, ale naopak ako dôvod na zastupiteľnosť týchto technológií – vid' napr. závery úradu na str. 55 pokiaľ ide o CATV a str. 47 pre FTTx.

Nie je nám zrejmé ako je možné, že výrazné rozdiely v parametroch služby sú pri niektorých technológiách vnímané ako dôvod na zastupiteľnosť a pri iných na nezastupiteľnosť služieb.

Takýto postup považujeme za nesystematický a neprijateľný.

Navrhujeme, aby úrad rozdelil trh do segmentov užívateľov podľa objemov prenesených dát v zmysle vyššie predloženej tabuľky Slovak Telekomu o priemernom mesačnom objeme prenesených dát, pretože pre užívateľov s nižšími nárokmi na prenesený objem dát „tzv. light userov“ na FTTX a DSL technológii je cena za prenesený Gbps výrazne vyššia ako priemerná cena a porovnateľná s cenou za prenesený Gbps prostredníctvom mobilného širokopásmového prístupu. Priemerná cena za prenesený Gbps sa výrazne znižovať až vplyvom tzv. heavy userov, ktorí priemerné štatistiky (objemy a ceny) a ďalšie porovnania prezentované úradom v analýze výrazne deformujú. Vplyv heavy userov je významný už len z toho dôvodu, že až približne **obchodné tajomstvo** zákazníkov na xDSL technológii a viac než **obchodné tajomstvo** zákazníkov na FTTx technológii prenieslo v sieťach ST menej ako priemerný mesačný objem prenesených dát na týchto technológiách!

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST:

Spoločnosť ST navrhuje vyhodnocovať zastupiteľnosť tých skupín užívateľov, ktorí sa správajú podobne a tiež aby úrad nepoužíval skresľujúce priemerné hodnoty platné pre celý trh, ktorá podľa nej zodpovedajú správaniu 5 % užívateľov na celom trhu. Spoločnosť ST si sama odporuje vzájomne protichodnými štatistickými ukazovateľmi. Úrad vypočítal priemerný objem prevádzky pripadajúci na jedného užívateľa mobilného širokopásmového prístupu na úrovni 1,17 GB, spoločnosť ST v tomto bode tvrdí, že priemer používaný úradom zodpovedá správaniu 5 % užívateľov na celom trhu. Na druhej strane však v pripomienke č. 11 tvrdí, že **obchodné tajomstvo** užívateľov mobilného širokopásmového prístupu prenáša menej ako 2 GB dát. To znamená, že **obchodné tajomstvo** účastníkov prenáša mesačne objemy, ktoré sa blížia k jednoduchému aritmetickému priemeru prenesených objemov dát pre celý trh. Úrad z toho dôvodu nerozumie tvrdeniu spoločnosti ST o tzv. „umelom“ prepočte ceny per GB.

Spoločnosť ST ďalej vyčíta úradu, že neurobil prepočet za GB prenesených dát aj pre technológiu FTTx, alebo CATV, pretože by zistil, že aj tieto technológie vykazujú výrazné odlišnosti v porovnaní s xDSL. To svedčí o jednostrannej zastupiteľnosti FTTx, resp. CATV pre užívateľov požadujúcich vyššie prenosové kapacity, čo úrad zdôvodnil v reakcii na pripomienku č. 7. Mobilný širokopásmový prístup úrad analyzoval vo väčšom rozsahu, nakoľko nejde o prístup v pevnom umiestnení a nie je štandardne v rámci EÚ považovaný za súčasť relevantného trhu, čo sa potvrdilo aj v analýze úradu pre podmienky platné na Slovensku.

12. Text analýzy na str. 69-70:

„Na základe štúdie Ecorys bude rozvoj dopytu po dátach podmienený predovšetkým dopytom po videu, ktoré je považované za úzke miesto pre LTE sieť. Mobilné siete sú síce schopné prostredníctvom LTE ponúkať rýchlosti príbuzné VDSL, avšak ich kapacita je značne limitovaná. Narastajúci dopyt po dátach bude mať za dôsledok nárast problémov s preťažením a pokles rýchlosti.² Ecorys pracuje s predpokladom, že až 90% mobilnej prevádzky bude v nasledovných troch až štyroch rokoch využívaná pre video služby.“ ...

„Ecorys predpokladá, že ani vývoj v najbližších rokoch 2016-2020 v LTE sieti nebude dostatočný na to, aby sa dostal do porovnateľného produktového trhu ako fixný prístup. Hlavným dôvodom je predpoklad, že fixné siete nebudú stagnovať na rovnakej úrovni a očakáva sa naďalej ich rozvoj. Podľa štúdie Ecorys sa teda s výhľadom najbližších rokov očakáva, že mobilný internet bude doplnkovým produktom k fixnému internetu.“

---

² ECORYS, IDATE, ICRI.2013: *Future electronic communication markets subject to ex-ante regulation*. Str. 67

Návrh ST na doplnenie, zmenu alebo výmaz textu

Odstrániť odkazy na štúdiu Ecorys ako na neaktuálnu a nezohľadňujúcu slovenský trh alebo doplniť „domnienky“ Ecorys konkrétnymi dátami vychádzajúcimi zo slovenských reálií, potvrdzujúcich platnosť týchto odhadov v slovenskom kontexte.

Odôvodnenie

Štúdia je z roku 2013 pričom v tom čase LTE technológia bola na úplnom začiatku svojho rozvoja (min. na Slovensku), pričom technologický vývoj a penetrácia LTE technológie sa rýchlo vyvíja a ponúkané produkty sú čoraz viac fixné a LTE pozicionované dokonca ako súčasť NGA. Analýza úradu by sa mala dívať na ďalší vývoj smerom dopredu (forward looking approach). Z uvedeného dôvodu považuje predmetnú štúdiu za „zastaralú“, založenú na predpokladoch a nie reálnom vývoji trhov a už vôbec nie na vývoji slovenského trhu. Medzi jednotlivými trhmi v EÚ sú výrazné rozdiely pokiaľ ide o charakter používaných technológií ako aj zákaznícky dopyt po službách.

Z vyššie uvedeného dôvodu je pre účely analýzy úradu bez doplnenia konkrétnymi dátami týkajúcimi sa slovenského trhu nepoužiteľná.

Navyššie zdá sa, že úrad si vyberá z analýzy opäť len časti, ktoré sa mu hodia na obhájenie jeho záverov a opomína iné časti, ktoré by mohli svedčať o opakoch. Vid' napr. veta v štúdii:

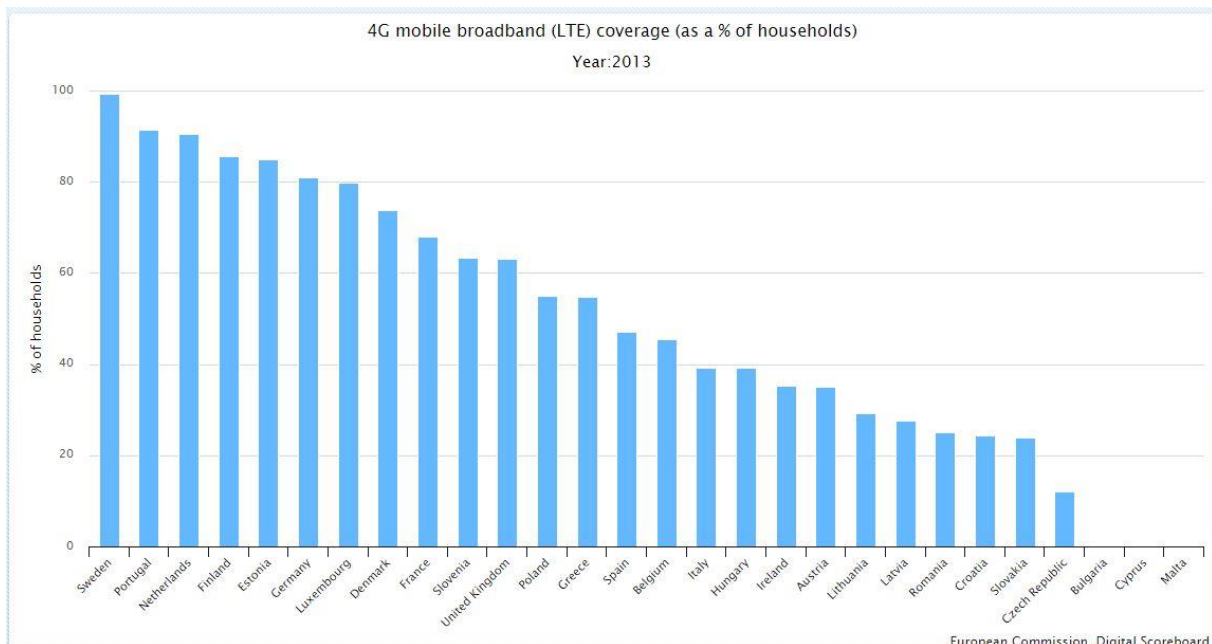
„There is a possibility that LTE technology has the effect of creating a mobile broadband service that turns out to be a demand-substitute to fixed broadband services”

Navyššie pokiaľ ide o ďalší rozvoj fixných technológií internetového prístupu, čo je jeden z dôvodov pre ktorý sa očakáva, že mobilné technológie budú skôr “nezastupiteľné” treba povedať, že väčší ďalší rozvoj (napr. pokiaľ ide o narastajúce rýchlosti prenosu dát) sa dá očakávať (aj na základe skúsenosti z posledných rokov) skôr od moderných FTTx (a LTE) technológií ako od xDSL, čo nenasvedčuje tomu, že by sa rozdiely medzi LTE (mobilným prístupom) a xDSL mali zväčšovať ani udržiavať (skôr naopak).

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST:

Spoločnosť ST poukazuje na potrebu analýzy založenej na dátach vychádzajúcich zo slovenských reálií a tvrdí, že štúdia Ecorys je neaktuálna, podobne ako v predchádzajúcich pripomienkach. Úrad sa týmto odvoláva na svoje predchádzajúce vyjadrenia a opakovane zdôrazňuje, že analýza bola založená výhradne na dátach vychádzajúcich zo Slovenska. Spomínaná štúdia predstavuje expertnú argumentačnú podporu pre zistenia úradu, ktorá len potvrdzuje správnosť zistených skutočností a navrhovaných záverov. Úrad však dôrazne odmieta spochybňovanie zistení expertnej štúdie Ecorys, ktorá predstavuje mimoriadne obsiahlu a kvalitne vypracovanú analytickú štúdiu realizovanú naprieč krajinami EÚ, do ktorej tvorby sa aktívne zapojilo aj Slovensko. Štúdia využíva skúsenosti z regulácie relevantných trhov v jednotlivých krajinách EÚ, z ktorých mnohé boli v čase vypracovania štúdie v úplne odlišnej situácii rozvoja mobilných sietí štvrtej generácie (LTE) a z toho

dôvodu sú akékoľvek výhrady voči neaktuálnosti údajov nereflektujúcich súčasný stav rozvoja LTE na Slovensku scestné a zavádzajúce. Úrad pre potvrdenie odlišnej situácie rozvoja LTE v krajinách EÚ v porovnaní so Slovenskom poukazuje na stav pokrytia sieťami LTE v roku 2013 v grafe nižšie. Už v roku 2013 malo spolu 11 krajín EÚ vyššie pokrytie LTE ako bolo na Slovensku v roku 2015 (o 2 roky neskôr). To dokazuje, že analýza LTE siete realizovaná v rámci EÚ bola realizovaná v čase, kedy stav rozvoja sietí LTE bol vo veľkom počte krajín EÚ podobný, ako je v súčasnosti na Slovensku. Preto je možné tento zdroj považovať za hodnoverný a použiť ho ako doplnkový zdroj informácií potvrdzujúcich zistenia analýzy úradu realizovanej na základe štatistických údajov a stavu súťaže na Slovensku. Podobná situácia platí aj v iných sektoroch telekomunikačných trhov, napr. v rozvoji stavu súťaže na trhoch 3a, či 3b. Slovensko v momentálnej dobe čelí mnohým regulačným výzvam, ktoré majú iné krajiny, najmä západnej Európy, už dávno za sebou. Preto úrad odmieta akékoľvek výhrady o neaktuálnosti údajov štúdie Ecorys, ako aj prípadných iných štúdií, či medzinárodných analýz realizovaných v minulých rokoch.

13. Text analýzy na str. 71

Marketingový prieskum: „Broadband připojení - vnímání jednotlivých technologií jako vzájemných substitutů na trhu rezidentních a firemních zákazníků“ realizovaný Českým telekomunikačním úřadom skúmal spôsob využitia jednotlivých technológií. Hlavné rozdiely vo využívaní sa týkali dátovo náročných aplikácií, a to sťahovanie veľkých súborov dát (filmy, hudba, hry). Podľa výsledkov prieskumu až 73% užívateľov pravidelne využíva internet na sťahovanie veľkých súborov dát, pričom respondenti s mobilným pripojením nevyužívajú túto možnosť takmer vôbec. Respondenti vyjadrili názor, že mobilné pripojenie poskytuje požadované služby len pre 38% respondentov. Na základe uvedeného prieskumu je možné konštatovať, že obmedzenia mobilného

internetu neumožňujú zákazníkom porovnateľné využitie internetu ako fixné prístupy.³

Návrh ST na doplnenie, zmenu alebo výmaz textu

Odstrániť odkazy na marketingový prieskum ako nezohľadňujúci slovenský trh alebo minimálne doplniť konkrétnymi dátami vychádzajúc zo slovenských reálií, potvrdzujúcich platnosť tohto prieskumu v slovenskom kontexte. V prípade ponechania textu je potrebné poukázať aj na to, aká veľká je skupina 38% užívateľov mobilného prístupu, ktorá vykazuje rovnaké užívateľské preferencie ako užívatelia s fixným prístupom.

Odôvodnenie

Zastávame názor, že nie je možné bez ďalšieho pasívne prijímať prieskumy uskutočnené v zahraničí nakoľko:

- nie je známa metodika resp. reprezentatívnosť tohto prieskumu
- bol uskutočnený na inom trhu (odlišnosti v ponuke aj dopyte môžu byť veľké, napr. dostupnosť a kvalita LTE v. xDSL/FTTx v čase prieskumu)
- bol uskutočnený v inom čase (v minulosti)
- % zákazníkov ktorí sťahujú veľké súbory dát ešte (samo osebe) nevytvorí o nezastupiteľnosti služieb – najmä:
  - Nie je jasné ako sú v tých 73% zastúpené jednotlivé fixné technológie (napr. väčšina môže byť v FTTX alebo CATV)
  - nezodpovedá na otázku či by pri hypotetickom náraste xDSL ceny (o cca 10%) zákazníci volili (aj) mobilný internet ako potencionálny substitút
    - napr. zákazník by mohol aj čiastočne upraviť svoje potreby na sťahovanie veľkých súborov v dôsledku iných výhod mobilného internetu (napr. nižšej ceny a mobility)

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST:

Úrad použil odkaz na marketingový prieskum len ako doplňujúci zdroj informácií potvrdzujúci zistenia úradu v rámci detailnej analýzy zastupiteľnosti venovanej mobilnému širokopásmovému prístupu. Spoločnosť ST sa snaží spochybníť akýkoľvek záver úradu založený na jeho vlastnej expertíze s výhradou, že sa neopiera o žiadne hodnoverné štúdie, prieskumy, či analýzy. Keď úrad doplní vlastnú analýzu o doplnkové zisťovania založené na medzinárodných štúdiách, v mnohých prípadoch tak rozsiahlych a detailne rozpracovaných, že by to z kapacitných dôvodov úrad nebol schopný realizovať vo vlastnej réžii, spoločnosť ST argumentuje opačne, že úrad sa má zamerať výhradne na realie slovenského telekomunikačného trhu. Napríklad štúdia realizovaná Ecorysom vypracovaná v rozsahu 442 strán mala celkový rozpočet 350 000 eur⁴, čo len potvrdzuje aké vysoké nároky kládla EK na odbornosť konzultačnej spoločnosti a detailnosť požadovanej analýzy. Spoločnosť

³ Český telekomunikační úřad: *Analýza trhu č. A/5/10.2014-9.*

⁴ <http://ted.europa.eu/udl?uri=TED%3ANOTICE%3A223968-2012%3ATEXT%3AEN%3AHTML>

ST sa dožaduje doplnkových informácií o prieskume realizovanom Českým telekomunikačným úradom, ktorý bol realizovaný agentúrou STEM/Mark, ktorá sa už od roku 1994 špecializuje na marketingové prieskumy. Prieskum pre Český telekomunikačný úrad bol spracovaný v rozsahu 67 strán, kde v mimoriadnom detaile mapovali užívateľské správanie účastníkov širokopásmového prístupu. Úrad sa opäť odvoláva na svoje konštatovania vyššie, že všetky expertné štúdie tvoria len doplnkový zdroj informácií, ktoré potvrdzujú závery detailnej analýzy úradu.

14. Text analýzy na str. 70

„Pri rozhodovaní o zastupiteľnosti úrad zbral do úvahy všetky faktory, ktoré vplývajú na zastupiteľnosť mobilného prístupu k prístupu prostredníctvom xDSL z pohľadu koncových užívateľov. Bolo potrebné zohľadniť faktory ako cena, stabilita pripojenia, maximálna rýchlosť prenosu dát v smere k užívateľovi ako aj od užívateľa, reálne dosahovaná rýchlosť prenosu dát, dátové limity, zriaďovacie náklady služby a podobne.“

Návrh ST na doplnenie, zmenu alebo výmaz textu

Doplniť analýzu a upraviť text analýzy v zmysle odôvodnenia.

Odôvodnenie

Nie je vôbec jasné ako úrad vyhodnotil jednotlivé kritériá z pohľadu užívateľov bez akéhokoľvek zákazníckeho prieskumu, resp. ktoré z vyššie uvedených kritérií jasne svedčia o nezastupiteľnosti a aká je dôležitosť jednotlivých kritérií pre závery ohľadne zastupiteľnosti tejto technológie s xDSL. Zjavne sú kritériá, ktoré svedčia aj o zastupiteľnosti. Napr. sám úrad vyššie uvádza:

„Maximálne teoretické rýchlosti mobilného širokopásmového prístupu sú porovnateľné s ponukou sietí nových generácií“.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST:

Úrad odmieta tvrdenia spoločnosti ST, že pri analýze zastupiteľnosti nezohľadnil pohľad zákazníkov širokopásmového prístupu. Celá analýza zastupiteľnosti je založená na rozsiahlej databáze štatistických údajov získavaných úradom v pravidelných polročných zberoch dát. Všetky tieto údaje obsahujú údaje o počte účastníkov/zákazníkov, ich zmene, type využívaných služieb, parametroch služieb, rozsahu ich využívania, cenách, kvalitatívnych parametroch najvyužívanejších služieb, pokrytí sietí, ako aj zmene pokrytia a podobne. Všetky tieto ukazovatele boli analyzované v čase a poskytujú tak úradu rozsiahlu údajovú základňu o správaní sa účastníkov, resp. užívateľov širokopásmového prístupu k internetu. Nejde pritom len o štatistickú vzorku náhodne zvolených respondentov, ktorých by sa úrad, alebo ním poverená agentúra pýtala na hypotetické otázky o ich spokojnosti s využívaním prístupu k internetu, alebo úvahách o možných ďalších reakciách zákazníkov na modelované situácie. Úrad má reakcie zákazníkov dokonale zmapované tým, že sleduje zmeny ich počtu samostatne pre jednotlivých poskytovateľov, prevádzkované technológie, ako aj oblasti v ktorých sú poskytované. Má pritom k dispozícii

informácie o vývoji cien a parametroch ponúk, na základe ktorých sa zákazníci historicky rozhodovali o ich voľbe ďalšieho poskytovateľa služby. Tak rozsiahle štatistické údaje nie je možné nahradiť žiadnym prieskumom realizovanom na obmedzenej vzorke údajov a nie je možné spochybňovať, ani dávať závery tak detailnej analýzy úradu do jednej kvalitatívnej roviny s výsledkami akéhokoľvek marketingového prieskumu. Preto úrad v analýze použil výsledky týchto štúdií len ako doplnkový zdroj informácií a sám vo vlastnej réžii nerealizoval podobný prieskum, pretože disponoval dostatočne detailnou údajovou základňou pre vypracovanie analýzy.

15. Text analýzy na str. 71

„Komplementarita mobilného prístupu k širokopásmovému internetu je významne ovplyvnená charakterom ponuky mobilných operátorov. Ponukou, ktorá je charakteristická nízkymi FUP s objemom na úrovni niekoľko GB, určujú spôsob využívania. Veľkosť objemu prenesených dát v plnej rýchlosti, ktorá je v porovnaní s prístupom prostredníctvom xDSL nižšia o viac ako 97 % naznačuje nezastupiteľnosť daných ponúk.“

Návrh ST na doplnenie, zmenu alebo výmaz textu

Doplniť analýzu a upraviť text analýzy v zmysle odôvodnenia.

Odôvodnenie

Napriek tomu, že úrad vymenoval veľa kritérií, ktoré údajne zohľadnil pri posudzovaní zastupiteľnosti, v záveroch uvádza len kritérium výrazne obmedzeného objemu dát (FUP), pre ktoré platí plná rýchlosť prenosu dát. Ako sme uvádzali vyššie uvedené sa nezakladá úplne na pravde nakoľko na trhu sú ponuky spoločností SWAN a Orange, ktoré majú FUP porovnateľnú alebo vyššiu ako je priemerný objem prenesených dát zo strany xDSL zákazníkov a zároveň aj medzi samotnými technológiami fixného internetu sú významné rozdiely medzi priemernými prenosmi vid' tabuľka nižšie:

	Počet prenesených Dát (v GB na užívateľa)	Delta v GB oproti xDSL
Mobilný internet	1,17	-36,78
CATV	72	34
FTTX	78	40
WiFi	33	-5
FWA	31	-7

Okrem uvedeného sú pre významne veľkú časť xDSL/FTTx zákazníkov sú FUP, ktoré sú k dispozícii pre mobilné internet produkty postačujúce (vysoký priemer je ovplyvnený menšou skupinou tzv. „heavy users“), ale aj v prípade jeho dosiahnutia,

zákazník nie je nevyhnutne odkázaný na zníženie rýchlosti, ale vie si prikúpiť ďalšie dáta v plnej rýchlosti (podľa potreby). Rozdiel vo FUP je preto virtuálny.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST:

Platí to isté ako v predchádzajúcich vyjadreniach úradu o jednostrannej zastupiteľnosti, detailnosti analýzy zastupiteľnosti mobilného širokopásmového prístupu, odôvodnenosti jej záverov, ako aj skupiny tzv. „heavy users“.

16. Text analýzy na str. 71:

„Po zohľadnení vyššie uvedených faktorov úrad nepovažuje prístup prostredníctvom mobilných technológií za zastupiteľný voči prístupu xDSL v pevnom umiestnení.“

Návrh ST na zmenu textu

ST navrhuje uvedený záver zmeniť nasledovne: *„Pri zohľadnení vyššie uvedených faktorov úrad považuje prístup prostredníctvom mobilných technológií za zastupiteľný voči prístupu xDSL v pevnom umiestnení pre významnú skupinu koncových užívateľov.“* a uvedený záver doplniť o Úradom overiteľné zistenia.

Odôvodnenie

Interné overiteľné zistenia ST predkladané v pripomienkach k uverejnenej analýze by mal Úrad doplniť aj o overiteľné zistenie ostatných mobilných operátorov a predovšetkým o prieskum dopytu, tzn. založený na názoroch koncových užívateľov. Bez uvedeného aktuálneho prieskumu sú zovšeobecnené závery o nezastupiteľnosti neoveriteľné a nereprezentatívne.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST:

Úrad sa už spoločnosťou ST požadovaným prieskumom trhu, ako aj pochybnostiam o správnosti analýzy zastupiteľnosti mobilného širokopásmového prístupu vo vyhodnotení pripomienok venoval. Platí preto to isté ako v predchádzajúcich vyjadreniach.

17. Text analýzy na str. 72 a 73 a graf č. 44 týkajúci sa balíčkov služieb

Návrh ST na zmenu textu a grafu

Graf č. 44 a súvisiaci text upraviť v súlade s odôvodnením

Odôvodnenie

Skok vo vývoji počtu balíčkov medzi prvým a druhým polrokom 2013 je dôsledkom zmeny spôsobu sledovania, nakoľko historicky boli balíčkové ponuky hlasovej a internetovej služby jednoznačne prevažujúcim typom ponúk ST (do roku 2006 bol širokopásmový internet dostupný výlučne v balíčku s hlasovou službou) a aj dnes tento balíček tvorí najpočetnejší druh balíčka v ponuke ST, keď na konci roka 2015

ST evidovalo **obchodné tajomstvo** takýchto kombinácií služieb, pričom rozdiel oproti júnu 2012 predstavuje **obchodné tajomstvo**.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST:

Úrad súhlasí s pripomienkou spoločnosti ST a text tejto časti analýzy upravil nasledovne:

„Z grafu č. 44 možno pozorovať výrazný nárast počtu predplatiteľov a celkový dlhodobý trend nárastu množstva predplatiteľov, pričom najprudší nárast možno pozorovať pri „Double play“ – Hlas + Internet. Ten však do veľkej miery súvisí so zmenou metodiky vykazovania balíčkových ponúk zo strany spoločnosti ST. V posledných rokoch najvýraznejší rast zaznamenala kombinácia obsahujúca širokopásmovú službu IPTV vo forme double play a triple play.“

18. Text analýzy na str. 80:

„Momentálny trend smeruje k neustále vyššiemu podielu širokopásmových prístupov k internetu poskytovaných v rámci balíčkov, nakoľko výrazné zľavy zobrazené v rámci tejto časti analýzy sú pre užívateľa mimoriadne atraktívne. Počet širokopásmových prístupov k internetu v balíčkoch sa zvýšil za posledné 3 roky o viac ako 150 %. Väčšina balíčkov je pritom poskytovaná spoločnosťou ST, a.s., ktorej podiel na tejto časti trhu dosahuje takmer 60%. Aj v rámci portfólia ST, a.s. tvoria balíčkové širokopásmové prístupy k internetu významný podiel, keď dosahujú takmer 2/3 celkového počtu širokopásmových prístupov k internetu. Vzhľadom na túto skutočnosť úrad považuje ponuky širokopásmového prístupu k internetu, ktoré sú ponúkané ako súčasť balíčkov, za súčasť predmetného maloobchodného trhu širokopásmového prístupu.“

Návrh ST na zmenu textu

Text tohto odseku zmeniť v súlade s opravou grafu č. 44.

Odôvodnenie

Nárast balíčkových ponúk Internetu s inou službou od polovice roka 2012 do konca roka 2015 v portfóliu ST zaznamenal len **obchodné tajomstvo** nárast, pričom počet samostatných širokopásmových prístupov k Internetu zaznamenal **obchodné tajomstvo** nárast, čo je diametrálne odlišný vývoj v neprospech balíčkových ponúk. Ak pritom 60% balíčkových ponúk na trhu tvoria produkty ST, nemohlo dôjsť k ich 150% nárastu, tzn. tento záver musí byť výsledkom chybného vykazovania počtu balíčkov v predchádzajúcich rokoch!

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST:

Úrad súhlasí s pripomienkou spoločnosti ST a text tejto časti analýzy upravil nasledovne:

„Momentálny trend smeruje k neustále vyššiemu podielu širokopásmových prístupov k internetu poskytovaných v rámci balíčkov, nakoľko výrazné zľavy zobrazené v rámci tejto časti analýzy sú pre užívateľa mimoriadne atraktívne. Počet

širokopásmových prístupov k internetu v balíčkoch sa zvýšil za posledné 3 roky o viac ako 150 %, z veľkej časti bol však tvorený zmenou metodiky vykazovania balíčkov spoločnosti ST. Bez zohľadnenia metodiky EK pre posudzovanie balíčkov bol ich význam mimoriadne vysoký už v predchádzajúcom období, napriek tomu pri pohľade na akékoľvek existujúce kombinácie služieb, aj tie nespĺňajúce definíciu balíčkov, došlo k výraznému rastu počtu balíčkových prístupov (rast za posledné 3 roky bol na úrovni vyše 40 %). Väčšina balíčkov je pritom poskytovaná spoločnosťou ST, ktorej podiel na tejto časti trhu dosahuje takmer 60%. Aj v rámci portfólia ST tvoria balíčkové širokopásmové prístupy k internetu významný podiel, keď dosahujú takmer 2/3 celkového počtu širokopásmových prístupov k internetu. Vzhľadom na túto skutočnosť úrad považuje ponuky širokopásmového prístupu k internetu, ktoré sú ponúkané ako súčasť balíčkov, za súčasť predmetného maloobchodného trhu širokopásmového prístupu.“

19. Text analýzy na str. 80:

„Na základe údajov uvedených v predchádzajúcich kapitolách úrad považuje na maloobchodnej úrovni za zastupiteľné širokopásmové prístupy prostredníctvom technológií xDSL, FTTx a CATV. Prístupy prostredníctvom technológií FWA, WiFi a mobilných technológií úrad za zastupiteľné nepovažuje.“

Návrh ST na zmenu textu

Text zmeniť v súlade s doplnenými overiteľnými zisteniami so špecifikáciou, pre akú časť trhu Úrad považuje uvedené technológie za zastupiteľné a pre akú nie s rozdelením užívateľov do skupín podľa užívateľských preferencií.

Odôvodnenie

Záveru Úradu sú neoveriteľné, príliš zovšeobecňujúce a abstrahujúce od existencie veľkých skupín koncových užívateľov, ktorí sa na všetkých uvedených technológiách správajú porovnateľne a tieto technológie považujú za zastupiteľné predovšetkým v ich oblasti pôsobenia, a to tak v geografickej oblasti ako aj v oblasti obsahu využitia širokopásmového prístupu k internetu.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST:

Platí to isté ako v predchádzajúcich vyjadreniach úradu č. 2-13.

Re: 2.2. Vymedzenie veľkoobchodného trhu

20. Text analýzy na str. 81 až 104 (Vymedzenie veľkoobchodného trhu)

Návrh ST na zmenu a doplnenie textu

Úrad by mal zmeniť text analýzy a závery v tejto časti v súlade s možnosťou všetkých podnikov samozásobovať sa a vertikálne integrovať aj na základe infraštruktúr, ktoré nemusia byť, alebo ich nie je technicky dobre možné sprístupniť veľkoobchodne ďalšiemu podniku, tzn. vrátane CATV a WiFi, a to aj na základe

dostatočne silných nepriamych vplyvov. Posúdenie vplyvu nepriamych vplyvov by sa malo robiť takisto v rôznych reprezentatívnych geografických oblastiach a v prípade relevantných rozdielných výsledkov by mohlo by viesť k odlišnej geografickej definícii relevantného trhu alebo geograficky odlišným povinnostiam.

Odôvodnenie

V SR je vyše tretina maloobchodného trhu širokopásmového prístupu obsluhovaná na základe infraštruktúr, ktoré podniky využívajú len na základe samozásobovania. Všetky podniky sa pri rozhodovaní o tom, či pôjdu do veľkoobchodného nákupu prístupu FTTx, xDSL rozhodujú medzi možnosťou postavenia alebo kúpy vlastnej CATV alebo WiFi/FWA infraštruktúry, resp. ďalších. Ak pri viac ako tretine širokopásmových prístupov padne rozhodnutie alternatívnych podnikov v prospech využitia vlastnej siete namiesto veľkoobchodného prenájmu FTTx a xDSL, je to dôsledkom prítomnosti veľkého stupňa zastupiteľnosti na maloobchodnej úrovni a prostredníctvom nepriamych vplyvov aj na veľkoobchodnej úrovni. Definícia veľkoobchodného a maloobchodného trhu by v tomto ohľade mala byť zharmonizovaná.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST:

Úrad uskutočnil posudzovanie spoločnosťou ST zmieňovaných technológií CATV a WiFi v časti „Posudzovanie nepriamych vplyvov“ na stranách 151-159 analýzy. Tým v plnej miere zohľadnil ich dodatočný vplyv z maloobchodného trhu na regulovaný veľkoobchodný trh. Úrad uskutočnil posudzovanie nepriamych vplyvov samostatne pre všetky obce Slovenska, ktoré zoradil do skupín podľa dostupnosti jednotlivých technológií. Úrad tak v plnej miere zohľadnil odlišnosti vyplývajúce z prítomnosti alternatívnych technológií a zistil, že v oblastiach, kde nie je dostupná žiadna alternatívna zastupiteľná infraštruktúra (v prevažnej väčšine obce s nedostupným vDSL a FTTx), ale len ADSL prístupy v miestami obmedzenej kvalite (max. teoretická rýchlosť 10 Mbit/s) sa technológia WiFi ukazuje ako konkurencieschopná v porovnaní s xDSL. Úrad podobným spôsobom analyzoval aj technológiu CATV pri ktorej dospel k odlišným zisteniam, nakoľko CATV je dostupná v približne 95 % prípadov tam, kde je zároveň dostupná technológia FTTx. Toto vysoké prekrytie spôsobuje, že dodatočný vplyv na stupeň súťaže je minimálny. To úrad preukázateľným spôsobom prezentoval v tejto časti analýzy, ktorá je výsledkom rozsiahleho analytického spracovania štatistických údajov. Táto analýza je progresívnejšia a komplexnejšia ako do súčasnej doby používané metódy posudzovania nepriamych vplyvov zaužívané v rámci krajín EÚ. Úrad však vzhľadom na stav súťaže a jeho rozdielnosti v jednotlivých regiónoch na Slovensku identifikoval potrebu získania takých dôkazov, aby jednoznačným spôsobom dokázal odôvodniť navrhované regulačné kroky v tejto časti analýzy. Fundovanosť tejto časti analýzy ocenila aj spoločnosť Orange vo svojich pripomienkach: *„úroveň detailnosti analýzy v tejto časti je vysoká, a to rovnako rozsahom zozbieraných údajov o jednotlivých lokálnych poskytovateľoch, ako aj ich vyhodnotením, a to až po úroveň porovnania s dostupnosťou technológie VDSL na danom mieste. Súhlasíme aj so záverom o*

dodatočných výhodách, poskytovaných regulovanému veľkoobchodnému trhu vďaka konkurenčnému tlaku FTTx a WiFi. “

21. Text analýzy na str. 98-99

„Z tohto dôvodu obmedzení vo vzťahu k technickej a ekonomickej realizovateľnosti veľkoobchodného prístupu ku CATV sieti nie je považovaný za zastupiteľný k veľkoobchodnému prístupu prostredníctvom technológií xDSL a FTTx.

Napriek tomu, že veľkoobchodný prístup prostredníctvom káblovej infraštruktúry nie je v súčasnosti, a to ani pri uplatnení pohľadu do budúcnosti, v Slovenskej republike považovaný za zastupiteľný kvôli technickým a ekonomickým obmedzeniam, existencia káblovej siete môže vytvárať tlak na veľkoobchodnom trhu lokálneho prístupu prostredníctvom nepriamych vplyvov.

Návrh ST na zmenu textu

„~~Z tohto dôvodu~~ Napriek obmedzeniam vo vzťahu k technickej a ekonomickej realizovateľnosti veľkoobchodného prístupu k CATV sieti ~~nie je prístup prostredníctvom CATV považovaný za zastupiteľný k veľkoobchodnému prístupu prostredníctvom technológií xDSL a FTTx na základe rozšírenej možnosti samozásobovania.~~

Napriek tomu, že veľkoobchodný prístup prostredníctvom káblovej infraštruktúry nie je v súčasnosti, a to ani pri uplatnení pohľadu do budúcnosti, v Slovenskej republike ~~považovaný za zastupiteľný~~skytovaný veľkoobchodne iným podnikom kvôli technickým a ekonomickým obmedzeniam, existencia káblovej siete vytvára efektívny tlak na veľkoobchodný xDSL a FTTx prístup a môže vytvárať tlak na veľkoobchodnom trhu lokálneho prístupu aj prostredníctvom nepriamych vplyvov z maloobchodného trhu širokopásmového prístupu.

Odôvodnenie

Vid' odôvodnenie k predchádzajúcemu návrhu ST. ST skupina sa na veľkoobchodnom relevantnom trhu širokopásmového prístupu takisto rozhoduje medzi viacerými možnosťami veľkoobchodného širokopásmového prístupu pre hromadný trh, pričom samozásobovanie formou CATV v ST skupine je takisto možné v prípade prítomnosti plne zastupiteľnej CATV infraštruktúry DiGi.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST:

Platí to isté ako v stanovisku spoločnosti ST k pripomienke č. 20. Úrad napriek nezastupiteľnosti technológie CATV na veľkoobchodnom trhu dôkladne zohľadnil možný nepriamy vplyv tejto technológie na regulovaný veľkoobchodný trh. Nebral pritom do úvahy možnosť, resp. nemožnosť zriadenia veľkoobchodného prístupu v sieti CATV, ale skutočný vplyv tejto technológie v jednotlivých obciach Slovenska.

Re: 2.3. Územné vymedzenie trhu

22. Text analýzy na str. 105 až 136 (Územné vymedzenie trhu)

Návrh ST na zmenu a doplnenie textu

V celej časti navrhujeme doplnenie údajov o pokrytí WiFi/FWA v súlade s doplnenými zisteniami a opraveným závermi o zastupiteľnosti a dominancii WiFi/FWA v rozsiahlych oblastiach (veľký počet obcí a miest) SR.

Rovnako navrhujeme doplniť analýzu v tejto časti o údaje týkajúce sa rozširovania a využívania LTE, resp. mobilného širokopásmového prístupu, konkrétne tej časti prístupov, ktoré vykazujú znaky zastupiteľnosti s významnou skupinou xDSL prístupov.

V tabuľkách č. 24, 25, 26, 27, 28, 29 a 30 navrhujeme doplniť prepočet trhových podielov technológií xDSL a VDSL s účasťou CATV, WiFi/FWA a mobilnej širokopásmovej infraštruktúry v rozsahu, v akom sú vnímané ako zastupiteľné zo strany koncových užívateľov.

Pre overiteľnosť výsledkov analýzy by mal úrad uverejniť výsledky analýzy súťaže v každej obci SR podľa podielov technológií v danej obci. (tento údaj nie je predmetom obchodného tajomstva žiadneho z operátorov).

Odôvodnenie

V situácii, keď 22 % maloobchodného trhu prenáša prostredníctvom WiFi/FWA priemerne vyše 30 GB dát s marginálnym podielom v krajských mestách musia byť v SR rozsiahle geografické oblasti, v ktorých táto technológia dominuje, resp. je plne zastupiteľná s xDSL. Úplné opomenutie tejto technológie pri územnom vymedzovaní trhu by bolo nesprávne.

Vplyv mobilného širokopásmového prístupu na územné vymedzenie trhu takisto nemožno opomíňať kvôli už existujúcej významnej množine mobilných prístupov (len v sieti ST je ich približne **obchodné tajomstvo**) vykazujúcich znaky zastupiteľnosti (napr. porovnateľné ceny, dostupnosť a užívateľské preferencie, objem prenesených dát a pod.) ako pri významnej časti xDSL prístupov. Do úvahy by sa v tomto ohľade mal zobrať aj aktuálne predpokladaný trend rastu tejto skupiny prístupov.

Izolovaný pohľad na trhový podiel xDSL a VDSL v. FTTx je nereprezentatívny, skresľujúci a nezohľadňujúci stav súťaže na maloobchodných trhoch, preto je potrebné doplniť komplexný pohľad na všetky technológie využívané koncovými užívateľmi.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST:

Úrad uskutočnil posudzovanie spoločnosťou ST zmieňovaných technológií CATV a WiFi v časti „Posudzovanie nepriamych vplyvov“ na stranách 151-159 analýzy. Úrad tak v plnej miere zohľadnil odlišnosti vyplývajúce z prítomnosti nezastupiteľných alternatívnych technológií na maloobchodnom trhu a zistil, že v oblastiach, kde nie je dostupná žiadna alternatívna zastupiteľná infraštruktúra (v prevažnej väčšine obce s nedostupným vDSL a FTTx), ale len ADSL prístupy v miestami obmedzenej kvalite

(max. teoretická rýchlosť 10 Mbit/s) sa technológia WiFi ukazuje ako reálnou alternatívou v porovnaní s xDSL. Toto územie sa však v horizonte do nasledujúcej analýzy zúži na odhadom 10-15 % domácností, čo súvisí s plánovaným technologickým vylepšením siete metalických vedení nasadzovaním technológie VDSL, vektoringu, či budovaním optickej prístupovej siete FTTH/FTTB/FTTC. Poskytovatelia prístupov WiFi sami prezentovali plány, podľa ktorých v oblastiach kedy to bude ekonomicky rentabilné, plánujú časom budovať prístupové siete novej generácie, aby zostali na trhu konkurencieschopní. Úrad uskutočnil analýzu zastupiteľnosti na základe charakteristík tovarov, resp. služieb na základe ich technických charakteristík, ceny a účelu použitia v súlade s ustanovením § 3 zákona č. 136/2011 Z.z. o ochrane hospodárskej súťaže v znení neskorších predpisov. Následne v rámci analýzy jednotlivých kritérií úrad vykonal podrobné šetrenie, aby zistil reálne užívateľské preferencie podložené konkrétnymi skutočnosťami. Koncový užívateľ na maloobchodnom trhu sa môže pri výbere konkrétnej technológie rozhodovať na základe rôznych kritérií, ktorými môže byť cena, dostupnosť služby, kvalita, určité technické parametre služby, prípadne iné kritériá. Úrad zbral do úvahy penetráciu a jej vývoj v čase, pokrytie územia, ako aj konkurencieschopnosť služby, či kvalitu služieb pri všetkých posudzovaných technológiách. Technológia CATV sa preukázala ako zastupiteľná na základe technických charakteristík, ceny, účelu použitia, ako aj reálnych užívateľských preferencií. Úrad preukázal, že technológia WIFI napriek vyššiemu trhovému podielu ako CATV nie je zastupiteľná s technológiou xDSL a oprávnené nebola zahrnutá do vecného vymedzenia trhu. Jej význam na trhu v horizonte ďalších rokov bude postupne klesať a bude nahradzovaná zastupiteľnými technológiami. Úrad v rámci posudzovania vecného vymedzenia realizovaného na úrovni celej krajiny preukázal, že štandardné typy káblového pevného pripojenia sú užívateľmi preferované. Podľa trendu vývoja trhových podielov je v najbližších rokoch možné predpokladať, že technológia FTTx dosiahne najvyšší trhovú podiel na trhu a predstihne technológiu xDSL. Technológia CATV si bude udržiavať svoj stabilný trhovú podiel a vplyv technológie WiFi bude kontinuálne klesať. Ako úrad preukázal v analýze, WiFi môže byť alternatívou xDSL len na vidieku, kde parametre prístupovej siete metalických vedení neumožňujú zvýšenie prenosových kapacít a technologický upgrade naráža na ekonomickú nerentabilnosť uvažovanej investície. Ďalej sa WiFi vo veľkom rozsahu využíva všade tam, kde zriadenie prístupu xDSL nie je možné, alebo tam xDSL nie je vôbec dostupné. Spoločnosť ST navrhuje doplniť analýzu územného vymedzenia o údaje nezastupiteľných technológií, čo je v rozpore s Európskym regulačným rámcom pre elektronické komunikácie. Úrad sa zastupiteľnosti jednotlivých technológií venoval v predchádzajúcich častiach stanoviska. Úrad uskutočnil detailnú analýzu územného vymedzenia vychádzajúcu z usmerňujúceho dokumentu, tzv. spoločnej pozície ERG ku geografickým aspektom analýz trhu, pričom v plnej miere zohľadňoval ustanovenia §11 ods. 4 zákona o elektronických komunikáciách.

23. Text analýzy na str. 113-114

„Tabuľka č. 24 uvádza **vybraný zoznam** produktov širokopásmového prístupu ponúkaných najvýznamnejšími poskytovateľmi v Slovenskej republike. Tabuľka porovnáva rýchlosti jednotlivých produktov ako aj priemernú mesačnú platbu pre rýchlosť sťahovania dát na úrovni 1 Mbit/s.

Tabuľka č. 24 - Porovnanie priemerných mesačných platieb pre rýchlosť sťahovania 1 Mbit/s pre vybrané produkty širokopásmového prístupu

Poskytovateľ	Produkt	Rýchlosť sťahovania	Cena	Priemerná mesačná platba pre rýchlosť sťahovania 1 Mbit/s
Orange Slovensko	Pevný internet DSL Mini	2	6,99	3,495
ST, a.s.	Magio Internet M VDSL	4	10	2,5
Slovanet	Optimal2+ bez TP F	5	9,9	1,98
SWAN	FLAT Home Partner TP	10	12,5	1,25
Benestra	VDSL Rapid Plus	20	22,8	1,14
Orange Slovensko	FiberNet Mini	8	14,99	1,87
SWAN	Internet S	15	10,99	0,73

Zdroj: <http://www.teleoff.gov.sk/index.php?ID=9702>

Návrh ST na doplnenie, zmenu alebo výmaz textu

Doplniť analýzu a upraviť text analýzy v zmysle odôvodnenia, buď vysvetliť logiku výberu programov zaradených do porovnania a relevantnosť výsledkov alebo nahradiť novou logikou.

Odôvodnenie

Porovnávajú sa neporovnateľné produkty s rôznymi rýchlosťami. Nevieme na základe akého kľúča úrad vyberal práve tieto produkty a nie iné. Nie je vhodné ani mechanicky prepočítavať cenu za 1 Mbit/s, nakoľko ceny pri produktoch s vyššími rýchlosťami sťahovania prirodzene budú generovať nižšiu cenu per 1 Mbit/s. Cena poklesne inverzne s pribúdajúcou rýchlosťou sťahovania.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST:

Úrad v tabuľke č. 24 uviedol vzorku cenovo dostupnejších produktov xDSL technológie, ako aj vzorku cenovo dostupnejších produktov FTTx technológie. Pritom sa snažil o zobrazenie takých FTTx produktov, ktoré sa svojimi rýchlosťami najviac približovali xDSL technológii, čiže volil najmä FTTx produkty s najnižšími cenami. Úrad nesúhlasí s námietkou spoločnosti ST voči porovnávaní cien prepočítaných na 1 Mbit/s. Práve rozličnosť rýchlostí a cien viedla úrad k určaniu jedného kritéria, ktoré by umožňovalo porovnať aj na prvý pohľad rozličné ponuky. Záujemca o širokopásmový prístup k internetu sa s veľkou pravdepodobnosťou pozerá v prvom rade na tieto kvalitatívne kritériá. Pomer cena a výkon je zaužívaný kritériom hodnotenia výhodnosti tovarov a služieb a je v praxi bežne využívané. Úrad z toho dôvodu odmieta tvrdenia spoločnosti ST o prepočty ceny za jednotku výkonu, ktorou prenosová rýchlosť preukázateľne je.

24. Text analýzy na str. 116

„Podľa stanoviska ERG ku geografickým aspektom, na ktoré sa odvoláva aj nové stanovisko BERECu ku geografickým aspektom, sú najdôležitejšie kritériá pre analýzu homogenity konkurenčných podmienok tie, ktoré sú zároveň dôležité v analýze významného trhového postavenia:

- *bariéry vstupu,*
- *počet poskytovateľov,*
- *rozdelenie trhových podielov,*
- *rozdiely v cenách a cenotvorbe“*

Návrh ST na doplnenie, zmenu alebo výmaz textu

Vyhodnocovať všetky vyššie uvedené faktory, pričom im klásť rovnakú dôležitosť. Prehĺbiť analýzu prvých troch kritérií a jasne vyhodnotiť, či tieto nasvedčujú potrebe geograficky členiť trh alebo nie.

Odôvodnenie

ST súhlasí s vyššie uvedeným textom, ale z ďalšieho textu analýzy úradu je zjavné, že prvé tri kritériá sú síce vyhodnocované len skôr zbežne a najmä bez jasných záverov, či dané kritérium v slovenskom kontexte indikuje potrebu geograficky členiť trh alebo nie. Úrad sa sústreďuje najmä na posledné kritérium „rozdiely v cenách“.

Podľa názoru ST minimálne prvé tri kritériá jednoznačne svedčia o potrebe geograficky členiť trh, nakoľko bariéry vstupu na trh sú rôzne pokiaľ ide o mestá a obce (viď. aj masívne budovanie nových sietí (FTTx) v mestách) nakoľko v mestách je výrazne vyššia hustota obyvateľstva, ktorá umožňuje výrazne znížiť náklady na prístup.

Počet poskytovateľov a ich trhový podiel výrazne variuje kde ST v niektorých lokalitách/mestách jasným lídrom trhu ale v iných výrazne stráca trhový podiel a má problém s prázdnu sieťou a návratnosťou investície do jej budovania voči lokálnym alebo regionálnym hráčom (viď napr. Antik v Košiciach).

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST:

Úrad v analýze územného vymedzenia zohľadňoval všetky 4 zmieňované kritériá. Bariéry vstupu sú v analýze zachytené z pohľadu hustoty zaľudnenia, ktorá identifikuje existujúce bariéry vstupu v oblastiach s vyšším trhovým podielom technológie xDSL a kde je zároveň len minimálna dostupnosť alternatívnych zastupiteľných infraštruktúr. Samotné stanovisko ERG však priznáva, že mieru bariér vstupu je veľmi ťažké identifikovať, nakoľko môžu byť spôsobené množstvom náročne identifikovateľných a často aj nepozorovaných faktorov. Úrad v prvom rade nemá za povinnosť skúmať každé z navrhovaných kritérií posudzovania územných rozdielov v rovnakom rozsahu, ako mu navrhuje spoločnosť ST. Hlavným cieľom analýzy územného vymedzenia je zistiť úroveň homogenity analyzovaných oblastí a toto primeraným spôsobom zohľadniť v návrhu regulačných opatrení. Úrad zároveň odmieta, že by ďalšie dve kritériá analyzoval v nedostatočnom rozsahu, počet poskytovateľov ako aj rozdelenie trhových podielov sú základnými piliermi celej analýzy úradu. Nie je pravda, že táto časť analýzy sa venuje primárne cenovým rozdielom. Úrad okrem cien analyzoval kvalitatívne parametre služieb, ako napríklad prenosové rýchlosti, či objemy prevádzky, ďalej pokrytie a prekrytie jednotlivých technológií. Na záver úrad pripomína, že táto časť analýzy je opäť mimoriadne detailne a komplexne spracovaná, jej rozsah je celkovo 33 strán, čo podčiarkuje fakt, že úrad tejto časti analýzy venoval mimoriadnu pozornosť. Existencia územných odlišností identifikovaná v tejto časti analýzy automaticky neznamená potrebu geografického členenia trhu. Úrad sa v tejto časti plne riadil medzinárodnými usmerneniami, zaužívanou praxou a skúsenosťami ostatných členských krajín a v neposlednom rade kládol mimoriadny dôraz na zákon o elektronických komunikáciách. Rozdiely v cenách medzi jednotlivými skupinami oblastí potvrdzujú, že spoločnosť ST musí prispôbovať a približovať svoju jednotnú cenu cenám ostatných hráčov na trhu, aby si udržala súčasnú úroveň národného trhového podielu. Uvedenú argumentáciu úradu potvrdil aj Najvyšší súd SR svojím rozsudkom č. 6SŽ/15/2013, ktorým zrušil predchádzajúce rozhodnutie úradu na bývalom trhu č. 5. Najvyšší súd SR súhlasil s názorom úradu, že nie je dôvod na segmentáciu trhu napriek skutočnosti, že analýzy preukázala, že v určitých oblastiach je spoločnosť ST vystavená silnému konkurenčnému tlaku. Podľa názoru Najvyššieho súdu SR úrad podrobne zdôvodnil prečo nepristúpil ku geografickej segmentácii trhu, uvedenú argumentáciu úrad použil aj v aktuálnej analýze, pričom je možné konštatovať, že oblasť, kde je silná prítomnosť konkurenčných infraštruktúr je ešte väčšia ako bola v čase predchádzajúcej analýzy a cenové rozdiely medzi oblasťami sa ešte zmenšili. Uvedené opodstatňuje určenie trhu ako národný, čo bude mať najväčší prospech pre ďalší rozvoj súťaže a pre ochranu záujmov koncových užívateľov.

Ďalším dôležitým faktorom je, že alternatívne zastupiteľné infraštruktúry v jednotlivých oblastiach nedisponujú takým pokrytím svojich sietí aké má spoločnosť ST. Pokrývajú prevažne husto zaľudnené sídliská, kde je najvyššia očakávaná návratnosť investície. Veľká časť miest s vysokými trhovými podielmi alternatívnych podnikov, signalizujúci konkurenčnú situáciu je naďalej z veľkej časti pokrytá len

infraštruktúrou xDSL. Z toho dôvodu by akékoľvek geografické zúženie relevantného trhu viedlo k situácii, že významný počet zákazníkov obývajúcich predmetné mestá by stratil možnosť voľby poskytovateľa širokopásmového prístupu prostredníctvom xDSL infraštruktúry. Zúžením geografického trhu by zároveň úrad eliminoval už existujúci konkurenčný tlak malých alternatívnych poskytovateľov v určitých oblastiach, ktorý presahuje hranice ich pôsobnosti.

25. Text analýzy na str. 121 a 122

„Jedným z najdôležitejších faktorov, ktoré ovplyvňujú koncového užívateľa pri výbere konkrétneho produktu je jeho cena. Do celkovej ceny môžu vstupovať rôzne položky ako napríklad **poplatok za inštaláciu, cena za kúpu alebo prenájom zariadenia a v neposlednom rade cena mesačného poplatku**, ktorá tvorí spravidla najväčšiu položku pri celkovej cene pripojenia počas doby viazanosti. Poskytovatelia širokopásmového prístupu k internetu môžu ponúkať rôzne doby viazanosti, no doba viazanosti často ovplyvňuje aj výslednú cenu produktu. Čím kratšia je doba viazanosti tým je cena produktu vyššia. Niektorí poskytovatelia internetu už síce poskytujú štandardne prístup k internetu bez viazanosti, no najväčší hráči na trhu ešte stále uplatňujú a predávajú väčšinu svojich produktov s 24 mesačnou viazanosťou.

Tabuľka č. 27 – Priemerné ceny **mesačného poplatku** za jednotlivé technológie uvedené v **Mbit/s** k 30.6.2015

status obce	Priemerné ceny			
	xDSL	VDSL	FTTX	CATV
mesto	12,46 €	12,00 €	11,39 €	16,39 €
obec	12,15 €	12,00 €	11,55 €	13,20 €

V tabuľke č. 27 sú uvedené priemerné ceny mesačných poplatkov za jednotlivé technológie v mestách a obciach. Tieto priemerné ceny boli vypočítané ako **súčet cien najvyužívanejšieho programu každého poskytovateľa prístupu k internetu za danú technológiu** v meste a obci a následne vydelené počtom poskytovateľov na danej technológii v obci. Celková priemerná cena prístupu na danej technológii za mestá a obce bola vypočítaná prostredníctvom aritmetického priemeru priemerných cien v mestách a obciach. Celkové rozdiely medzi priemernými cenami v obciach a mestách sú minimálne.“

Návrh ST na doplnenie, zmenu alebo výmaz textu

Doplniť analýzu a upraviť text analýzy v zmysle odôvodnenia.

Odôvodnenie

Úrad konštatuje, že ceny za jednotlivé technológie sú porovnateľné v mestách a v obciach, avšak len na základe cien uvádzaných v tabuľke (č.21) kde nie sú započítané:

- i. ceny za inštaláciu; ani ceny za predaj/prenájom zariadení,
  - hoci úrad tieto poplatky vyššie uvádza ako relevantné pre posúdenie cien.
- ii. % zastúpenie a priem. ceny ostatných produktov dostupných na trhu, ale len najvyužívanejšie od každého poskytovateľa pre danú technológiu bez ohľadu na skutočný % podiel zastúpenia
  - Preto, ak napr. poskytovateľ má k dispozícii 4 produkty pre FTTx technológiu bude v tabuľke zohľadnený len jeden z nich.

Uvedené výrazne skresľuje možné výsledky a akékoľvek závery len na základe daných výsledkov sú neopodstatnené.

Rozdiel v xDSL a VDSL cenách (medzi mestom a obcou) je logicky malý až žiadny, nakoľko ST ako majoritný poskytovateľ xDSL a VDSL má ceny rovnaké.

V názve tabuľky sa zároveň (zrejme omylom) uvádza, že ceny sú uvedené v Mbit/s.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST:

Spoločnosťou ST zmieňované ceny za inštaláciu, ani ceny za prenájom zariadení neovplyvňujú relevantnosť porovnania úradu v tabuľke č. 27, nakoľko sú medzi jednotlivými technológiami navzájom porovnateľné a úrad z toho dôvodu v tejto časti uskutočnil zjednodušené porovnanie cien. Zobrazené ceny predstavujú priemer najvyužívanejších služieb pre jednotlivých poskytovateľov, ktoré sú spravidla poskytované s 24 mesačnou viazanosťou. Pri tejto viazanosti sú zriaďovacie poplatky zvyšujúce štandardnú cenu služby len minimálne. Je to v súlade s tvrdením úradu v tejto časti analýzy, záujemcovia o služby širokopásmového prístupu k internetu výrazne sledujú výslednú cenu služby, preto zväčša preferujú služby s viazanosťou, kde cena služby, ako aj zriaďovacích poplatkov výrazne klesá.

V ďalšej časti pripomienky spoločnosť ST spochybňuje relevantnosť porovnania tým, že tabuľka zobrazuje priemery vypočítané len za jednu najvyužívanejšiu službu pre každý z podnikov. Podľa názoru úradu je toto porovnanie plne postačujúce, nakoľko priemeruje ceny desiatok až stoviek poskytovateľov pre jednotlivé technológie (s výnimkou xDSL a VDSL). Z toho dôvodu sú akékoľvek pochybnosti o relevantnosti výsledných priemerných cien neopodstatnené.

Úrad upravil chybu v písaní a zmenil jednotky z „Mbit/s“ na „Eur“.

26. Text analýzy na str. 124

Tabuľka č. 29 – Priemerný objem prevádzky za jednotlivé technológie uvedené v GB/mesiac na užívateľa v 1. polroku 2015

status obce	Priemerný objem prevádzky na užívateľa v GB/mesiac			
	xDSL	VDSL	FTTx	CATV
mesto	37,94	47,85	79,53	73,04
obec	37,32	47,85	43,23	38,23

Návrh ST na doplnenie, zmenu alebo výmaz textu

Doplniť analýzu a upraviť text analýzy v zmysle odôvodnenia

Odôvodnenie

Na prvý pohľad je zjavné, že údaje za VDSL (a pravdepodobne aj xDSL) nie sú skutočnými priemernými objemami prevádzky na užívateľa v mestách a obciach, ale skôr celonárodným priemerom. Nie je možné, aby pri rôznych počtoch užívateľov v mestách a obciach a rôznom správaní sa týchto užívateľov vyšiel priemer v mestách a obciach identicky až na druhé desatinné číslo. Následné úvahy úradu vychádzajúce z týchto čísel sú preto potenciálne nesprávne.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST:

V hore uvedenej tabuľke sú znázornené priemerné objemy prenesených dát vybraných technológií, ktoré prenesie priemerný užívateľ za mesiac v GB. Priemerný objem prevádzky je vypočítaný z celkového polročného objemu prevádzky každého podniku na danej technológii, ktorý úrad získal z elektronického zberu dát za príslušné obdobie. Hodnota je ďalej vydelená šiestimi (počet mesiacov v polroku) a prepočítaná z TB na GB. Táto hodnota predstavuje celkový mesačný objem prevádzky poskytovateľa na danej technológii, tá je následne vydelená počtom prístupov každého poskytovateľa na danej technológii. Táto hodnota predstavuje priemerný objem prevádzky na užívateľa na vybranej technológii za každého poskytovateľa. Následne je priemerný objem prevádzky na užívateľa vynásobený počtom prístupov, ktoré daný poskytovateľ v obci uvádzal. Výsledkom je hodnota, ktorá predstavuje aký objem dát preniesli zákazníci konkrétneho poskytovateľa v meste alebo obci za mesiac. Po tomto kroku nasleduje spočítanie objemov všetkých poskytovateľov dostupných na danej technológii v meste alebo obci. Výsledná hodnota je objem dát prenesený prostredníctvom danej technológie v meste alebo obci.

Nakoľko širokopásmový prístup k internetu prostredníctvom technológie VDSL poskytuje na Slovensku iba jeden podnik, ktorý uplatňuje rovnakú ponuku bez ohľadu na to, či sa jedná o mestá alebo obce, prenosové rýchlosti a objem prevádzky tejto technológie sú rovnaké ako v mestách tak aj v obciach. Tvrdenie spoločnosti ST z toho dôvodu nie je správne, údaje predstavujú priemerné objemy prevádzky, ktoré

v určitých obciach, resp. pri určitých technológiách môžu byť výsledkom len jedinej dostupnej hodnoty. Úrad pre žiadnu z technológií, ani za žiadneho poskytovateľa, nemá k dispozícii údaje o skutočných objemoch prevádzky pre jednotlivé lokality, z toho dôvodu pre porovnanie použil vyššie uvedenú metodiku. Úradom použitá metodika nemá vplyv na úvahy úradu o rozdielnostiach medzi jednotlivými oblasťami, nakoľko poskytuje len základné štatistické prehľady a použitá metodika je rovnako aplikovaná pre všetky sledované technológie.

27. Text analýzy na str. 130

„Tabuľka č. 33 obsahuje informácie o priemerných cenách teda mesačných poplatkoch, ktoré platia koncoví užívatelia poskytovateľom internetu, rýchlostiach sťahovania a odosielania dát, informácie o priemernej platbe za 1 Mbit/s a informácie o priemernom objeme prevádzky. Prístup k internetu prostredníctvom technológie VDSL poskytuje iba jeden podnik, ktorý na celom území krajiny poskytuje služby s rovnakou národnou cenou, teda aj parametre najvyužívanejšieho programu sú rovnaké naprieč všetkými skupinami. Najvyššie priemerné ceny platia užívatelia využívajúci prístup k internetu prostredníctvom technológie xDSL, naopak najnižšie ceny platia koncoví užívatelia využívajúci prístup k internetu prostredníctvom technológie FTTx. Okrem skupiny kde technológia xDSL a VDSL dosahuje trhovú podiel 35-44,99% sú ceny naprieč skupinami bez výraznejších rozdielov.

Návrh ST na doplnenie, zmenu alebo výmaz textu

Doplniť analýzu a upraviť text analýzy v zmysle odôvodnenia

Odôvodnenie

Metodika akou úrad dospel k priemerným cenám nie je zrejmá (úrad ju nevysvetľuje v tabuľke ani v texte pod ňou). Bez jasného popísania metodiky sú čísla netransparentné a nepoužiteľné pre ďalšie úvahy v analýze úradu. Prečo je napr. priemerný objem prevádzky na VDSL rovnaký vo vš. obciach?

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST:

V tabuľke č. 27 sú porovnávané kvalitatívne parametre širokopásmových prístupov, rozdelené podľa trhového podielu xDSL a VDSL infraštruktúry. V tabuľke sú obsiahnuté informácie o priemerných cenách, teda mesačných poplatkoch, ktoré platia koncoví užívatelia poskytovateľom internetu (tieto údaje úrad získava z elektronického zberu dát za príslušné obdobie) následne sú v tabuľke zobrazené cenové rozdiely medzi identifikovanými skupinami oblastí z pohľadu mesačných cien prístupu k internetu, ako aj prepočítanej ceny podľa dostupnej rýchlosti prístupu, t.j. cena za 1 Mbit/s rýchlosti sťahovania dát z internetu (podiel priemernej ceny a priemerného downloadu príslušnej technológie), rýchlosti sťahovania a odosielania dát. Posledným porovnávaným kvalitatívnym ukazovateľom v tabuľke č. 27 je objem prevádzky na užívatelia, teda údaj o tom, koľko GB dát prenesie mesačne priemerný koncový užívateľ na danej technológii (údaj je získaný ako podiel súčtu objemu

prevádzky na mesiac v obci za danú technológiu a spoločnosť a súčtu z počtu prístupov danej technológie). Prístup k internetu prostredníctvom technológie VDSL poskytuje iba jeden podnik, ktorý na celom území krajiny poskytuje služby s rovnakou národnou cenou, teda aj parametre najvyužívanejšieho programu sú rovnaké naprieč všetkými skupinami. Metodika je rovnaká ako v tabuľke č. 29 ktorú spoločnosť ST spomínala v rámci pripomienky č. 26. Platí to isté, ako vo vyjadrení k pripomienke č. 26. Z uvedenej tabuľky je možné získať užitočné informácie o územných odlišnostiach pri technológii FTTx, ktorú prevádzkuje najmä množstvo menších poskytovateľov, čo poskytuje základné štatistické ukazovatele o rozdieloch v stave súťaže medzi jednotlivými oblasťami. Úrad odmieta výhrady spoločnosti ST voči transparentnosti použitej metodiky, ktorá bola podrobne popísaná spolu s uvedením zdroja údajov.

28. Text analýzy na str. 135 a 136

Tabuľka č. 36 – Porovnanie obcí podľa kvality širokopásmového prístupu k internetu v závislosti od počtu dostupných FTTx poskytovateľov k 30.6.2015

Počet FTTx poskytovateľov	Počet obcí	Počet domácností	Priemerný trhový podiel xDSL+VDSL	Priemerná cena v €	Priemerný download v Mb/s	Priemerný upload v Mb/s	Priemerný objem prevádzky v GB/mesiac	Priemerná platba za 1 Mb/s
0	2589	854061	100%	11,77	7,42	1,68	41,77	1,59
1	164	216483	61%	11,86	26,53	15,08	47,63	0,45
2	56	166520	50%	12,12	23,75	13,46	43,13	0,51
3	33	115270	41%	11,84	18,91	7,79	45,98	0,63
4 a viac	48	583862	36%	12,34	19,35	8,19	39,25	0,64

Na základe údajov z tabuľky č. 30 je možné pozorovať výrazný rozdiel priemerných kvalitatívnych ukazovateľoch v oblastiach s dostupnosťou optickej siete v porovnaní s oblasťami kde optická sieť dostupná nie je. Prítomnosť optickej infraštruktúry neovplyvnila priemernú cenu, resp. priemerný mesačný poplatok za prístup k internetu, no výrazne ovplyvnila priemerné prenosové rýchlosti širokopásmového prístupu. Vyššie priemerné prenosové rýchlosti v oblastiach s dostupnou FTTx infraštruktúrou priamo ovplyvnili aj výšku priemernej platby za 1 Mb/s prenosovej rýchlosti, čím sa táto platba znížila. Na základe údajov z tabuľky č. 30 môžeme pozorovať, že so zvyšujúcim sa počtom

poskytovateľov poskytujúcich prístup na optickej infraštruktúre sa znižuje trhovú podiel xDSL a VDSL infraštruktúry.

Úrad v tejto časti analýzy jednoznačne preukázal existenciu rozdielov medzi jednotlivými oblasťami, avšak cenové rozdiely medzi jednotlivými skupinami oblastí boli minimálne. Pri cenových rozdieloch medzi jednotlivými oblasťami je možné často sledovať jednotnú cenovú politiku tradičného podniku, čo je aj prípad Slovenska. Pri určení jednotnej ceny čelí tradičný podnik kompromisu, na jednej strane medzi určením monopolnej ceny v oblastiach s nízkou úrovňou konkurencie, na druhej strane nižšej konkurenčnej ceny v konkurenčných oblastiach. Čím väčšia je konkurenčná oblasť, tým väčší tlak je vyvíjaný na pokles jednotnej ceny tradičného podniku a ceny sa tak približujú cenám alternatívnych poskytovateľov. V takomto prípade je oprávnené určenie národného trhu na základe cenových obmedzení.

Úrad v analýze identifikoval oblasti, ktoré obýva vysoký podiel obyvateľstva Slovenska a kde sú prítomní alternatívni poskytovatelia širokopásmového prístupu prostredníctvom technológie FTTx. V týchto oblastiach je trhovú podiel spoločnosti ST, a.s. nižší ako 56 % a žije tu takmer polovica populácie Slovenska. Prítomnosť silnej konkurencie v týchto oblastiach presahuje hranice ich lokálnej pôsobnosti a vplýva na jednotne určenú národnú cenu spoločnosti ST, a.s. Úrad v tejto časti analýzy preukázal, že priemerné ceny za jednotlivé oblasti sa vyznačujú len minimálnymi rozdielmi, čo je neklamným dôkazom silných obmedzení prameniáciach z prítomnosti konkurenčných infraštruktúr. To opodstatňuje národné vymedzenie relevantného trhu.

Návrh ST na doplnenie, zmenu alebo výmaz textu

Doplniť analýzu a upraviť text analýzy v zmysle odôvodnenia.

Odôvodnenie

K tejto časti má ST viacero pripomienok:

- 1) Kritérium „cenových obmedzení“ je len jedným aspektom jedného (z viacerých) kritérií („rozdiely v cenách“) dôležitých pre posúdenie geografického vymedzenia trhu a nemalo by byť samo osebe (jediným) dôvodom na vymedzenie celonárodného trhu. Úrad sám odkazuje na ERG/BEREC usmernenia a uvádza viacero iných kritérií (trhové podiely, počet poskytovateľov, bariéry vstupu), ktoré je potrebné zohľadniť.
- 2) Rozdiely v priemerných cenách by mohli vyzeráť úplne inak, ak by úrad porovnával konkrétne obce/mestá a nie 5 (umelo vytvorených) kategórií podľa počtu FTTx poskytovateľov), ktoré nie sú geograficky ucelenou jednotkou a kde sa prípadné rozdiely vnútri každej z oblastí môžu v priemere nivelizovať
- 3) Na cenu (resp. súťažný tlak) môže mať vplyv ani nie tak „počet FTTx poskytovateľov“ (ako to robí úrad) ale skôr ich trhovú podiel a sila, preto zadefinovanie týchto skupín (na základe počtu FTTx poskytovateľov) je spochybniteľné. ST môže výrazne strácať trhovú podiel aj z dôvodu nižšej kvality

svojej prevažujúcej technológii (xDSL) hoci ceny môže mať aj v danej oblasti porovnateľné.

- 4) Priemerná cena v týchto kategóriách je výrazne ovplyvnená skutočnosťou, že ST ako najväčší operátor na maloobchodnom trhu má jednotnú cenovú politiku (aj z dôvodu nediskriminačnej politiky) – uvedené samo osebe podstatne znižuje rozdiely medzi definovanými lokalitami.
- 5) Pri prepočítaní ceny na jednotku rýchlosti sa ceny už výrazne líšia – cena v lokalitách bez FTTx operátorov 0 (1,59 EUR/Mbits) je cca **3,5x vyššia** ako cena v lokalitách s počtom FTTx operátorov 1 (0,45 EUR/Mbits). Úrad použil obdobný prepočet (cena per GB prenesených dát) napr. pri vylúčení LTE technológii z trhu, ale pri geografickom definovaní trhu používa ceny v absolútnom vyjadrení. Navyše sám úrad o pár riadkov vyššie (str. 128) uvádza: *„Významným ukazovateľom hodnotiacim tzv. „Value for Money“, je ukazovateľ priemernej platby za 1 Mbit/s.“*
- 6) Nepoznáme metodiku akou úrad dospel k v tabuľke uvádzaným priemerom a preto ani nevieme overiť, či údaje uvádzané v tabuľke sú správne – použitie netransparentných údajov ako kľúčový argument v situácii, keď všetky ostatné kritériá svedčia skôr o opaku (potrebe geografického segmentovania trhu) je nesprávne.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST:

Úrad pri posudzovaní územného vymedzenia posudzoval nielen cenové obmedzenia, ale taktiež trhové podiely, počet poskytovateľov, ako aj bariéry vstupu zmieňované spoločnosťou ST. Pri posudzovaní cenových a kvalitatívnych odlišností medzi jednotlivými lokalitami úrad nevytvoril žiadne umelé skupiny oblastí, ale sa riadil zaužívaným postupom v súlade s regulačným rámcom EÚ a postupom ostatných členských krajín. Úrad v rámci detailnej analýzy posudzoval samostatne každú jednu obec na Slovensku a výsledné porovnanie zohľadňuje tiež relevantnosť jednotlivých obcí prostredníctvom váženého priemeru, ktorý zohľadňuje ich veľkosť v rámci každej skupiny obcí. Výsledná prezentácia analýzy vo forme tabuľkových prehľadov poskytuje základný prehľad rozdielov o stave súťaže vyplývajúcej z dostupnosti a prítomnosti posudzovaných technológií. Úrad nerozumie z akého dôvodu spoločnosť ST požaduje, aby úrad prezentoval výsledky pre každú z obcí na Slovensku (ich počet na Slovensko dosahuje viac ako 2800) a aký konkrétny prínos a vplyv na výslednú analýzu územného vymedzenia by tak detailný štatistický prehľad mal.

V ďalšej časti pripomienky spoločnosť ST spochybňuje vplyv faktora počet poskytovateľov na výsledný trhový podiel xDSL technológii, nakoľko podľa tvrdenia spoločnosti ST je dôležitý tiež ich trhový podiel a sila. Spoločnosť ST vraj môže strácať svoj podiel aj z dôvodu nižšej kvality xDSL aj napriek porovnateľnosti cien. Podľa názoru úradu výstup z tabuľky č. 36 jednoznačne preukazuje, že rastom počtu poskytovateľov klesá trhový podiel xDSL. To však nie je v rozpore s tvrdením ST, že na trhový podiel môže mať vplyv aj nižšia kvalita xDSL. Nižšia kvalita xDSL však sama o sebe nespôsobuje pokles trhového podielu, nakoľko účastník nemá na výber

relevantnú alternatívu. Nižšia kvalita v porovnaní s FTTx sa na úrovni trhového podielu xDSL prejavuje len v tých oblastiach, kde sú prítomní FTTx poskytovatelia. To je nespochybniteľný fakt a analýza správnosť týchto záverov potvrdzuje. Spoločnosť ST však nesprávne poukazuje na pokles podielu ST a nie podielu xDSL technológie, nakoľko táto časť analýzy rieši len odlišnosti medzi technológiami. Pokiaľ by mal úrad brať do úvahy trhový podiel spoločnosti ST ako celku, musel by tiež zohľadňovať vplyv vlastníctva najrozsiahlnejšej FTTx infraštruktúry na Slovensku, ktorou spoločnosť ST disponuje. Pokles trhového podielu xDSL je tak výrazne kompenzovaný rastom maloobchodného trhového podielu FTTx od ST, ako aj rastom podielu veľkoobchodne poskytovaných prístupov ST. Na záver k tomuto bodu úrad podotýka, že on nerozhodol o vzájomnej závislosti medzi počtom FTTx poskytovateľov a trhovým podielom xDSL, je to exaktný výstup analýzy územného vymedzenia. Spoločnosť ST sa všetkými možnými spôsobmi snaží spochybniť závery tejto analýzy, pričom poukazuje na vykonštruované domnienky a nedokázateľné tvrdenia. Zároveň pritom požaduje od úradu, aby rozsah už teraz mimoriadne detailnej analýzy rozšíril na takú úroveň, ktorá už hraničí s reálnou uskutočniteľnosťou, pričom podľa názoru úradu by takéto doplnenie nemalo zásadný vplyv na závery analýzy.

Spoločnosť ST sa ďalej v bode č.5 opakovane vyjadrovala o prepočte cena na jednotku rýchlosti, o čom sa už úrad viackrát zmieňoval v predchádzajúcich častiach vyjadrenia. Poukazuje pritom na tzv. jednostrannú zastupiteľnosť FTTx, ktorá by podľa názoru ST mala byť úradom určená ako kritérium, ktoré by malo rozhodnúť o nezastupiteľnosti FTTx v porovnaní s xDSL, ale naopak o zastupiteľnosti LTE s xDSL, resp. FTTx. Úrad v tejto časti zohľadnil rozdielnú priemernú platbu za 1 Mbit/s, ktorá podľa názoru úradu predstavuje logický dôvod, prečo sa záujemcovia o prístup rozhodujú v prospech technológie FTTx a trhový podiel xDSL v oblastiach s dostupnou FTTx výrazne klesá napriek porovnateľnej cene prístupov týchto technológií. Pri analýze LTE v časti posudzovania vecného vymedzenia trhu úrad zohľadnil tiež prenosové rýchlosti tejto technológie, jednoducho však nemohol ignorovať odlišné užívateľské správanie, do veľkej miery ovplyvnené cenotvorbou ponúk poskytovateľov mobilného širokopásmového prístupu.

Úrad metodiku posudzovania údajov v dostatočne detailnej miere popísal v rámci tejto časti analýzy. Údaje vychádzajú z pravidelného polročného zberu údajov vykonávaného prostredníctvom www.ezd.sk. Úrad nerozumie tvrdeniu spoločnosti ST o existencii „všetkých ostatných kritérií svedčiacich skôr o potrebe geografického segmentovania trhu“. Podľa názoru úradu analýza preukázateľne prezentuje dôvody určenia národného vymedzenia trhu, ako aj ich opodstatnenosť. Uvedené bolo tiež potvrdené rozhodnutím Najvyšším súdom SR v rámci predchádzajúceho kola analýzy trhu 3b (bývalý trh širokopásmového prístupu č. 5).

29. Text analýzy na str. 137

Ďalším dôležitým faktom je, že alternatívne zastupiteľné infraštruktúry v jednotlivých oblastiach nedisponujú takým pokrytím svojich sietí aké má

*spoločnosť ST, a.s. Pokrývajú prevažne husto zaľudnené sídliská, kde je najvyššia očakávaná návratnosť investície. **Veľká časť miest** s vysokými trhovými podielmi alternatívnych podnikov, signalizujúci konkurenčnú situáciu je naďalej z veľkej časti pokrytá len infraštruktúrou xDSL. Z toho dôvodu by akékoľvek geografické zúženie relevantného trhu viedlo k situácii, že **významný počet zákazníkov** obývajúcich predmetné mestá by stratil možnosť voľby poskytovateľa širokopásmového prístupu prostredníctvom xDSL infraštruktúry. Zúžením geografického trhu by zároveň úrad **eliminoval už existujúci konkurenčný tlak** malých alternatívnych poskytovateľov v určitých oblastiach, ktorý presahuje hranice ich pôsobnosti.*

Návrh ST na doplnenie, zmenu alebo výmaz textu

Doplniť analýzu a upraviť text analýzy v zmysle odôvodnenia.

Odôvodnenie

Úrad sa opiera o vágne pojmy „veľká časť miest“ a „významný počet zákazníkov“ pričom nepodporuje tieto tvrdenia žiadnymi konkrétnymi číslami.

Navyššie aj keby vyššie uvedené bola pravda nízke bariéry vstup na trh, ktoré sú práve v mestských, resp. viac konkurenčných oblastiach spôsobujú, že je pravdepodobné, že alternatívne technológie sa v blízkej budúcnosti ďalej rozšíria aj na dnes nepokryté územia týchto miest (a teda odstránia úradom spomínaný problém).

Naopak skutočnosť, že je umelo držaná regulácia aj v týchto mestách, ktorá (cez regulačné povinnosti stanovené voči ST) umelo podporuje najmä zastaranú xDSL technológiu, spôsobuje, že pre alternatívnych hráčov je alebo začne byť výhodnejšie nakupovať veľkoobchodné produkty ST aj v miestach/mestách kde je resp. by bolo možné investovať aj do vlastnej infraštruktúry.

Zároveň sa tým aj znehodnocuje ich doterajšia (už uskutočnená) investícia, pretože umožňuje vstúpiť na trh (resp. rásť) ďalším hráčom na báze xDSL technológie na trh a prerozdeliť už dnes limitovaný koláč zákazníkov na ešte väčší počet operátorov, čo následne spôsobí zníženie penetrácie existujúcich sietí platicami zákazníkmi a problém v pokrývaní fixných nákladov investovaných do vybudovania novej infraštruktúry. Uvedené následne spôsobuje pokles ďalších investícií do budovania sietí (čo je práve následok nesprávne definovaného trhu).

Zúženie geografického trhu nemôže eliminovať konkurenčný tlak, pretože prípadné regulačné povinnosti práve v málo súťažných oblastiach plne nahrádzajú súťažný tlak, bez toho aby negatívne ovplyvnili súťaž vo „viac konkurenčných oblastiach“.

V opačnom prípade, ak sa konkurenčný tlak z „konkurenčných oblastí“ v plnej miere prejavuje aj v oblastiach s „menšou konkurenciou“ (a teda ceny sú vo všetkých oblastiach rovnako nízke ako tvrdí úrad) potom v dôsledku nepriamych vplyvov zo súťažného maloobchodného trhu by malo dôjsť aj k úplnému deregulovaniu veľkoobchodného trhu.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST:

Úrad v analýze územného vymedzenia nad rámec detailnej analýzy založenej na rozsiahlom štatistickom zisťovaní prezentoval tiež ďalšie doplňujúce zistenia, ktoré odôvodňujú správnosť záverov úradu v tejto časti analýzy. Správnosť záverov úradu o územnom vymedzení úradu je podložená detailnou analýzou odvodenou z usmerňujúcich dokumentov EK resp. BEREC-u, ktorá je plne v súlade so zaužívaným postupom ostatných členských krajín EÚ. Závery úradu vo svojom rozhodnutí schválil tiež Najvyšší súd SR. Nad rámec prezentovaných výsledkov spomínanej analýzy úrad ako doplnkové fakty prezentoval napríklad obmedzené pokrytie miest FTTx infraštruktúrou. To nie je zjavné podľa celkových údajov o pokrytí miest technológiami xDSL a FTTx, ktoré je do veľkej miery ovplyvnené priemerovaním pokrytia xDSL na celé územia Slovenska. Priemerovanie pokrytia xDSL neodráža skutočnú dostupnosť telefónneho vedenia v jednotlivých domácnostiach miest a obcí. Bolo vypočítané spoločnosťou ST súhrnným teoretickým prepočtom odvodeným od absolútneho počtu vedení prístupovej siete. Celkový počet vedení prístupovej siete bol upravovaný o počet vedení, ktoré nie sú ukončené v priestoroch užívateľov (napríklad rôzne prepojovacie, duplicitné, poškodené vedenia a podobne). Spoločnosť ST následne prepočítala počet vedení na počet domácností naprieč územím celého Slovenska. Spoločnosť ST tak čiastočne podhodnocuje pokrytie metalickou sieťou v mestských oblastiach a naopak nadhodnocuje pokrytie vidieckych oblastí. Kvantifikovať presný rozsah mikrooblastí (na úrovni ulice, či popisného čísla stavby) je mimoriadne obtiažne a úrad z toho dôvodu neprezentoval štatistické údaje vyhodnocujúce podiel týchto oblastí, ktoré sú síce v obciach s pokrytím FTTx, ale nachádza sa tu len technológia xDSL. Na základe expertných skúseností zo svojej činnosti úrad odhaduje tento podiel na 15 až 20% domácností. Tieto oblasti zahŕňajú väčšinou časti ulíc s nízko podlažnou bytovou zástavbou, ako aj územia s prevažujúcou zástavbou rodinných domov. Tieto oblasti sú totiž podľa vyjadrení poskytovateľov prostredníctvom technológie FTTx investične podstatne náročnejšie, ako budovanie optických sietí v lokalitách s viacpodlažnou bytovou zástavbou. Podľa vyjadrení optických poskytovateľov bude naďalej pretrvávajúť stav, že časť mestských oblastí bude pokrytá len xDSL prístupovou infraštruktúrou, nakoľko nie je rentabilné budovať optickú sieť do každého rodinného domu samostatne. Úrad z toho dôvodu odmieta tvrdenia ST o umelo držanej regulácii v mestách. Rovnako neobstojí argumentácia spoločnosti ST o zastaranej xDSL technológii, nakoľko sa plánuje v ďalších rokoch rozsiahla investícia do zvyšovania kvalitatívnych parametrov metalickej prístupovej siete a ako aj sama spoločnosť ST prezentovala vo svojich plánoch, aj v roku 2019 bude xDSL technológia prevažovať v portfóliu jej technológií. Po vylepšení parametrov xDSL je možné poskytnúť účastníkom rýchlosti sťahovania až 80 Mbit/s, čo je v súčasnej dobe úplne postačujúca rýchlosť aj pre užívateľov FTTx technológie. Spoločnosť ST v ďalšom texte mylne poukazuje na možný dôsledok jednotnej národnej regulácie širokopásmového trhu v podobe brzdenia investícií do vlastnej infraštruktúry. Úrad túto obavu spoločnosti ST považuje za neopodstatnenú, pretože žiadny z alternatívnych poskytovateľov nemá záujem dlhodobu platiť veľkoobchodný

prenájom v oblastiach, kde je pre neho investične zaujímavé vybudovanie vlastnej infraštruktúry. Práve navrhovaným rozsahom regulácie úrad zabezpečí, že veľkoobchodný prístup bude poskytovaný všade tam, kde to bude nevyhnutné a kde o to bude mať trh záujem. Akákoľvek územná segmentácia to nedokáže zabezpečiť a existuje významné riziko, že vylúčením jednotlivých lokalít prídu koncoví užívatelia o možnosť voľby poskytovateľa širokopásmového prístupu k internetu aj v oblastiach, kde nie sú prítomné alternatívne zastupiteľné infraštruktúry. Pre úrad je podstatné, že navrhovanou reguláciou prináša prospech pre koncových užívateľov a zároveň to nespôsobuje dodatočnú regulačnú záťaž pre trhové subjekty. Všetky možné dôsledky územnej segmentácie úrad v dostatočnom rozsahu v tejto časti analyzoval a zohľadnil ich pri navrhovaní povinností. Úrad na záver odmieta tvrdenie, že existujúca regulácia negatívne ovplyvní stav súťaže vo „viac konkurenčných oblastiach“. Kvôli jednostrannej zastupiteľnosti, na ktorú samotná spoločnosť ST viac krát vo svojich pripomienkach poukazuje, užívatelia v oblastiach s možnosťou voľby medzi xDSL a FTTx technológiami preferujú technológiu FTTx napriek existujúcej regulácii. Rovnako podniky s vybudovanou FTTx infraštruktúrou neposkytujú záujemcom o služby širokopásmového prístupu xDSL prístup, ak je v danej lokalite možné zriadiť prístup vo vlastnej sieti. Celo-trhová regulácia teda nemá žiadny dopad na oblasti s už prítomnou konkurenciou, ale zabezpečuje, že konkurencia na xDSL platforme bude zabezpečená všade tam, kde alternatívna infraštruktúra chýba.

Re: 3. Analýza predmetného trhu

30. Text analýzy na str. 138 až 162 a tabuľky č. 45 a 46 (Analýza predmetného trhu)

Návrh ST na doplnenie, zmenu alebo výmaz textu

ST navrhuje túto časť preformulovať a doplniť v súlade s doplneným prieskumom zastupiteľnosti služieb na hromadnom trhu zo strany koncových užívateľov tak, aby zistenia zodpovedali dopytu na definovanom relevantnom trhu, ktorý má slúžiť na produkty pre hromadný trh. Zároveň by mal Úrad doplniť výsledky analýzy za každú vyhodnocovanú obec so všetkými dostupnými technológiami. Tabuľky č. 45 a 46 navrhujeme urobiť so všetkými širokopásmovými technológiami naraz, tzn. CATV a WiFi naraz. Navyše navrhujeme doplniť stĺpec pre mobilný širokopásmový prístup, resp. dostupnosť LTE v danej obci resp. skupine obcí.

Odôvodnenie

Má ísť o analýzu veľkoobchodných služieb pre tvorbu všetkých maloobchodných služieb na hromadný trh, tzn. mali by byť zarátané všetky technológie bez ohľadu na to, či ide o samozásobovanie alebo o externý nákup. Nepriame vplyvy z maloobchodného trhu je potrebné vziať do úvahy takisto pri všetkých širokopásmových prístupoch zastupiteľných na hromadnom trhu a to aj zvlášť v každej obci. Pri pohľade na súťaž na základe izolovania dvojíc, resp. trojíc

technológií dochádza k umelému nadhodnoteniu podielov xDSL a FTTx v danej obci resp. skupine obcí.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST:

Úrad sa k problematike posudzovania nepriamych vplyvov vyjadril v predchádzajúcich vyjadreniach a v analýze je tomu venovaný rozsiahly priestor. Spoločnosť ST navrhuje úradu doplniť analýzu takým spôsobom, ktorý by spôsobil jej nekompatibilitu s platným Európskym regulačným rámcom pre elektronické komunikácie.

31. Text analýzy na str. 149 a 150

*„Podľa trhových podielov zobrazených v grafe č. 56 úrad konštatuje, že na maloobchodnom trhu širokopásmového prístupu bez ohľadu na použitú technológiu prístupu spoločnosť ST, a.s. k 30.06.2015 disponuje výrazným trhovým podielom na úrovni **obchodné tajomstvo** % (predmet OT). V porovnaní s minulým polrokom úrad zaznamenal mierny nárast o **obchodné tajomstvo** % (predmet OT). Úrad preto považuje trhovú podiel spoločnosti ST, a.s. v poslednom období za stabilný a jeho výška dokazuje významnú pozíciu spoločnosti ST, a.s. na maloobchodnom trhu.*

*Vyššie uvedený graf zobrazuje trhové podiely podnikov poskytujúcich širokopásmový prístup na maloobchodnom trhu prostredníctvom technológií xDSL, FTTx a káblového modemu. Podiel spoločnosti ST, a.s. na trhu širokopásmových prístupov zastupiteľných na maloobchodnej úrovni bol k 30.6.2015 **obchodné tajomstvo** % (predmet OT). V porovnaní s minulým polrokom úrad zaznamenal rovnaký trhovú podiel **obchodné tajomstvo** % (predmet OT). Aj tento podiel dokazuje silnú pozíciu spoločnosti ST, a.s. na maloobchodnom trhu v rámci prístupov prostredníctvom zastupiteľných technológií.“*

Návrh ST na doplnenie, zmenu alebo výmaz textu

Doplniť, že trhovú podiel **obchodné tajomstvo** %, resp. **obchodné tajomstvo** % sám o sebe nestačí na záver o významnom vplyve podniku na definovanom relevantnom trhu a z toho dôvodu je potrebné do úvahy zobrať ďalšie kritériá relevantné pre hodnotenie významného vplyvu.

Odôvodnenie

Usmernenie Komisie o trhových analýzach a posudzovaní významnej trhovej sily uvádza celý rad ďalších kritérií, ktoré je potrebné zobrať do úvahy. Trhovú dominanciu odradzuje predovšetkým absencia bariér vstupu na trh a stále vstupujúci a aktívny konkurujúci hráči.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST:

Úrad v tejto časti nikde nekonštatuje, že prezentovaný trhovú podiel spoločnosti ST sám o sebe stačí na záver o významnom vplyve (tzv. SMP) na tomto trhu. Úrad

zároveň v rámci posudzovania existencie významného vplyvu vzal do úvahy aj ostatné posudzované faktory, konkrétne veľkosť podnikov, infraštruktúra, ktorá nie je jednoducho duplikovateľná, zodpovedajúca vyjednávajúca sila na strane dopytu, prekážky vstupu na relevantný trh a úspory z rozsahu. (Časť analýzy na stranách 141-164).

32. Text analýzy na str. 151

*Úrad v analýze skúmal priame vplyvy na veľkoobchodný trh, ale zároveň zobral do úvahy aj možné nepriame vplyvy z maloobchodnej úrovne, ktoré by mohli obmedzovať v správaní hypotetického monopolistu. Vo vyššie uvedených grafoch je prezentovaný stav súťaže na maloobchodnom trhu, na ktorom trhovú podiel ST, a.s. k 30.6.2015 dosahoval **obchodné tajomstvo** % (predmet OT), čo samo o sebe naznačuje existenciu významného vplyvu.*

Návrh ST na zmenu textu

Zmeniť slovo „naznačuje“ na „nenaznačuje“ a poslednú vetu doplniť nasledovne: „, a preto Úrad musí pristúpiť k hodnoteniu ďalších kritérií.

Odôvodnenie

Uvádzané usmernenie Komisie o trhových analýzach hovorí o tom, že trhovú podiel nad 40 % naznačuje existenciu významného vplyvu a nie pod 40%. Ani trhovú podiel nad 40 % pritom sám o sebe nesvedčí o dominancii, a preto treba zhodnotiť aj ďalšie relevantné kritériá, najmä existujúcu a potenciálnu konkurenciu, bariéry vstupu a ďalšie. V prípade existencie súťaže na súvisiacom maloobchodnom trhu je regulácia súvisiaceho veľkoobchodného trhu nezmyselná bez ohľadu na veľkosť podielov na užšie vymedzenom veľkoobchodnom trhu.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST:

Úrad pri posudzovaní trhových podielov vychádzal z dokumentu Pokyny Komisie týkajúce sa analýzy trhov a stanovenia významnej trhovej sily (2002/C 165/03) zo dňa 11.07.2002 (ďalej len „Pokyny Komisie“) v súlade s regulačným rámcom EÚ pre elektronické komunikačné siete a služby. V článku 75 Pokynov Komisie sa uvádza, že významný vplyv obvykle nastáva pri trhovom podiele nad 40 %, hoci v niektorých prípadoch Komisia uvažuje nad významným vplyvom aj pri nižších trhových podieloch. Až pri trhovom podiele pod 25 % podľa názoru Komisie nastáva situácia, kedy je nepravdepodobné, že na tomto trhu existuje podnik s významným vplyvom. Posudzovanie trhových podielov je však len akýmsi vodítkom, ktoré samo o sebe nerozhoduje o určovaní významného vplyvu, jeho úroveň však môže napovedať o stave súťaže posudzovaného trhu. Na Slovensku trhovú podiel spoločnosti ST spadá do kategórie, kedy je pravdepodobné, že na trhu existuje podnik s významným vplyvom už na maloobchodnom trhu bez ohľadu na zastupiteľnosť jednotlivých technológií (podiel nad 40%). To znamená taký stav, kedy sa predpokladá nulová regulácia súťaže a nie sú poskytované žiadne veľkoobchodné prístupy. V tom prípade trhovú podiely zodpovedajú vlastným maloobchodným prístupom

jednotlivých podnikov, t.j. započítavajú sa len prístupy poskytované vo vlastnej sieti. Ak úrad berie do úvahy zastupiteľnosť technológií na maloobchodnej úrovni, spoločnosť ST sa podľa Pokynov Komisie dostáva do kategórie nad 50%, kedy je podľa Komisie, až na výnimočné situácie, možné už na základe trhového podielu bezpečne preukázať existenciu významného vplyvu. Úradu z toho dôvodu nie je známe, na základe akých podkladov má zmeniť svoje tvrdenia o úrovni trhových podielov spoločnosti ST a ich vplyve na možnú existenciu podniku s významným vplyvom.

33. Text analýzy na str. 152

Hypotetické úvahy Komisie požadujúce splnenie 3 podmienok sú v skutočných podmienkach trhu prakticky neoveriteľné.

Návrh ST na doplnenie, zmenu alebo výmaz textu

Vetu navrhujeme doplniť slovami „na národnej úrovni“. Navrhujeme vykonať analýzu nepriamych vplyvov vo všetkých obciach SR, podľa všetkých prítomných širokopásmových infraštruktúr v danej obci a konkurencie a nasledujúci text analýzy zmeniť a doplniť na základe jej výsledkov.

Odôvodnenie

Vysoký predpoklad silných nepriamych vplyvov v rozsiahlych geografických oblastiach (vo veľkom počte obcí a miest) s rozvinutou alternatívnou káblovou alebo WiFi infraštruktúrou, resp. viacnásobnou FTTx či LTE infraštruktúrou.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST:

Úrad sa k posudzovaniu nepriamych vplyvov podrobne vyjadril v predchádzajúcich vyjadreniach. Úrad uskutočnil analýzu tak ako navrhuje spoločnosť ST, t.j. vo všetkých obciach SR, podľa všetkých prítomných infraštruktúr v pevnom umiestnení, ktoré majú na Slovensku relevantný trhový podiel (xDSL, FTTx, CATV, WiFi).

34. Text analýzy na str. 160 až 161 (Úspory z rozsahu a Absencia potenciálnej konkurencie)

Návrh ST na doplnenie, zmenu alebo výmaz textu

V časti venovanej úsporám z rozsahu doplniť overiteľné údaje pre porovnanie nákladov významného podniku a lokálnych hráčov na tomto relevantnom trhu

Z časti venovanej absencii potenciálnej konkurencie navrhujeme zmeniť rozporuplné vyjadrenie: „*Na základe uvedených skutočností úrad dospel k záveru, že podľa § 17 ods. 2 zákona o elektronických komunikáciách na veľkoobchodnom trhu č. 3b nie je efektívna súťaž.*“

Odôvodnenie

Napr. výška nákladov na reklamu celkovo za celý podnik a všetky trhy nehovorí nič o úsporách z rozsahu na tomto trhu.

Konštatovanie o absencii efektívnej súťaže je v rozpore so zistením úradu o tak silnej konkurencii na maloobchodnom trhu, že výrazným spôsobom ovplyvnila návratnosť realizovaných investícií.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST:

Úrad nesúhlasí s tvrdením spoločnosti ST, že výška nákladov na reklamu nehovorí nič o úsporách z rozsahu. Ak by alternatívny poskytovateľ, ktorý má zákaznícku bázu napríklad 10 000 účastníkov chcel investovať do propagácie formou zadávania reklamy v rovnakom rozsahu ako spoločnosť ST (pri alokácii na tento trh odhadom 10 mil. eur z celkových 37 mil. eur), jeho jednotkové náklady na reklamu by boli vyše 80 eur mesačne. Konštatovanie o absencii efektívnej súťaži je založené na rozsiahlej analýze a v plnom rozsahu odôvodnené. Spoločnosť ST je vlastníkom najrozsiahlejšej infraštruktúry na Slovensku, ktorá je ťažko duplikovateľnou, čo preukazuje dlhodobý výrazný trhovú podiel na maloobchodnom trhu širokopásmového prístupu, ako aj výstupy z ostatných posudzovaných kritérií. Úrad nemá k dispozícii podklady, ktoré by svedčili o opaku, najmä v situácii ak viac ako 2/5 všetkých širokopásmových prístupov v pevnom umiestnení je poskytovaných v sieti spoločnosti ST a samotná spoločnosť ST očakáva rast jej trhového podielu v budúcnosti.

35. Text analýzy na str. 161 až 162 (Záver analýzy)

Návrh ST na doplnenie, zmenu alebo výmaz textu

Záver upraviť v súlade s doplnenými zisteniami a zmenami navrhovanými ST

Odôvodnenie

Zo skúsenosti ST, ako celonárodného hráča na danom relevantnom trhu jednoznačne vyplýva, že úroveň súťaže s v rámci SR je v priemere veľmi vysoká, pričom na súvisiacom maloobchodnom trhu má ST výrazne nižší ako 40% trhovú podiel.

Zároveň sa však súťaž významne líši v závislosti od geografickej oblasti (mesta, obce, dokonca ulice), čo by mala analýza tohto relevantného trhu jednoznačne potvrdiť na základe overiteľných prieskumov a ďalších zistení (pravidelných zberov dát od všetkých hráčov na relevantnom trhu) a pod.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST:

Platí to isté ako vo vyjadreniach k pripomienkam č. 22 až 34.

36. Text analýzy na str. 163 až 224 (Navrhované povinnosti a súvisiace odôvodnenie)

Návrh ST na doplnenie, zmenu alebo výmaz textu

Úrad by mal do úvahy zobrať existenciu súťaže na danom relevantnom trhu, ktorý je významne ovplyvnený súťažou na súvisiacom maloobchodnom trhu, tzn. mal by

navrhnuť existujúce povinnosti buď úplne zrušiť, alebo ich aspoň podstatne zmierniť, prípadne ich uložiť iba v takých geografických oblastiach, v ktorých úrad na základe doplnenej analýzy identifikuje pretrvávajúce trhové problémy a v súlade s tým zmeniť, doplniť, prípadne vymazať text.

Odôvodnenie

Analýza v súčasnom stave neodôvodňuje overiteľný záver, že na trhu vymedzenom celým územím Slovenskej republiky pretrvávajú trhové problémy, ktoré je potrebné riešiť celonárodnými regulačnými povinnosťami. Rovnako by akékoľvek nové povinnosti mali byť primerané účelu regulácie a zodpovedať zisteným trhovým problémom v dotknutých oblastiach

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST:

Úrad odmieta tvrdenia spoločnosti ST, ktorá v tomto bode poukazuje na časti analýzy zachytené v predchádzajúcich vyjadreniach úradu. Z toho dôvodu platí to isté ako vo vyššie uvedených vyjadreniach úradu.

A. povinnosť prístupu k určitým sieťovým prostriedkom podľa § 22 zákona o elektronických komunikáciách

37. Str. 163

Text návrhu opatrenia:

A. povinnosť prístupu k určitým sieťovým prostriedkom podľa § 22 zákona o elektronických komunikáciách

Spoločnosť ST, a.s. je povinná pri poskytovaní veľkoobchodných služieb lokálneho prístupu v pevnom umiestnení včas a za primeraných a objektívnych podmienok splniť odôvodnenú a opodstatnenú žiadosť o používanie určitých prvkov siete a pridružených prostriedkov podľa § 22 ods. 1 zákona o elektronických komunikáciách. Spoločnosť ST, a.s. je povinná:

1. poskytovať tretím osobám:

....

b) úplný uvoľnený prístup k optickému vedeniu typu bod – multibod v metropolitnom prístupovom bode (MPoP t.j. Metropolitan Point of Presence) na optickom rozvádzači (ODF t.j. Optical Distribution Frame) vrátane podmienok pre prístup k ukončeniu optickej linky (OLT t.j. Optical Line Termination) tak, aby bol zabezpečený prístup v rozsahu od rozhrania služieb až po užívateľské rozhranie v priestoroch koncového užívateľa, pre poskytovanie služieb formou virtuálneho lokálneho uvoľneného prístupu (VULA t.j. Virtual Unbundled Local Access),

Návrh ST na doplnenie, zmenu alebo výmaz textu

Zmeniť a upraviť návrh v súlade s nižšie uvedeným odôvodnením.

Navrhujeme vrátiť povinnosť prístupu k úseku účastníckeho vedenia.

Povinnosť VULA navrhujeme uložiť len v prípade, keď plné využitie účastníckeho vedenia alebo úseku účastníckeho vedenie nie je možné z dôvodu nasadenia vektoringu na vysunutom MSANe ST.

Povinnosť VULA k vysunutému VDSL navrhujeme uložiť v samostatnom písm. napr. e), a to len pre prípad VDSL Vektoringu, pretože len v prípade nasadzovania vektoringu nie je možné využiť prístup k celému alebo úseku účastníckeho vedenia na inštalovanie susedného vektoringového systému a aj v prípade nasadenia Vektoringu zostávajú všetky ostatné nevektroingové xDSL technológie zlučiteľné s vektoringom aj naďalej, tzn. tradičné povinnosti prístupu nestrácajú svoje opodstatnenie v prípade vôle investovať. Povinnosť VULA v prípade VDSL Vektoringu navrhujeme ohraničiť najbližším ethernetovým zariadením v agregáčnej sieti ST, nakoľko optické vedenie z vysunutého resp. vektoringového MSANU nie je ukončené v OLT, ako v prípade GPON, ale v najbližšom ethernetovom zariadení agregáčnej siete ST.

Odôvodnenie

Nie je zrejmé, ako postupovať v prípade, keď optická linka nie je ukončená na zariadení OLT. V prípade pripájania MSANov (FTTC a FTTB) sa MSANy/DSLAMy nepripájajú na OLT, ale na najbližšie ethernetové zariadenie v agregáčnej sieti ST. VULA pre akékoľvek vysunuté VDSL, tzn. aj bez vektoringu, nemá žiadne opodstatnenie a bola by neprimerane zaťažujúca pre ST.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST:

Úrad v nadväznosti na pripomienku spoločnosti ST upravil znenie povinnosti prístupu bod 1_. písm. b) nasledovne:

b) uvoľnený prístup k prístupovým sieťam novej generácie (NGA) v metropolitnom prístupovom bode (MPoP t.j. Metropolitan Point of Presence) na optickom rozvádzači (ODF t.j. Optical Distribution Frame) vrátane podmienok pre prístup k rozhraniu služieb tak, aby bol zabezpečený prístup v rozsahu od rozhrania VULA prístupu až po užívateľské rozhranie v priestoroch koncového užívateľa, pre poskytovanie služieb formou virtuálneho lokálneho uvoľneného prístupu (VULA t.j. Virtual Unbundled Local Access),

Úrad nerozumie ako spoločnosť ST dospela k tvrdeniu o neprimeranosti povinnosti VULA pre také vedenia prístupovej siete, ktoré boli čiastočne nahradené sieťami novej generácie (NGA). Spoločnosť ST zároveň navrhuje ponechať v platnosti povinnosť SLU, ktorá je podľa názoru úradu podstatne viac zaťažujúca v porovnaní s prístupom VULA, nakoľko je potrebné vybudovať prepojenie ešte hlbšie v prístupovej sieti smerom ku koncovému užívateľovi, čo je spojené s podstatne vyššími investíciami. Zistenia analýzy preukázali, že využitie SLU prístupu je v súčasnej dobe nepravdepodobné, nakoľko naráža na ekonomickú uskutočniteľnosť a nezáujem podnikov. Prístup na úrovni SLU je výrazne nákladnejší ako prístup ULL, nakoľko je potrebné vybudovanie kolokácie v oveľa väčšom počte rozvádzačov prístupovej siete ST. Uvedené súvisí so štruktúrou siete ST a tieto nedostatky sa napriek nákladovo orientovanej cenovej regulácii doposiaľ úradu nepodarilo prekonať

tak, aby to vo väčšom rozsahu podporilo rozmach využívania veľkoobchodných služieb na trhu 3a. Úrad z toho dôvodu pristúpil k vylúčeniu tejto povinnosti z navrhovaného rozsahu a chce sa primárne zamerať na rozvoj úplného uvoľneného prístupu k metalickej, optickej sieti a prístupu VULA tak, aby vytvoril priaznivejšie podmienky pre možnú úpravu rozsahu povinnosti prístupu do budúcnosti smerom k regulácii úseku vedenia (SLU).

38. Str. 164

Text návrhu opatrenia:

Pod povinnosť prístupu podľa bodu 1. písm. b) patrí aj také vedenie, pri ktorom optické vedenie nie je ukončené v účastníckom rozhraní (ONT- optickej sieťovej jednotke) v priestoroch koncového užívateľa, ale ktoré tvorí prístupovú topológiu FTTB/FTTC s použitím VDSL technológie (vrátane jej technologických vylepšení) nasadenej na metalickom vedení ukončenom v priestore koncového užívateľa. Virtuálny lokálny uvoľnený prístup podľa odseku 1. písm. b) zahŕňa sieť topológie bod-multibod s architektúrou FTTH, ako aj architektúry FTTB a FTTC (Optika do traťového, alebo sieťového rozvádzača podľa metodológie uvedenej v referenčných ponukách ST, a.s.; v anglickej analógii používané ako Optika do kabinetu, alebo Optika do distribučného bodu) s metalickým vedením s VDSL technológiou použitou v ukončovacej časti prístupovej siete v priestoroch koncového užívateľa.

Návrh ST na doplnenie, zmenu alebo výmaz textu

Navrhujeme tento text vypustiť a povinnosť VULA naformulovať v osobitnom písme tak, aby sa vzťahovala len na VDSL Vekorting

Odôvodnenie

VULA na VDSL bez vektoringu nemá opodstatnenie a je neprimeraná.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST:

Úrad s vypustením navrhovaného textu nesúhlasí. Text len upresňuje rozsah povinnosti písm. b), ktorého znenie bolo upravené v zmysle požiadavky spoločnosti ST. Referenčná ponuka pre poskytovanie prístupu VULA bude vypracovaná zohľadňujúc konkrétny typ použitej technológie a technologického riešenia (GPON, DSLAM, MSAN atď.). Zároveň platí to isté ako vo vyjadrení úradu k pripomienke spoločnosti ST č. 37. Z dôvodu neopodstatnenosti uloženia povinnosti SLU, ktorú úrad vylúčil z navrhovaného rozsahu povinnosti prístupu, je nevyhnutné zabezpečiť prístup k sieťam novej generácie (NGA) na lokálnej úrovni prostredníctvom VULA prístupu.

39. Str. 185

Text návrhu opatrenia:

„V prípade budovania nových káblovodov a infraštruktúry na zatahnutie metalických a zafúknuť optických káblov je významný podnik povinný

vybudovať takú voľnú kapacitu určenú pre alternatívnych poskytovateľov, ktorá zodpovedá vlastnej rozvojovej rezerve. V prípade objektívnych obmedzení v budovaní voľnej kapacity určenej pre alternatívnych poskytovateľov poskytne významný podnik voľnú kapacitu z vlastnej rozvojovej rezervy. Všetky novovybudované úseky káblovodov a infraštruktúry na zatiahnutie metalických a zafúknutie optických káblov musia byť dostupné aj v elektronickej forme, a informácie o nich musia byť dostupné rovnako ako o miestach fyzického prístupu uvedených v minimálnom zozname položiek referenčnej ponuky.“

Návrh ST na doplnenie, zmenu alebo výmaz textu

Navrhujeme úplné vypustenie návrhu povinnosti.

Odôvodnenie

Povinnosť budovať premrštenú voľnú kapacitu významným podnikom bez garancie jej využitia spôsobuje znevýhodňovanie významného podniku v súťaži a v konečnom dôsledku negatívny efekt pre koncového užívateľa. Zvyšuje náklady na poskytovanie skutočne poskytovaných služieb, mrhá zdrojmi významného podniku na investície, ktorých využitie nie je ničím garantované a ktoré tento chce použiť v prospech budovania a skvalitňovania služieb pre koncového užívateľa. Významný podnik nemá informácie o stratégii a záujem alternatívnych poskytovateľov na využití infraštruktúry, kde ju buduje pre svoju potrebu. Nie je preto primerané ani spravodlivé prenášať naň investičné riziko alternatívnych operátorov a ani po ňom požadovať investície bez garancie ich využitia a návratnosti.

Pri budovaní novej infraštruktúry je ST v rovnakej pozícii ako ostatné podniky a teda nie je najmenší dôvod, aby sa na nové káblovody vzťahovali povinnosti len na ST a samotný ST by pritom nemohol využívať rovnaký prístup v prospech koncového užívateľa od iných alternatívnych operátorov. Je predsa nemysliteľné, aby, ak by niektorý alternatívny podnik vybuduje novú infraštruktúru a ST by chcel vybudovať vlastnú konkurenčnú infraštruktúru, musel ST budovať nielen paralelnú infraštruktúru, ale navyše ešte aj s kapacitou pre ďalších operátorov, hoci je predpoklad, že títo by už o lokalitu, pokrytú už tzv. first moverom a následne aj ST, vôbec nemali záujem.

Zámer úradu riešiť prístup k voľnej fyzickej infraštruktúre ST využiteľnej na budovanie sietí alternatívnych operátorov je riešená recipročne na základe novely ZoEK platnej od 1.1. 2016 a 1.7. 2016, takže rozširovanie existujúcich povinností v tom istom smere je neprimerané a nadbytočné.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST:

Úrad zohľadnil pripomienku spoločnosti ST a vymazal časť odôvodnenia v súvislosti s povinnosťou ST inštalovať dodatočnú voľnú kapacitu v káblovodoch.

40. Str. 185:

Text návrhu opatrenia:

„V prípade objektívnych obmedzení v budovaní voľnej kapacity určenej pre alternatívnych poskytovateľov poskytnie významný podnik voľnú kapacitu z vlastnej rozvojovej rezervy.“

Návrh ST na doplnenie, zmenu alebo výmaz textu

Vypustiť požiadavku na poskytovanie kapacity z vlastnej rozvojovej rezervy.

Odôvodnenie:

Ak významný podnik potrebuje kapacitu z titulu vlastnej rozvojovej rezervy a objektívne nie je možné budovať kapacitu pre alternatívnych operátorov, je nespravodlivé a neprimerané, aby bol významný podnik obmedzený na svojom práve efektívne plánovať svoje siete a podnikáť. Uvedené platí o to viac, že tieto povinnosti sa ukladajú nerecipročne a teda každý iný podnik, ktorý môže mať v danej oblasti dokonca už vlastnú infraštruktúru, môže požadovať prístup k infraštruktúre ST len v záujem obmedzenia jeho podnikateľských plánov a nekalého zmarenia jeho konkurencie na dotknutej časti trhu, s negatívnym dopadom na súťaž i koncového užívateľa.

Zámer úradu riešiť prístup k voľnej fyzickej infraštruktúre ST využiteľnej na budovanie sietí alternatívnych operátorov je riešená recipročne na základe novely ZoEK platnej od 1.1. 2016 a 1.7. 2016, takže rozširovanie existujúcich povinností v tom istom smere je neprimerané a nadbytočné.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST:

Úrad zohľadnil pripomienku spoločnosti ST a vymazal časť odôvodnenia v súvislosti s povinnosťou ST inštalovať dodatočnú voľnú kapacitu v káblovodoch.

41. Str. 185:

Text návrhu opatrenia:

Všetky novovybudované úseky káblovodov a infraštruktúry na zatiahnutie metalických a zafúknuť optických káblov musia byť dostupné aj v elektronickej forme, a informácie o nich musia byť dostupné rovnako ako o miestach fyzického prístupu uvedených v minimálnom zozname položiek referenčnej ponuky.

Návrh ST na doplnenie, zmenu alebo výmaz textu

Vypustiť požiadavku na elektronickú dostupnosť informácií, umožniť dostupnosť len v rozsahu voľných kapacít pre alternatívnych operátorov a aj to len pre podniky, ktoré o to požiadajú na základe podpísanej zmluvy o mlčanlivosti takzvanej NDA. Ostatné informácie, s výhradou námietok ohľadom úplného vypustenia takejto povinnosti uvádzaných v rámci týchto pripomienok ST, poskytnúť len úradu na vyžiadanie, v prípade preverenia dostupnosti voľných vedení ako OT.

Odôvodnenie:

Rozsah kapacít a ich lokalizácia – teda štruktúra siete je a má byť logicky predmetom utajenia. Rovnako predstavuje i dôležitý prvok know how ohľadom súťaže. Inak sa môže stať, že podobne, ako sa stalo napríklad v prípade prerušenia kábla alternatívneho operátora vedeného cez jeden z mostov v Bratislave bude poskytovanie služieb ľahko zmariteľné úmyselným zásahom v citlivom mieste a vyradením veľkej časti poskytovaných služieb koncovým užívateľom ST, čo je z pohľadu zásahu do práv ST a jeho vystavovania rizikám neprimerané požadovanému účelu.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST:

Úrad zohľadnil pripomienku spoločnosti ST a doplnil časť odôvodnenia k bodu 1. písm. d) časti A navrhovaných povinností nasledovne:

„Spoločnosť ST, a.s. je povinná okrem iného aj zverejniť referenčnú ponuku v súlade s prílohou 1 zákona o elektronických komunikáciách. Podľa uvedenej prílohy bod 2 je podnik povinný zverejniť Informácie o miestach fyzického prístupu vrátane rozvodných skríň a rozvádzačov, dostupnosť účastníckeho vedenia, úseku účastníckeho vedenia a prepojenia do vyššej úrovne siete v špecifických častiach prístupovej siete, a ak je to potrebné, aj informácie o umiestnení káblovodov a dostupnosti v káblovodoch. Zákon o elektronických komunikáciách pozná iba jednu výnimku kedy je možné obmedziť (avšak nie plošne nezverejniť) predpísané informácie a to je prípad verejných bezpečnostných záujmov. Podnik musí v každom jednom prípade nezverejnenia informácie špecifikovať konkrétny verejný bezpečnostný záujem. V prípade výkladu, že nezverejnenie informácie kvôli hypotetickému prerušeniu kábla je vo verejnom bezpečnostnom záujme, by absolútne poprel účel uložených povinností ako aj zákona o elektronických komunikáciách.“

42. Str. 188:**Text návrhu opatrenia:**

„Ich budovanie je však limitované na oblasti s rýchlejšou návratnosťou investície, z toho dôvodu je možné predpokladať, že technológia FTTC/VDSL bude nasadzovaná vo veľkej miere v oblastiach s nedostupnou zastupiteľnou infraštruktúrou.“

Návrh ST na doplnenie, zmenu alebo výmaz textu

Vypustiť uvedené tvrdenie resp. zmeniť a upraviť návrh v súlade s nižšie uvedeným odôvodnením.

Odôvodnenie:

Nie je zrejmé, na základe čoho úrad dospel k danému záveru. Rozhodovacia matica ST je podstatne odlišná a nemožno na jej základe dospieť k takémuto zjednodušeniu. Z predloženej analýzy trhu uvedené závery podľa ST nie sú preukázateľné a úrad by ich mal doložiť osobitnou analýzou s jasnými logicky na ňu

nadväzujúcimi závermi, s ktorou sa ST bude môcť oboznámiť a v prípade nekorektných údajov z pohľadu slovenského trhu ju namietnuť a pripomenkovať.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST:

Úrad upravil citovaný text analýzy nasledovne:

„Ich budovanie je však limitované na oblasti vyhovujúce vzhľadom na požadovanú návratnosť investície“.

43. Str. 188:

Text návrhu opatrenia:

Úrad z toho dôvodu považuje za mimoriadne dôležité, aby bola v týchto oblastiach poskytnutá možnosť veľkoobchodného prístupu k tejto mimoriadne ťažko nahraditeľnej infraštruktúre. Úrad v analýze preukázal podstatne nižšiu ekonomickú náročnosť budovania prístupových sietí cez vylepšenie existujúcej siete účastníckych vedení v porovnaní s budovaním novej NGA infraštruktúry.

Návrh ST na doplnenie, zmenu alebo výmaz textu

Vypustiť uvedené tvrdenie resp. zmeniť a upraviť návrh v súlade s nižšie uvedeným odôvodnením.

Odôvodnenie:

Nie je zrejmé, na základe čoho úrad dospel k danému záveru. Rozhodovacia matica ST je podstatne odlišná a nemožno na jej základe dospieť k takémuto zjednodušeniu. Z predloženej analýzy trhu uvedené závery podľa ST nie sú preukázateľné a úrad by ich mal doložiť osobitnou analýzou s jasnými logicky na ňu nadväzujúcimi závermi, s ktorou sa ST bude môcť oboznámiť a v prípade nekorektných údajov z pohľadu slovenského trhu ju namietnuť a pripomenkovať.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST:

Úrad uvedené závery podložil podrobným zisťovaním, ktorého výsledky sú prezentované v analýze. Podniky nedosahujú naplánovanú návratnosť investícií. Je to spôsobené tým, že podniky budujú siete hlavne v oblastiach s vysokou hustotou zaľudnenia, kde sú prítomné konkurenčné infraštruktúry. Návratnosť investície sa tak predlžuje až na dobu 20 rokov a viac, čo brzdí budovanie sietí do ďalších miest s nižšou hustotou zaľudnenia. Podniky momentálne úplne pozastavili budovanie nových sietí, alebo hľadajú optimálne podmienky investície identifikáciou menších oblastí s požadovanou úrovňou dopytu a nižšou intenzitou súťaže. Uvedené len potvrdzuje nevyhnutnosť uloženia všetkých povinností, nakoľko sa počas ďalšieho obdobia nepredpokladá výrazná zmena stavu súťaže na sledovanom trhu, čo je podložené najaktuálnejšími informáciami predloženými podnikmi. Alternatívni poskytovatelia budú naďalej odkázaní na odoberanie veľkoobchodného prístupu od spoločnosti ST, aby boli schopní efektívne konkurovať spoločnosti ST na pridruženom maloobchodnom trhu širokopásmového prístupu a hlasových služieb. Spoločnosť ST navyše pristupuje k výrazným investíciám do budovania prístupovej

siete budúcej generácie, ktorá bude sčasti realizovaná budovaním novej optickej prístupovej infraštruktúry. Z veľkej časti však pôjde o budovanie formou technologického vylepšenia existujúcej siete metalických vedení, resp. jej čiastočnej náhrady za optickú sieť. Vďaka týmto vylepšeniam sa opäť predĺži životnosť sietí účastníckych vedení a zvýši jej konkurencieschopnosť voči ostatným zastupiteľným infraštruktúram.

44. Str. 188:

Text návrhu opatrenia:

"Úspory dosahujú 70-80 % v porovnaní s budovaním sietí FTTH/FTTB a celková investičná náročnosť výrazne stúpa s nižšou hustotou zaľudnenia konkrétnej oblasti."

Návrh ST na doplnenie, zmenu alebo výmaz textu

Vypustiť uvedené tvrdenie resp. zmeniť a upraviť návrh v súlade s nižšie uvedeným odôvodnením.

Odôvodnenie:

Nie je zrejmé, na základe čoho úrad dospel k danému záveru. Rozhodovacia matica ST je podstatne odlišná a nemožno na jej základe dospieť k takémuto zjednodušeniu. Z predloženej analýzy trhu uvedené závery podľa ST nie sú preukázateľné a úrad by ich mal doložiť osobitnou analýzou s jasnými logicky na ňu nadväzujúcimi závermi, s ktorou sa ST bude môcť oboznámiť a v prípade nekorektných údajov z pohľadu slovenského trhu ju namietnuť a pripomenovať.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST:

Úrad nemá k dispozícii podklady, ktoré by svedčili o iných záveroch. Úrad v tejto časti analýzy použil informácie, ktoré sú mu známe z jeho úradnej činnosti, vyjadrení podnikov, ako aj zo skúseností ostatných členských krajín EÚ. Uvedené závery nevyklúčujú, že spoločnosť ST v rámci svojej „rozhodovacej matice“ pristúpi k takému budovaniu hybridnej metalicko-optickej prístupovej siete, ktoré sa v určitom rozsahu nebude prekrývať s úradom odhadnutou úsporou. To však nemá žiadny vplyv na prezentované závery úradu v tejto časti analýzy. Úrad sa snažil poukázať na fakt, že len spoločnosť ST má možnosť vylepšiť ťažko duplikovateľnú infraštruktúru prístupových sietí, nakoľko žiadny iný z podnikov takú infraštruktúru nevlastní. Ak spoločnosť ST spochybňuje uvedené závery, mala predložiť analýzu, ktorá by svedčila o opaku a ku ktorej by mal úrad možnosť zaujať stanovisko. Je nepopierateľným faktom, že vlastníctvo prístupovej siete a jej čiastočné vylepšenie je vo všeobecnosti nákladovo efektívnejšie ako úplné nové budovanie siete. Uvedené úrad prezentoval tiež v iných častiach analýzy.

B. povinnosť transparentnosti prístupu podľa § 19 zákona o elektronických komunikáciách.

45. Str. 165 a súvisiace odôvodnenie na strane 194-195:

Text návrhu opatrenia:

4. *zverejniť na svojom verejne dostupnom webovom sídle akúkoľvek zmenu referenčnej ponuky služieb lokálneho prístupu v pevnom umiestnení a na kolokáciu, okrem informácií o nových službách uvedených v bode 2., v lehote najneskôr 45 dní pred účinnosťou zmeny a písomne oboznámiť úrad o obsahu a dôvodoch zmeny najmenej 30 dní pred dňom jej zverejnenia na webovom sídle.*
5. *zverejniť na svojom verejne dostupnom webovom sídle informácie týkajúce sa zámeru ukončiť poskytovanie služieb lokálneho prístupu v pevnom umiestnení prostredníctvom účastníckeho metalického vedenia z dôvodu prechodu na optické prístupové siete FTTx a predložiť ich úradu:*
  - a. *najmenej 5 rokov pred plánovanou migráciou siete, ak sa nedosiahla dohoda o vhodnom pláne migrácie medzi významným podnikom a ostatnými podnikmi, ktoré aktuálne využívajú uvoľnený prístup k účastníckemu metalickému vedeniu významného podniku (ďalej len „dohoda o migrácii existujúcich lokálnych prístupov“),*
  - b. *najmenej 1 rok pred plánovanou migráciou siete, ak sa dosiahla dohoda o migrácii existujúcich lokálnych prístupov.*

K bodu 5., časti B navrhovaných povinností

Podniky majú legitímny záujem na tom, aby získali dostatočné množstvo času a mohli sa pripraviť na zmeny významne ovplyvňujúce ich investície. V miestach, kde sa podnik s významným vplyvom na trhu chystá vymeniť časť svojej existujúcej prístupovej siete s medenými káblami za optickú a plánuje odstaviť z prevádzky používané body prepojenia musí byť zabezpečený primeraný plán tejto migrácie. Takýto plán migrácie musí byť transparentný a vyvinutý na dostatočne detailnej úrovni, aby sa podnik aktuálne využívajúci uvoľnený prístup k účastníckemu vedeniu mohol pripraviť na zmeny v súvislosti s vyradovaním aktuálne využívaných, alebo plánovaných bodov prístupu z prevádzky a zodpovedajúcim spôsobom upraviť svoje siete, ako aj plány na ich rozširovanie. Úrad stanovil dve rôzne lehoty povinnosti zverejňovania informácií ohľadom zámeru ukončiť poskytovanie uvoľneného prístupu. Ak sa podniky so spoločnosťou ST nedohodnú na vhodnom pláne migrácie existujúcich uvoľnených prístupov, musí im byť umožnená dostatočne dlhá lehota na vysporiadanie sa s touto skutočnosťou a realizáciu vlastných investičných zámerov, čo je podľa NGA odporúčania lehota najmenej 5 rokov. Toto obdobie môže byť kratšie, ak je zabezpečený rovnocenný prístup. Plán migrácie by mal obsahovať lehoty všetkých dôležitých úkonov vyradovania, resp. výmeny častí existujúcej prístupovej siete s medenými káblami za optickú, ako aj lehoty

plánovaného vyradenia existujúcich bodov prepojenia z prevádzky, ale aj dostupnosť nových prístupových bodov poskytovania uvoľneného prístupu, ako aj výskyt ďalších podstatných technologických zmien v sieti. Tieto lehoty, informácie o dostupnosti a zmeny musia byť určené tak, aby bol všetkým používateľom uvoľneného prístupu poskytnutý dostatočný časový priestor na prípravu, zosúladenie a synchronizáciu jednotlivých úkonov vykonávaných významným podnikom a mali by byť aktualizované na pravidelnej báze. Spoločnosť ST by mala tiež stanoviť náklady jednotlivých úkonov, ktoré budú musieť používatelia uvoľneného prístupu v súvislosti s migráciou existujúcich prístupov znášať. Plán migrácie musí v maximálnej možnej miere odrážať a chrániť záujmy koncových užívateľov, kde koncoví používatelia podnikov využívajúcich uvoľnený prístup významného podniku budú musieť mať rovnaké podmienky, resp. prípadné obmedzenia, aké budú mať koncoví používatelia spoločnosti ST. Táto povinnosť opäť prispeje ku väčšej spokojnosti koncových užívateľov na maloobchodnej úrovni a ochrane ich záujmov, nakoľko sa dosiahne dostatočný priestor na vytvorenie rovnakých podmienok pre všetky podniky využívajúce lokálny prístup v pevnom umiestnení spoločnosti ST. V konečnom dôsledku budú mať koncoví používatelia na maloobchodnej úrovni možnosť voľby poskytovateľa využívaných služieb aj prostredníctvom NGA sietí, čo bude mať pozitívny vplyv na kvalitu a cenu týchto služieb.

Návrh ST na doplnenie, zmenu alebo výmaz textu

V bode 4. zmeniť slová na konci vety: „*najmenej 30 dní pred dňom jej zverejnenia na webovom sídle.*“ na „*v tej istej lehote*“

V bode 5. písm. a) aj b) nahradiť slová „*pred plánovanou migráciou siete*“ slovami „*pred plánovaným vypnutím metallickej siete z dôvodu prechodu na optickú infraštruktúru*“

V bode 5. písm. b) nahradiť slová „*najmenej 1 rok pred plánovanou migráciou siete*“ slovami „*skôr len*“.

V súlade s uvedeným upraviť text odôvodnenia.

Odôvodnenie:

K návrhu v bode 4. 45 dňová lehota je trhom akceptovateľná a dostatočná. Akékoľvek predĺžovanie lehôt na zavádzanie zmien je v rozpore s princípom nediskriminácie a transparentnosti, obzvlášť pri jednoduchých cenových zmenách a spomaľuje hlavne zavádzanie zmien v prospech alternatívnych operátorov, ako napr. možné znižovanie veľkoobchodných cien a pod. Flexibilita cenových a iných produktových zmien na metallickej a optickej infraštruktúre voči iným konkurujúcim infraštruktúram by nemala klesať, ale naopak stúpať v dôsledku čoraz intenzívnejšej konkurencie zo strany prevádzkovateľov iných infraštruktúr.

K návrhu v bode 5 písm. a) aj b) pristupujeme z dôvodu, že k migráciám dochádza prakticky neustále na základe dobrovoľných rozhodnutí koncových zákazníkov,

a preto ich nie je vhodné použiť ako referenčnú dobu, od ktorej je potrebné počítať minimálnu lehotu. Za vhodnejšie považujeme použiť dobu vypínania metallickej siete z dôvodu prechodu na...

K návrhu v bode 5 písm. b): Obmedzovanie obojstranne alebo viacstranne dobrovoľných dohôd o migrácii existujúcich širokopásmových prístupov minimálnou 1 ročnou lehotou môže byť neprimerané v situáciách, keď všetky strany súhlasia so skoršou migráciou na NGA. Ani odporúčanie o NGA dobrovoľné dohody o migráciách neodporúča časovo limitovať nejakou konkrétnou lehotou, odporúča len možnosť skrátenia minimálnej migračnej lehoty v prípade dohôd medzi operátormi.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST:

Úrad nesúhlasí s návrhom spoločnosti ST v bode 4. Úrad potrebuje mať k dispozícii dodatočný časový priestor, aby mohol posúdiť návrh na zmenu referenčnej ponuky napr. skontrolovať spoločnosťou ST predložené kalkulácie ekonomickej replikovateľnosti upravených maloobchodných ponúk. Avšak uvedená lehota sa nevzťahuje na zmeny referenčnej ponuky uložené úradom, teda na zmeny referenčnej ponuky na základe rozhodnutia úradu vo veci zmeny referenčnej ponuky alebo na zmeny v nadväznosti na rozhodnutie o metóde kalkulácie cien.

Úrad v súlade s uvedeným upravil bod 4 predmetnej povinnosti nasledovne:

4. *zverejniť na svojom verejne dostupnom webovom sídle akúkoľvek zmenu referenčnej ponuky služieb lokálneho prístupu v pevnom umiestnení a na kolokáciu, okrem informácií o nových službách uvedených v bode 2., v lehote najneskôr 45 dní pred účinnosťou zmeny a písomne oboznámiť úrad o obsahu a dôvodoch zmeny najmenej 30 dní pred dňom jej zverejnenia na webovom sídle.*

Uvedená lehota sa nevzťahuje na zmeny referenčnej ponuky uložené úradom na základe rozhodnutia vo veci zmeny referenčnej ponuky alebo na zmeny v nadväznosti na rozhodnutie o metóde kalkulácie cien.

Úrad súhlasí s návrhom spoločnosti ST v bode 5. a zmenil text tejto časti analýzy nasledovne:

”

- a) *najmenej 5 rokov pred plánovaným vypnutím metallickej siete z dôvodu prechodu na optickú sieť, ak sa nedosiahla dohoda o vhodnom pláne migrácie medzi významným podnikom a podnikmi, ktorí aktuálne využívajú uvoľnený prístup k účastníckemu metalickému vedeniu významného podniku (ďalej len „dohoda o migrácii existujúcich lokálnych prístupov“),*
- b) *najmenej 1 rok pred plánovaným vypnutím metallickej siete z dôvodu prechodu na optickú sieť, ak sa dosiahla dohoda o migrácii existujúcich lokálnych prístupov.“*

Úrad považuje lehotu 1 roka za minimum pre dosiahnutie takého stavu na tomto trhu, aby všetky zúčastnené strany mali dostatočný priestor na prispôsobenie sa vzniknutej situácii. Alternatívni poskytovatelia tak budú mať možnosť informovať svojich účastníkov o plánovanej zmene v dostatočnom predstihu a zabezpečiť tak všetky kroky potrebné pre bezproblémový prechod na novú technológiu.

46. Str. 165:

Text návrhu opatrenia:

„6. zverejňovať na verejne dostupnom mieste na svojom webovom sídle štatistické údaje kľúčových ukazovateľov výkonnosti (tzv. KPI) jednotlivých služieb poskytovaných na základe dohôd o úrovni poskytovaných služieb (tzv. SLA) samostatne pre spoločnosť ST, a.s. a samostatne pre každého z odberateľov prístupu pravidelne za každý štvrťrok najneskôr do 30 dní po skončení sledovaného obdobia, t.j. do 30. apríla, 31. júla, 31. októbra a 31. januára kalendárneho roka. Zverejňované kľúčové ukazovatele výkonnosti budú rozdelené samostatne za každý podnik a taktiež zvlášť za základnú a zvýšenú úroveň kvality poskytovaných služieb.“

Návrh ST na doplnenie, zmenu alebo výmaz textu

1. Navrhujeme znížiť počet KPI podľa pripomienok k jednotlivým KPI nižšie.
2. Vypustiť uvedené zverejňovanie údajov za každý podnik zvlášť.
3. Nezohľadňovať uvedené údaje pokiaľ nedosiahnu minimálnu štatisticky relevantnú vzorku aspoň 1000 zariadení.

Odôvodnenie:

Navrhovaných KPI je neprimerane veľa a niektoré sa zbytočne prekrývajú.

1. Na trhu 3a) ide o 12 KPI x 3 veľkoobchodné služby (VULA VDSL, VULA Optic, ULL) x počet ISP (1) x 2 (s výjazdom/bez) x 2 (základná a zvýšená úroveň kvality poskytovaných služieb) = **144 KPI**. Sledovanie takéhoto počtu KPI je zjavne neprimerané a neúnosné. Ak by sa zvýšil počet veľkoobchodných zákazníkov, **počet by ešte viac neúmerne narástol**. Ako príklad, aký by mohol nastať i na trhu 3a), uvádzame situáciu na trhu 3b), ak by sa uplatnili tam navrhované povinnosti KPI.

Na trhu 3b) ide o 12 KPI x 11 veľkoobchodných služieb (ADSL Partner, VDSL Partner, Metallic ADSL Partner, Metallic VDSL Partner, Optic Partner, WS TV ADSL, WS TV VDSL, WS TV na FTTx, WLR na ADSL, VDSL, FTTx) = 132 štatistík x 2 (s výjazdom a bez výjazdu) = 264 x počet operátorov 15 = 3960 x 2 (základná a zvýšená úroveň kvality poskytovaných služieb) = 7920 + 12 x 3 RT x 3 technológie x 2 (výjazd/bez výjazdu) = 216 služieb na BSA, sa spolu rovná **8136 KPI/SLA**.

2. Z uvedených zverejnených dát budú zrejmé aj marketingové informácie o úspešnosti kampaní jednotlivých podnikov a iné marketingovo zaujímavé informácie, ktoré by sa medzi konkurujúcimi si podnikmi v záujme rozvoja súťaže a konkurencie nemali zdieľať. Navyše sa na tieto údaje vzťahuje i NDA,

dohoda o mlčanlivosti, ktorá chráni záujem veľkoobchodného zákazníka na utajení informácií o jeho marketingových kampaniach. Takýto prístup je i v rozpore s benchmarkmi.

3. Sám úrad uznáva, že nízky počet vyhodnocovaných prípadov neumožňuje vytvoriť štatisticky relevantnú vzorku a teda akékoľvek výsledky sú nedôveryhodné a skreslené. Akékoľvek nedostatočné podklady nemôžu byť relevantné pre korektné vyhodnotenie KPI a ani podkladom pre prípadné sankcionovanie povinného podniku.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST:

Pre posudzovanie doby trvania jednotlivých úkonov nie je podstatné o akú službu, resp. kombináciu služieb v konkrétnych prípadoch ide. Podstatné je vedieť, či doby trvania úkonov sú porovnateľné, resp. približne rovnaké pre vlastnú maloobchodnú vetvu ST a pre alternatívnych poskytovateľov. Úrad sa preto rozhodol pre zúženie detailu požadovaných ukazovateľov výkonnosti tak, že spoločnosť ST ich nebude musieť vykazovať samostatne pre každého z alternatívnych poskytovateľov, ale len sumárne za všetkých spolu. Týmto zjednodušením úrad zníži administratívnu záťaž na strane spoločnosti ST a zároveň zabezpečí požadovanú úroveň kontroly dodržiavania povinnosti nediskriminácie. Všetky KPI však ponecháva v platnosti, nakoľko ich považuje za mimoriadne dôležité. Tým úrad zohľadní záujmy veľkoobchodných zákazníkov na utajení informácií o jeho marketingových kampaniach a tiež minimalizuje riziko vzniku štatisticky malých vzoriek, ktoré by vykazovali vysoké odchýlky od priemeru.

V nadväznosti na vyššie uvedené úrad:

- vymazal z analýzy text:

„samostatne pre každého z “ , „za každý podnik zvlášť“, „zvlášť za každý podnik a“, „jeho spoločnosť“, „samostatne za každý podnik a taktiež“ a „samostatne pre každého“.

47. Str. 195:

Text návrhu opatrenia:

„Významný podnik bude zverejňovať štatistické údaje kľúčových ukazovateľov výkonnosti samostatne za základnú úroveň SLA a prémiovú úroveň SLA za každý podnik zvlášť. Údaje bude zverejňovať každé tri mesiace na svojom verejne dostupnom webovom sídle...“

Návrh ST na doplnenie, zmenu alebo výmaz textu

1. Navrhujeme znížiť počet kľúčových ukazovateľov výkonnosti SLA podľa pripomienok nižšie vid' pripomienky k textu minimálny rozsah parametrov SLA na str 210.
2. Vypustiť uvedenú požiadavku zverejňovať údaje za každý podnik zvlášť.

Odôvodnenie:

1. Navrhovaných kľúčových ukazovateľov SLA je neprimerane veľa a niektoré sa zbytočne prekrývajú rovnako, ako vyššie pri KPI, by sledovanie takéhoto počtu kľúčových ukazovateľov SLA bolo zjavne neprimerané a neúnosné a ak by sa zvýšil počet veľkoobchodných zákazníkov, **počet by ešte viac neúmerne narástol.**
2. Z uvedených zverejnených dát budú zrejmé aj marketingové informácie o úspešnosti kampaní jednotlivých podnikov a iné marketingovo zaujímavé informácie, ktoré by sa medzi konkurujúcimi si podnikmi v záujme rozvoja súťaže a konkurencie nemali zdieľať. Navyše sa na tieto údaje vzťahuje i NDA, dohoda o mlčanlivosti, ktorá chráni záujem veľkoobchodného zákazníka na utajení informácií o jeho marketingových kampaniach. Uvedené je možné zneužiť napríklad v prípade tendrov, kde sa prémiové SLA vzťahujú poväčšine na nebytové prístupy a teda dá sa z nich odčítať, postavenie iného konkurenta na trhu.

Takýto prístup je i v rozpore s benchmarkmi.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST:

Úrad pripomienku ST zohľadnil v rámci vyjadrenia k pripomienke č. 46.

48. Str. 195:

Text návrhu opatrenia:

....a zároveň o týchto štatistikách bude písomnou formou informovať úrad, ktorému poskytne údaje zvlášť za každý podnik a samostatne za každú úroveň SLA a písomne bude o týchto štatistikách informovať aj každého odberateľa prístupu, ktorému poskytne údaje za jeho spoločnosť a taktiež štatistické údaje kľúčových ukazovateľov výkonnosti za maloobchodnú vetvu ST, a.s.

Návrh ST na doplnenie, zmenu alebo výmaz textu

1. Vypustiť uvedenú požiadavku na písomné informovanie úradu i iných odberateľov prístupu.
2. Vypustiť požiadavku na poskytovanie údajov za maloobchodnú vetvu ST.

Odôvodnenie:

1. Úrad má dostupné informácie v prípade ich zverejňovania rovnako, ako všetci ostatní, nie je preto dôvod posielat' mu ich ešte i písomne, rovnako nie je dôvod poskytovať ich takto ostatným odberateľom prístupu. Takáto požiadavka je zjavne neprimeraná účelu a vytvára zbytočnú administratívnu záťaž povinného podniku.
2. Ak sa nastaví konkrétne KPI, tak sa má vyhodnocovať ich plnenie. Pre vyhodnotenie splnenia musia byť posudzované relevantné kritériá stanovené a vyhodnocované jednoznačne, ako konkrétne hodnoty. Ak by úrad mal podozrenie z diskriminácie a považoval by za potrebné z tohto pohľadu kritériá

preveriť, môže si údaje za maloobchodnú vetvu ST kedykoľvek vyžiadať a uvedené údaje budú podliehať režimu obchodného tajomstva.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST:

Požiadavka úradu na oznamovanie zverejnenia požadovaných údajov je podľa názoru spoločnosti ST neprimeraná účelu a vytvára zbytočnú administratívnu záťaž. Podľa názoru úradu je to základná a transparentná forma komunikácie podstatných ukazovateľov výkonnosti svojím veľkoobchodným partnerom, ako aj úradu. Ak sa spoločnosť ST dohodne so svojimi partnermi na elektronickej forme písomnej komunikácie, úrad nebude voči takému postupu namietat.

V nadväznosti na vyššie uvedené úrad doplnil do analýzy text:

„Oznamovanie zverejnenia požadovaných údajov je základná a transparentná forma komunikácie podstatných ukazovateľov výkonnosti svojím veľkoobchodným partnerom, ako aj úradu. Spoločnosť ST sa so svojimi partnermi môže dohodnúť tiež na elektronickej forme písomnej komunikácie zmien.“

Úrad odmieta tvrdenia spoločnosti ST o režime obchodného tajomstva pre procesy potvrdzujúce nediskriminačné poskytovanie regulovaných veľkoobchodných služieb. Je nemysliteľné, aby spoločnosť ST pred ostatnými podnikmi tajila tak zásadné informácie, ak má uloženú povinnosť zabezpečovať ich v rovnakej kvalite pre všetkých veľkoobchodných partnerov.

49. Str. 195:

Text návrhu opatrenia:

Takáto štandardná úroveň je potrebná na zabezpečenie transparentného poskytovania služby veľkoobchodného uvoľneného prístupu, kde všetky podniky majú k dispozícii jednoznačné informácie o trvaní jednotlivých úkonov a rovnako sú informovaní o kompenzáciách za prípadné meškania.

Návrh ST na doplnenie, zmenu alebo výmaz textu

Zmeniť slová v odôvodnení „*sú informovaní o kompenzáciách za prípadné meškania*“ na „*sú informovaní o možnosti žiadať kompenzácie v prípade porušenia SLA*“.

Odôvodnenie:

Štandardne sa v zmluvných vzťahoch konkrétna kompenzácia musí zo strany oprávneného subjektu i nárokovať. Až na základe požiadavky, teda keď samotný oprávnený považuje kompenzáciu za nárokovateľnú a overenia, že nárok je oprávnený t.j ak povinná strana je skutočne zodpovedná za nedodržanie, oprávnená strana má právo takýto nárok aj realizovať.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST:

V tomto bode spoločnosť ST poukazuje na určitý štandard obchodnej praxe. Úrad odmieta podobnú formu štandardov a trvá na takej forme dodržiavania stanovenej

úrovne kvality poskytovaných služieb, pri ktorej spoločnosť ST bude monitorovať dohodnutú úroveň a v prípade porušenia svojich zmluvných povinností poskytne svojmu veľkoobchodnému partnerovi primeranú kompenzáciu tak, ako bolo zmluvne garantované.

50. Str. 165-166:

Text návrhu opatrenia:

7. zverejniť ako súčasť referenčnej ponuky plán implementácie rovnocennosti vstupov v nasledovnom harmonograme:

- 1. do 3 mesiacov od doručenia rozhodnutia s časovým harmonogramom pre zabezpečenie implementácie rovnocennosti vstupov.*

Návrh ST na doplnenie, zmenu alebo výmaz textu

Navrhovanú povinnosť navrhujeme vypustiť alebo aspoň podstatne zmierniť. Rovnako chýba špecifikácia, čo presne má pod pojmom plán implementácie rovnocennosti vstupov resp. implementáciou rovnocennosti vstupov a teda i časovým harmonogramom na jeho zabezpečenie úrad na mysli.

Odôvodnenie:

Povinnosť rovnocennosti vstupov je neprimerane zaťažujúca pre ST. Zavádzanie rovnocennosti vstupov na základe úradom navrhovaného konzultačného mechanizmu nemá oporu ani v zákone. ST môže uverejniť návrh plánu, ale na vyhodnocovanie pripomienok k nemu od neurčitého počtu subjektov jednoducho nemá zákonnú povinnosť a ani voľné kapacity.

Nie je zrejmé, aký rozsah a formu a obsah má uvedená povinnosť mať a ako má byť integrovaná do referenčnej ponuky. Bez uvedenej špecifikácie sa nevie ST k navrhovanej povinnosti vyjadriť. Úplne chýba aj vyhodnotenie primeranosti navrhovanej povinnosti.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST:

Spoločnosť ST požaduje od úradu komplexnú došpecifikáciu jednotlivých bodov navrhovanej povinnosti rovnocennosti vstupov. „Rovnocennosť vstupov“ (EoI, z angl. „Equivalence of Inputs“) znamená poskytovanie služieb a informácií interným záujemcom o prístup a tretím stranám so záujmom o prístup za rovnakých podmienok, vrátane ceny a úrovni kvality služieb, v rovnakých časových rozmedziach, pomocou tých istých systémov a procesov a s rovnakým stupňom spoľahlivosti a výkonnosti. Rovnocennosť vstupov, tak ako je definovaná v Odporúčaní o nediskriminácii, sa môže vzťahovať na prístupové produkty a súvisiace a pomocné služby potrebné na poskytovanie veľkoobchodných vstupov pre interných záujemcov o prístup a tretie strany so záujmom o prístup.

Úrad podrobne popísal jednotlivé body rovnocennosti vstupov na stranách 211-235. Okrem tých procesov, ktoré zmieňovala spoločnosť ST vo svojej pripomienky ide o všetky procesy uvedené v tejto časti odôvodnenia navrhovaných povinností. Spoločnosť ST je povinná zverejniť ako súčasť referenčnej ponuky parametre

súčasných procesov objednávania a poskytovania veľkoobchodných vstupov. Následne je povinná zverejniť postup implementácie jednotlivých procesov, pre ktoré bude rovnocennosť vstupov primeraná. Pre procesy, pri ktorých by náklady implementácie prevyšovali jej prínosy, je potrebné v pláne implementácie zdôvodniť nevhodnosť uvažovanej implementácie vstupov a zabezpečiť rovnocennosť výstupov. Okrem implementácie procesov rovnocennosti vstupov/výstupov sú súčasťou plánu implementácie SLA/SLG, KPI, testy ekonomickej a technickej replikovateľnosti.

Záujemca o prístup je ktorýkoľvek podnik, ktorý môže mať záujem o využívanie prístupu, alebo ho už využíva.

Úrad v nadväznosti na pripomienky spoločnosti ST č.50-58 odstránil časť znenia analýzy o povinnosti ST uskutočniť konzultácie k návrhu opatrenia nasledovne:

VI. „zverejniť ako súčasť referenčnej ponuky plán implementácie rovnocennosti vstupov do 3 mesiacov od doručenia rozhodnutia s časovým harmonogramom pre zabezpečenie implementácie rovnocennosti vstupov.

51. Str. 166:

Text návrhu opatrenia:

2. Spoločnosť ST, a.s. je povinná súčasne so zverejnením plánu úradu a záujemcom o prístup oznámiť začiatok verejných konzultácií k plánu implementácie rovnocennosti vstupov, v rámci ktorých sa dotknuté strany budú mať možnosť k plánu vyjadriť v lehote 2 mesiacov.

Návrh ST na doplnenie, zmenu alebo výmaz textu

1. Vypustiť požiadavku, aby ST uskutočnil verejnú konzultáciu.
2. Ozrejiť kritérium, kto je záujemcom o prístup.

Odôvodnenie:

1. Povinnosť rovnocennosti vstupov je neprimerane zaťažujúca pre ST. Zavádzanie rovnocennosti vstupov na základe úradom navrhovaného konzultačného mechanizmu nemá oporu ani v zákone. Verejné konzultácie sú zo zákona úlohou úradu. Delegovanie úloh zákonom ukladaných úradu ako nositeľovi štátnej moci na subjekt súkromného práva – podnik je nad rámec právomocí úradu. Navyše, ST ako podnik zainteresovaný na uložených povinnostiach bude oprávnená a objektívne obhajovať svoj postoj a argumenty ohľadom oprávnenosti vyjadrené v prezentovanom znení návrhu. ST môže uverejniť návrh plánu, ale na vyhodnocovanie pripomienok k nemu od neurčitého počtu subjektov jednoducho nemá zákonnú povinnosť a ani voľné kapacity.
2. Uvedený pojem nie je nikde špecifikovaný.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST:

Platí to isté ako vo vyjadrení k pripomienke č. 50.

52. Str. 166:

Text návrhu opatrenia:

3. Spoločnosť ST, a.s. je povinná v lehote do 2 mesiacov od ukončenia konzultácií s dotknutými stranami zverejniť upravený plán implementácie rovnocennosti vstupov, pripomienky a vysporiadanie sa s Návrh ST mi, ktoré bude v najvyššej možnej miere zohľadňovať záujmy dotknutých strán.

Návrh ST na doplnenie, zmenu alebo výmaz textu

Vypustiť uvedenú požiadavku, aby ST uskutočňoval verejnú konzultáciu.

Odôvodnenie:

Povinnosť rovnocennosti vstupov je neprimerane zaťažujúca pre ST. Zavádzanie rovnocennosti vstupov na základe úradom navrhovaného konzultačného mechanizmu nemá oporu ani v zákone. Verejné konzultácie sú zo zákona úlohou úradu. Delegovanie úloh zákonom ukladaných úradu ako nositeľovi štátnej moci na subjekt súkromného práva – podnik je nad rámec právomocí úradu. Navyše, ST ako podnik zainteresovaný na uložených povinnostiach bude oprávnené a objektívne obhajovať svoj postoj a argumenty ohľadom oprávnenosti vyjadrené v prezentovanom znení návrhu.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST:

Platí to isté ako vo vyjadrení k pripomienke č. 50.

53. Str. 166:

Text návrhu opatrenia:

Plán implementácie rovnocennosti vstupov musí obsahovať:

a) parametre procesov objednávania a poskytovania veľkoobchodných vstupov,

Návrh ST na doplnenie, zmenu alebo výmaz textu

Navrhujeme uvedené vypustiť, resp, aspoň podstatne zmierniť. Špecifikovať aké parametre procesov má úrad na mysli.

Odôvodnenie:

Povinnosť rovnocennosti vstupov je neprimerane zaťažujúca pre ST. Zavádzanie rovnocennosti vstupov na základe úradom navrhovaného konzultačného mechanizmu nemá oporu ani v zákone. Navyše bez špecifikácie, aké parametre procesov má úrad na mysli, nie je možné aby sa ST k nej a jej splneniu mohol dostatočne vyjadriť.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST:

Platí to isté ako vo vyjadrení k pripomienke č. 50.

54. Str. 166:

Text návrhu opatrenia:

b) postup a výsledky testov technickej opakovateľnosti vstupov pre nové služby poskytované prostredníctvom sietí NGA, ako aj pre služby, pre ktoré spoločnosť ST, a.s. zverejnila veľkoobchodnú ponuku, ale nie sú aktívne využívané,

Návrh ST na doplnenie, zmenu alebo výmaz textu

Navrhujeme uvedené vypustiť alebo aspoň podstatne zmierniť. Špecifikovať aké testy má úrad na mysli.

Odôvodnenie:

Povinnosť rovnocennosti vstupov je neprimerane zaťažujúca pre ST. Zavádzanie rovnocennosti vstupov na základe úradom navrhovaného konzultačného mechanizmu nemá oporu ani v zákone. Navyše bez špecifikácie, aké parametre procesov má úrad na mysli, nie je možné aby sa ST k nej a jej splneniu mohol dostatočne vyjadriť.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST:

Platí to isté ako vo vyjadrení k pripomienke č. 50.

55. Str. 166:

Text návrhu opatrenia:

c) postup implementácie jednotlivých procesov,

Návrh ST na doplnenie, zmenu alebo výmaz textu

Navrhujeme uvedené vypustiť alebo aspoň podstatne zmierniť. Špecifikovať čo presne má úrad na mysli.

Odôvodnenie:

Povinnosť rovnocennosti vstupov je neprimerane zaťažujúca pre ST. Zavádzanie rovnocennosti vstupov na základe úradom navrhovaného konzultačného mechanizmu nemá oporu ani v zákone. Navyše bez špecifikácie, aké čo má úrad pod postupmi implementácie jednotlivých procesov na mysli, nie je možné aby sa ST k nej a jej splneniu mohol dostatočne vyjadriť.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST:

Platí to isté ako vo vyjadrení k pripomienke č. 50.

56. Str. 166:

Text návrhu opatrenia:

d) procesy kontroly dodržiavania dohodnutých parametrov,

Návrh ST na doplnenie, zmenu alebo výmaz textu

Navrhujeme uvedené vypustiť alebo aspoň podstatne zmierniť. Špecifikovať čo presne má úrad na mysli – interné procesy ST v zásade kontroluje interný audit.

Odôvodnenie:

Povinnosť rovnocennosti vstupov je neprimerane zaťažujúca pre ST. Zavádzanie rovnocennosti vstupov na základe úradom navrhovaného konzultačného mechanizmu nemá oporu ani v zákone.

Nie je zrejmé, aké iné povinnosti má úrad na mysli navyše okrem už navrhovaných SLA, KPI, sankcií za ich nedodržiavanie a testov ekonomickej replikability navrhovaných v rámci povinnosti nediskriminácie, ktoré sú aj bez tejto povinnosti pre ST neprimerane zaťažujúce a navyše neriešia žiadny identifikovaný trhový problém.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST:

Platí to isté ako vo vyjadrení k pripomienke č. 50.

57. Str. 165-166:**Text návrhu opatrenia:**

e) postup, lehoty a kompenzácie za nesplnenie dohodnutých parametrov jednotlivých procesov,

Návrh ST na doplnenie, zmenu alebo výmaz textu

Navrhujeme uvedené vypustiť alebo aspoň podstatne zmierniť.

Odôvodnenie:

Uvedené má byť súčasťou podmienok SLA, preto opakované uvádzanie toho istého považujeme za neprimerané a zbytočné.

Nie je zrejmé, aké iné povinnosti má úrad na mysli navyše okrem už navrhovaných SLA, KPI, sankcií za ich nedodržiavanie a testov ekonomickej replikability navrhovaných v rámci povinnosti nediskriminácie, ktoré sú aj bez tejto povinnosti pre ST neprimerane zaťažujúce a navyše neriešia žiadny identifikovaný trhový problém.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST:

Platí to isté ako vo vyjadrení k pripomienke č. 50.

58. Str. 166:**Text návrhu opatrenia:**

f) postup a výsledky testov ekonomickej opakovateľnosti.

Návrh ST na doplnenie, zmenu alebo výmaz textu

Vypustiť povinnosť zverejňovať postup a výsledky testov ekonomickej opakovateľnosti.

Odôvodnenie:

Maloobchodné ako i veľkoobchodné ponuky prechádzajú v čase rôznymi zmenami. Súvisiaci maloobchodný trh je napriek záverom úradu o existencii podniku s významným vplyvom, ktoré spochybňujeme, dynamický a ponuky prechádzajú častými zmenami Rovnako informácie o konkrétnych nákladoch sú predmetom

obchodného tajomstva a ak by mali byť zverejňované, každý súťažiteľ by získal neodôvodnenú výhodu v súťaži.

I z uvedeného dôvodu považujeme povinnosť testov ekonomickej replikability za neprimeranú a neodôvodnenú. Nástroje práva hospodárskej súťaže sú navyše úplne dostatočné na zabezpečenie cieľa sledovaného uvedenou povinnosťou ekonomickej replikability. O uvedenom svedčí i skutočnosť, že ako konštatuje i sám úrad, ceny regulovaných produktov na relevantnom trhu sú hlboko nákladovou reguláciou a teda je zrejmé, že na žiaden zásah úradu nie je dôvod. Navyše, v rámci analýz trhov môže úrad, ak by mal podozrenie na takéto možné prekážky súťaže na trhu, kalkulácie žiadať i bez potreby uloženia takejto povinnosti.

Vzhľadom na nízku cenu stanovenú hlboko pod výsledkom ceny vypočítanej na základe metódy založenej na nákladovej orientácii má ST za to, že nikoho cenovo na trhu nediskriminuje, nie je ani predpoklad, že by k takémuto postupu mohlo prísť a takýto prístup úrad ani nijako nepreukázal. I z tohto dôvodu preto ST považuje požiadavku úradu na uloženie takejto povinnosti za neodôvodnenú a neprimeranú.

Nie je zrejmé, aké iné povinnosti má úrad na mysli navyše okrem už navrhovaných SLA, KPI, sankcií za ich nedodržovanie a testov ekonomickej replikability navrhovaných v rámci povinnosti nediskriminácie, ktoré sú aj bez tejto povinnosti pre ST neprimerane zaťažujúce a navyše neriešia žiadny identifikovaný trhový problém.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST:

Platí to isté ako vo vyjadrení k pripomienke č. 50.

59. Str. 205:

Text návrhu opatrenia:

„Úrad navrhol v rámci povinnosti transparentnosti povinnosť zverejnenia plánu implementácie celkového procesu rovnocennosti vstupov, ktorý zahŕňa konkrétne lehoty a obsah činností zahrnutých v rámci jednotlivých krokov. Spoločnosť ST, a.s. by mala do 3 mesiacov prezentovať úradu a zúčastneným stranám súčasný stav jednotlivých procesov zahrnutých v povinnosti nediskriminácie, konkrétny návrh úprav vzhľadom na požiadavky úradu, ich obsah a implementáciu. Spoločnosť ST, a.s. súčasne spustí verejné konzultácie, v rámci ktorých sa dotknuté strany budú mať možnosť k plánu vyjadriť v lehote 2 mesiacov.

Následne bude mať spoločnosť ST, a.s. k dispozícii lehotu 2 mesiacov na úpravu a výslednú implementáciu opatrení do upraveného plánu rovnocennosti vstupov. V rámci tejto lehoty je povinná zverejniť ako súčasť referenčnej ponuky upravený plán implementácie, vrátane pripomienok jednotlivých podnikov, ako aj spôsob akým sa s pripomienkami podnikov vysporiadala. Spoločnosť ST, a.s. je povinná v najväčšej miere zohľadniť záujmy zúčastnených strán, aby sa dosiahla zhoda zohľadňujúce požiadavky na zabezpečenie nediskriminačného poskytovania regulovaných služieb, ktoré budú transparentne zverejňované, pri súčasnom zohľadnení primeranosti jednotlivých povinností vzhľadom na ich odhadovaný prínos pre regulovaný trh.

Celková doba tak nepresiahne 7 mesiacov od doručenia rozhodnutia o určení významného podniku a uložení povinností. Úrad to považuje za dostatočne dlhú lehotu na úplnú implementáciu plánu opatrení pre zabezpečenie nediskriminačného poskytovania veľkoobchodných služieb, ktoré bude transparentne monitorované na pravidelnej báze.

Súčasťou navrhovanej povinnosti je súpis procesov, ktoré musí plán implementácie obsahovať. Súpis v plnej miere vychádza z odporúčania o nediskriminácii ako aj zaužívaného postupu ostatných členských krajín EÚ. Jednotlivé súčasti súpisu sú podrobnejšie popísané v iných častiach analýzy a ich oprávnenosť ako aj primeranosť vzhľadom na identifikované trhové problémy bola v dostatočnom rozsahu odôvodnená.“

Návrh ST na doplnenie, zmenu alebo výmaz textu

Navrhovanú povinnosť navrhujeme vypustiť alebo aspoň podstatne zmierniť. Vypustiť tiež uvedenú požiadavku, aby ST uskutočňoval verejnú konzultáciu.

Odôvodnenie:

Povinnosť rovnocennosti vstupov je neprimerane zaťažujúca pre ST. Zavádzanie rovnocennosti vstupov na základe úradom navrhovaného konzultačného mechanizmu nemá oporu ani v zákone. Konzultácie sú v právomoci a povinnosťou úradu a nie ST. ST môže uverejniť návrh plánu, ale na vyhodnocovanie pripomienok k nemu od neurčitého počtu subjektov jednoducho nemá zákonnú povinnosť a ani voľné kapacity.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST:

Úrad na základe upustenia od navrhovanej povinnosti ST uskutočniť verejnú konzultáciu vymazal časť textu odôvodnenia a doplnil text odôvodnenia uloženej povinnosti nasledovne:

„Podľa článku 57 Odporúčania o nediskriminácii: „Postup zavádzania rovnocennosti vstupov by mal NRO stanoviť po konzultáciách s operátorom, ktorý má významný vplyv na trhu, a zainteresovanými stranami. Podrobný plán, ktorý stanovuje významné etapy potrebné na dokončenie zavádzania rovnocennosti vstupov pre príslušné prístupové produkty, by mal byť súčasťou prijatých opatrení.“

Ďalej podľa článku 58 Odporúčania o nediskriminácii: „Prínos jednoznačného záväzku včas implementovať nediskriminačné opatrenia by mal byť dostatočnou zárukou umožnenia cenovej flexibility ešte pred úplnou realizáciou plánu a môže mať bezprostredný kladný vplyv na investičné stimuly. Na druhej strane je potrebná určitá voľnosť NRO v časovom rozvrhu zavádzania cenovej flexibility, aby sa zaručila hospodárska súťaž, a najmä aby sa zamedzilo riziku porušenia existujúcich dohôd o prístupe.“

Ak regulovaný podnik s významným vplyvom na trhu nedodrží svoje záväzky obsiahnuté v pláne, malo by to mať podľa článku č. 59 Odporúčania o nediskriminácii za následok opatrenie s odrádzajúcim účinkom. Najmä nedodržanie jedného alebo niekoľkých významných etáp plánu by malo viesť k zmene predpokladu, že bola

uložená rovnocennosť vstupov, ako je to vyjadrené v článku 51 odporúčania. V dôsledku toho sa nediskriminačné podmienky pre nenariadenie alebo nedodržanie regulovaných veľkoobchodných cien za prístup na sieť NGA už neplnia a mali by sa znova nariadiť regulované veľkoobchodné ceny za prístup alebo by úrad mal využiť svoju právomoc na uloženie sankcie v súlade s regulačným rámcom.

Článok 51 Odporúčania o nediskriminácii hovorí, že „Plán by mal obsahovať konkrétne významné etapy s harmonogramom zavedenia každej z nich. Prvé významné etapy by mali obsahovať minimálne povinnosti zabezpečiť technickú opakovateľnosť a stanoviť uloženie najdôležitejších hlavných ukazovateľov výkonnosti, dohôd o úrovni služieb a záruk za úroveň služieb potrebných na poskytovanie kľúčových regulovaných veľkoobchodných služieb, a to čo najskôr, najneskôr do šiestich mesiacov od uloženia povinnosti rovnocennosti vstupov.“

Úrad po zverejnení plánu implementácie v referenčnej ponuke vyzve všetky zúčastnené strany na vyjadrenie pripomienok, ktoré následne v maximálnej miere zohľadní a vyzve spoločnosť ST na úpravu plánu, pričom bude prihliadať na Odporúčanie o nediskriminácii. Spoločnosť ST bude na základe rozhodnutia úradu vo veci zmeny referenčnej ponuky následne povinná zverejniť ako súčasť referenčnej ponuky upravený plán implementácie. Spoločnosť ST je povinná v najväčšej miere zohľadniť záujmy zúčastnených strán, aby sa dosiahla zhoda zohľadňujúca požiadavky na zabezpečenie nediskriminačného poskytovania regulovaných služieb, ktoré budú transparentne zverejňované, pri súčasnom zohľadnení primeranosti jednotlivých povinností vzhľadom na ich odhadovaný prínos pre regulovaný trh.

Úrad tak naplní obsah článku 57, keďže plán implementácie prezentovaný spoločnosťou ST nariadi upraviť tak, aby v maximálnej miere zohľadňoval požiadavky zúčastnených strán. Úrad bude následne dôsledne monitorovať proces implementácie, ktorý musí byť plne v súlade so schváleným plánom spolu s časovým harmonogramom. V prípade, že spoločnosť ST nebude plniť povinnosti v súvislosti so zavádzaním rovnocennosti vstupov, úrad uplatní svoje zákonné právomoci na uloženie sankcií, alebo úpravu rozsahu uložených povinností v súlade so zákonom o elektronických komunikáciách a regulačným rámcom EK.

Komisia požaduje, aby implementácia najdôležitejších ukazovateľov výkonnosti a technickej opakovateľnosti netrvala dlhšia ako 6 mesiacov od uloženia povinností. Úrad využije svoje právomoci a kapacitné možnosti tak, aby zabezpečil túto požiadavku Komisie v najkratšej možnej lehote. Kompletná implementácia rovnocennosti vstupov však bude závisieť od spolupráce viacerých strán a od stupňa rozsiahlosti potrebných zásahov do siete spoločnosti ST, z toho dôvodu nie je možné stanoviť presný harmonogram jej úplnej implementácie.“

C. povinnosť nediskriminácie prístupu podľa § 20 ods. 1 a ods. 2 zákona o elektronických komunikáciách.

60. Str. 167-168:

Text návrhu opatrenia:

Spoločnosť ST, a.s. je pri poskytovaní veľkoobchodných služieb lokálneho prístupu v pevnom umiestnení povinná:

...

2. *uplatňovať pri poskytovaní lokálneho prístupu prostredníctvom optického vedenia a prostredníctvom virtuálneho lokálneho uvoľneného prístupu (časť D bod 1. písmeno b) a c)) rovnocennosť vstupov (Eol).*

Návrh ST na doplnenie, zmenu alebo výmaz textu

Navrhujeme vymazať písmeno c) z návrhu výroku povinnosti a doplniť odôvodnenie na strane 206 v zmysle dôvodov uvedených nižšie.

ST ďalej navrhuje, aby úrad navrhovanú povinnosť jasnejšie špecifikoval, nakoľko je neurčitá.

V odôvodnení úrad uvádza vyjadrenia a hodnotenia, ktoré navrhujeme upraviť v zmysle odôvodnenia.

Odôvodnenie

Úrad na strane 206 analýzy sám konštatuje, že

„O rovnocennosti vstupov pri zriadení služby je preto možné uvažovať len pri virtuálnom lokálnom uvoľnenom prístupe VULA, ktorý je aktívny a zriadenie konkrétneho prístupu sa nerealizuje na fyzickej vrstve. Pre prístup VULA je možné posudzovať konkrétne procesy súvisiace so zriadením služby, nakoľko tieto sú podobné ako pri poskytovaní širokopásmového prístupu na trhu 3b.“

Navrhovaná povinnosť pod písmenom c) sa týka pasívnej infraštruktúry, na ktorú ST nemôže aplikovať rovnocennosť vstupov, rovnako ako pri ULL.

Bez jasnej špecifikácie, ktoré konkrétne opatrenia má ST urobiť nie je možné navrhovanú povinnosť konzultovať a ani plniť.

Na str. 198 úrad uvádza, že alternatívny poskytovatelia mali výhrady k nemožnosti sledovania stavu objednávky v reálnom čase. K tomu je potrebné uviesť, aké možnosti má ST samotné, pretože ST takisto nemá možnosť sledovať objednávky v reálnom čase. Automatizované vykonávanie činností pomocou vhodného rozhrania (napr. nejaká forma zabezpečeného API rozhrania) uvádzané v tej istej vete znamená náklady na nový systém a úpravu systémov a procesov aj na strane poskytovateľov, ktorých výsledkom bude len to, že súbory používané v súčasnosti si nebudú poskytovatelia sťahovať z miesta, ku ktorému majú prístup, ale sa im budú automaticky posielať? Nie je nám zrejmé, aký to má pre nich aký prínos

Úrad na str. 202 uvádza, že odchýlky prezentované v rámci trhu 3b pri zriaďovaní služieb potvrdzujú dôležitosť tvorby a zverejňovania štatistických ukazovateľov, ktoré prispievajú k väčšej miere transparentnosti a umožnia lepšiu kontrolu dodržiavania povinnosti nediskriminácie. K tomu je potrebné uviesť, že odchýlky sú dôsledkom porovnávania veľkého množstva prípadov, ktoré nie sú rozdelené podľa stupňa

obtiaznosti zriadenia a ani podľa požadovaného termínu zriadenia zo strany zákazníka. Pre korektné porovnávanie je potrebné určiť rovnako obtiažne scenáre zriaďovania služby a rovnako dlhé požadované termíny zriadenia. Úrad nám počas zberu uvedených dát neoznámil dôvod, prečo si tieto dáta pýta a nespýtal sa nás na našu interpretáciu uvádzaných rozdielov.

Na str. 202-203 úrad uvádza, že celkový počet odmietnutých zariadení xDSL prístupov dosiahol v roku 2015 až 75 % celkového počtu zriadených prístupov. Treba doplniť, že porovnávanie týchto dvoch štatistík skresľujú objednávky opakovane odmietané na tom istom prístupe, pričom zriadenia sú započítané vždy len raz. Takisto je potrebné uviesť, že chyby v objednávke ST nemôže ovplyvniť, nakoľko ide o interný proces alternatívnych podnikov, ktorý majú manuál ST na vypĺňanie objednávok k dispozícii. K 1/5 objednávok nezrušených do 4 dní v prípade alternatívnych poskytovateľov a až 35% v prípade ST treba uviesť, že to je výsledok hlavne tých situácií, keď technik až pri zriaďovaní v teréne (5-8 deň od obdržania objednávky) zistí, že adresa uvedená v objednávke je nesprávna. Nie je preto zrejme, z čoho úrad vychádza pri porovnávaní a hodnotení doby odmietnutia žiadosti ako neprimeranej. Úrad sa nepýtal ST na vysvetlenie. Rozdiel medzi 30 a 45 % považuje úrad za neprimeraný? V tejto štatistike ale nie sú porovnávané rovnako obtiažne scenáre odmietnutia v prípade ST a alternatívnych operátorov, iba ich počet. ST nemôže zaručiť, aby si všetci zákazníci (vrátane ISP) objednávali služby s rovnakým, alebo porovnateľným stupňom obtiaznosti zriaďovania, resp. odmietnutia zriadenia. Porovnávanie týchto počtov je nesprávne, lebo je to vždy dôsledkom počtu vybratých situácií zriadenia a nie výkonnosti ST pri ich riešení. Lehotu na zriadenie a lehotu na odmietnutia zriadenia opäť nemožno porovnávať, nakoľko v prípade nemožnosti zriadenia sa vždy hľadajú dodatočné spôsoby riešenia, ktoré až keď sa ukážu ako nemožné, tak sa služba odmietne. V prípade zriadenia je to logicky vždy kratší termín a je nelogické to chcieť zmeniť. To by znamenalo, že úrad chce, aby sa ST vzdalo už po prvom neúspešnom pokuse službu zriadiť, aby naplnilo Úradom požadované KPI. Na str. 204 je potrebné doplniť tie isté pripomienky ST k štatistikám odmietania zriadenie aj k odmietnutia zriaďovania optických prístupov. Okrem uvedeného je potrebné uviesť, že vzorka FTTx prístupov je neprimerane malá pre účely porovnávania, nakoľko bola využívaná len jedným alternatívnym podnikom, ktorý má navyše častejší problém s nezaškolenými nepriamymi predajcami, pri ktorých sú chyby v zmluvách a objednávkach oveľa pravdepodobnejšie ako v prípade školených predajcov ST. Pokiaľ ide o časové bariéry spojené so zmenou poskytovateľa služby, ST uplatňuje štandardné výpovedné lehoty najmä z dôvodu, aby svojvoľne neohrozil ochranu a záväzky koncového zákazníka voči poskytovateľovi služby, napr. zmluvné pokuty. Migrácie, resp. zriadenia v prípadoch, kedy má zákazník existujúcu prípojku, by sa podľa úradu mala pohybovať na úrovni 2-3 kalendárnych dní, no nie je zrejme, z čoho pri tomto závere úrad vychádza. Zbral úrad napr. do úvahy výmenu a inštaláciu nového koncového zariadenia technikom? Alternatívni operátori majú napr. iné zariadenia ako ST. Vie Úrad alebo alternatívni operátori k dispozícii technikov a ako fungujú ich kalendáre? Úrad by mal doplniť vysvetlenie uvedenej úrovne.

Na str. 205 úrad konštatuje, že na trhu 3a neidentifikoval podstatný problém s dobou trvania riešenia porúch, napriek tomu požaduje za potrebné sledovanie KPI na pravidelnej báze. Uvedené konštatovanie úradu bez ďalšieho svedčí o neodôvodnenosti a neprimeranosti postupu Úradu, a je preto potrebné doplniť primeraný dôvod.

Na str. 205 úrad opäť nesprávne hodnotí nepomer medzi odmietnutými a zriadenými objednávkami. V tejto súvislosti je potrebné doplniť, že tento nepomer by výrazne mohli zlepšiť najmä alternatívni operátori, ak sa budú striktnejšie riadiť manuálom objednávania a databázami adries, ktoré majú k dispozícii od ST.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST:

Spoločnosť ST navrhuje vymazať povinnosť uvoľneného prístupu k optickému vláknou z rozsahu povinnosti rovnocennosti vstupov, nakoľko podľa spoločnosti ST tu nie je možné aplikovať rovnocennosť vstupov. Úrad nesúhlasí s uvedením tvrdením spoločnosti ST, nakoľko aj v prípade ostatných povinností je možné takmer s určitosťou povedať, že nie je možné zabezpečiť takmer 100 % rozsah rovnocennosti vstupov. Spoločnosť ST je povinná posúdiť jednotlivé procesy zabezpečovania tejto NGA služby z pohľadu realizovateľnosti implementácie rovnocennosti, tak ako úrad popisuje nižšie.

Úrad v rámci analýzy prezentoval fungovanie procesov objednávania, spracovania objednávok, zriaďovania, opráv, či ukončenia služby spoločnosti ST, ktoré boli porovnávané s typmi vstupov poskytovaných alternatívnym poskytovateľom na základe veľkoobchodného prístupu. Tieto informácie predstavujú základnú úroveň plánu implementácie úplnej rovnocennosti týchto vstupov tak, aby boli identické, resp. takmer identické pre všetkých odberateľov veľkoobchodného prístupu vrátane spoločnosti ST. Spoločnosť ST musí v rámci tohto plánu prezentovať fungovanie týchto procesov a preukázať tak, že poskytovanie veľkoobchodného prístupu je rovnaké pre vlastnú maloobchodnú vetvu a pre externé subjekty. Pri vstupoch ktoré nie sú poskytované rovnakým spôsobom, za použitia rovnakých systémov, v rovnakých časových lehotách je potrebné navrhnuť spôsob a časový harmonogram ich vzájomného zosúladenia (implementovať rovnocennosť týchto vstupov). Pri činnostiach, kde je problematické zabezpečiť rovnakosť/rovnocennosť vstupov je potrebné odôvodniť technickú nerealizovateľnosť tohto riešenia a poukázať na zabezpečenie rovnocennosti možnosťou poskytnutia rovnakého výstupu, aj keď s odlišnými vstupmi. V prípade, že zabezpečenie rovnocennosti vstupov je síce technicky realizovateľné, ale ekonomické prínosy sú nižšie ako nákladovosť implementácie rovnocennosti konkrétneho vstupu, je potrebné opakovane preukázať zabezpečenie rovnocennosti možnosťou poskytnutia rovnakého výstupu.

Spoločnosť ST v ďalšom texte spomína konkrétny príklad zvoleného procesu: Objednávkový systém. Na tomto príklade spoločnosť ST preukázala, že proces funguje rovnako pre ST ako pre alternatívnych poskytovateľov, z toho dôvodu nie je potrebné uskutočňovať žiadnu úpravu smerom k rovnocennosti vstupov.

Následne sa spoločnosť ST vyjadrila k problematike štatistických ukazovateľov ako nástroju kontroly uplatňovania rovnocennosti vstupov, resp. výstupov. K uvedenému úrad podotýka, že obdobne ako spoločnosť ST kritizovala vysoký počet sledovaných KPI parametrov, na tomto mieste poukazuje na odlišnosti jednotlivých procesov, ktoré sa odlišujú technologicky, náročnosťou zariadenia, dostupnosťou termínov a podobne. Čím väčší detail sledovania KPI úrad zvolí, tým väčšie odchýlky budú v porovnaní vznikajúť. Úrad sa z toho dôvodu rozhodol pre zúženie rozsahu sledovaných parametrov, čím primerane zohľadnil pripomienku spoločnosti ST v tomto bode.

Spoločnosť ST ďalej identifikovala možné dôvody vysokého podielu zamietnutých žiadostí o zriadenie služby. Úrad v analýze identifikoval nelogicky dlhé trvania čiastkových úkonov procesu zriaďovania služby, čo primeraným spôsobom zohľadnil v návrhu uložených povinností. Táto povinnosť pritom smeruje k zvyšovaniu kvality poskytovanej služby. Spoločnosť ST kritizuje logiku uvažovania úradu, ktorý navrhuje uložiť povinnosť sledovať počet služieb zriadených v stanovenom termíne, alebo napríklad odmietnutých zariadení v určitom termíne, aby sa tak neúmerne nepredlžovala doba trvania tohto procesu, nakoľko to má negatívny dopad na koncového užívateľa služby. Je nemysliteľné, aby chybné uvedené adresy, ktorá sa overuje na základe predloženia identifikačného dokladu, bola zistená až pri výjazde technika na miesto inštalácie, čo môže nastať aj o 5 kalendárnych dní od zadania objednávky. Ďalej je absolútne nelogické a je plytvaním časom, aby technik nebol schopný odkomunikovať vzniknutú situáciu priamo s klientom, ktorého kontaktné údaje má k dispozícii, ale situácia je riešená zrušením objednávky. Tento vybraný príklad poukazuje na základnú logiku uvažovania úradu, ktorého cieľom je zvýšiť kvalitu poskytovania veľkoobchodne regulovaných vstupov tak, aby boli chránené záujmy koncových užívateľov zabezpečením služby v požadovanej kvalite. Keď spoločnosť ST dokáže implementáciou vhodných opatrení znížiť podiel zrušených objednávok z dôvodu chybných zadaných identifikačných údajov z 50 % na 25 %, dokáže tak znížiť počet nespokojných zákazníkov o 50 % , čo má podľa názoru úradu mimoriadny význam pre prospech koncových užívateľov.

Konštatovanie, že úrad neidentifikoval podstatný problém s dobou trvania riešenia porúch neznamená, že tento ukazovateľ nie je potrebné sledovať. Trh 3a nie je tak rozvinutý ako trh 3b, z toho dôvodu tu pre mnohé ukazovatele neexistuje dostatočná vzorka pre porovnanie. Podstatný problém je, že alternatívni poskytovatelia v súčasnosti nemajú možnosť identifikovať, či úroveň kvality služby poskytovaná na veľkoobchodnej úrovni je rovnaká pre všetkých. To je hlavný problém, ktorý sa úrad snaží odstrániť. Z toho dôvodu je návrh spoločnosti ST neopodstatnený.

Na záver spoločnosť ST poukazuje na chybovosť alternatívnych operátorov. K uvedenému úrad podotýka, že ak by bol objednávkový systém transparentný, jednoduchý a prehľadný, s možnosťou napríklad jednoznačnej identifikácie, resp. synchronizácie na základe jediného číselného údajov klienta, podiel zamietnutých

žiadostí by bol výrazne nižší. Spoločnosť ST však sama nemá žiadny záujem na zvyšovaní úspešnosti vybavovania objednávok alternatívnych poskytovateľov, nakoľko sa tým pripravuje o časť výnosov, ktoré by získala, ak by užívatelia využívali služby maloobchodnej vetvy ST. Úrad z toho dôvodu považuje za nevyhnutné, aby v tomto smere sledoval správanie významného podniku cez ukazovatele KPI, nakoľko zistenia analýzy v tomto ohľade sú mimoriadne alarmujúce. Zníženie chybovosti spracovania objednávok by prispelo nielen k skráteniu času vybavenia užívateľov alternatívnych poskytovateľov, ale všetkých užívateľov vrátane tých spoločnosti ST, čo by v konečnom dôsledku zvýšilo celkový prospech koncových užívateľov.

61. Str. 198:

Text návrhu opatrenia:

Medzi výhrady patrilo napríklad nemožnosť sledovania stavu objednávky v reálnom čase, ...

Návrh ST na doplnenie, zmenu alebo výmaz textu

Doplniť text o skutočnosť, že sledovať stav objednávky v reálnom čase nevie ani ST.

Odôvodnenie:

Táto výhrada nie je opodstatnená, žiaden z veľkoobchodných partnerov nie je v tomto bode oproti ST znevýhodnený.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST:

Platí to isté ako vo vyjadrení k pripomienke č. 60

62. Str. 198:

Text návrhu opatrenia:

...neexistencia automatizovaného vykonávania činností pomocou vhodného rozhrania (napr. nejaká forma zabezpečeného API rozhrania). Portál vo všeobecnosti poskytuje len komunikačnú bránu na výmenu xml súborov.

Návrh ST na doplnenie, zmenu alebo výmaz textu

Doplniť text o skutočnosť, že akékoľvek zmeny by znamenali úplne novú aplikáciu, pričom teda prípadná investícia by bola z pohľadu efektu úpravy neprimeraná.

Odôvodnenie:

Jediným prínosom by bolo automatické zasielanie správ, namiesto jednoduchého stiahnutia súborov a teda prínos oproti potrebnej úprave – úplne novému rozhraniu a investícii tak na strane ST ako i ISP je minimálny a nič nerieši.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST:

Platí to isté ako vo vyjadrení k pripomienke č. 60

63. Str.202:

Text návrhu opatrenia:

Odchýlky prezentované v rámci trhu 3b z toho dôvodu potvrdzujú dôležitosť tvorby a zverejňovania štatistických ukazovateľov, ktoré prispievajú k väčšej miere transparentnosti a umožnia lepšiu kontrolu dodržiavania povinnosti nediskriminácie.

Návrh ST na doplnenie, zmenu alebo výmaz textu

Upraviť uvedené o zohľadnenie nasledujúcich skutočností. Potreba správne vyhodnotiť predložené dáta a podľa toho stanoviť nové závery:

1. Štatistiky za ročné obdobia musia zohľadňovať i obtiažnosť a nutnosť času na budovanie prípojky.
2. Objem požiadaviek jedného veľkoobchodného partnera na budovanie prípojky podaných spolu, kedy sa kapacita musí rozdeliť medzi viac požiadaviek a teda predĺži sa i čas zriadenia.
3. Potreba pre korektné porovnania určiť scenáre zriaďovania služby s rovnakou obtiažnosťou a porovnania robiť len medzi nimi.
4. Rozlišovať scenár zriaďovania na už existujúcej službe oproti zriaďovaniu na úplne novej službe.
5. Pri porovnávaní rozlišovať prípady, ak zákazník požaduje konkrétny termín zriadenia a teda nie je možné dĺžku zriadenia v takomto prípade zarátavať do doby zriadenia, za ktorú má niesť zodpovednosť ST.

Odôvodnenie:

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti predložené štatistiky nie sú pre účel, na ktorý ich úrad využil dostatočne výpovedné a teda ich vyhodnotenie a závery trpia zásadným skreslením. Porovnávajú neporovnateľné. Preto ich nemožno bez predchádzajúcich úprav korektne použiť.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST:

Štatistiky prezentované úradom v tejto časti analýzy zohľadňujú obtiažnosť a nutnosť času na budovanie prípojky, a to v rovnakom rozsahu pre spoločnosť ST a pre alternatívnych poskytovateľov. Úrad v analýze zohľadnil vyššiu pravdepodobnosťou výskytu odchýlok vzhľadom na menší počet zariadení služby FTTx pri alternatívnych poskytovateľoch. Zvýšením počtu zariadení sa časom odchýlky v prípade nediskriminačného poskytovania služby zminimalizujú. V prípade pretrvávania odlišností bude úrad prihliadať na relevantnosť vzorky predloženej spoločnosťou ST, ktorá tým preukáže dôkazy odôvodňujúce nezrovnalosti v trvaní jednotlivých procesov. Detail posudzovania vzoriek aký navrhuje spoločnosť ST v tejto pripomienke je však neúmerný vzhľadom na jeho možné prínosy a je tiež v rozpore so spoločnosťou ST prezentovanými názormi na nevyhnutnú potrebu zúženia rozsahu požadovaných informácií v rámci parametrov KPI a SLA.

Navyše platí to isté ako vo vyjadrení k pripomienke č. 60

64. Str. 202-203:**Text návrhu opatrenia:**

Štatistiky odmietnutia zariadenia podľa názoru úradu odhaľujú problematické pozadie realizovania zariadenia služby širokopásmového prístupu. Celkový počet odmietnutých zariadení xDSL prístupov dosiahol v roku 2015 až 75 % celkového počtu zriadených prístupov xDSL.

Návrh ST na doplnenie, zmenu alebo výmaz textu

Upraviť uvedené tvrdenie v zmysle odôvodnenia a podľa toho nanovo vyhodnotiť závery.

Odôvodnenie:

ST nezamietol 75% z celkového počtu zriadených prístupov xDSL. Jedna a tá istá objednávka sa môže opakovať i viac krát a teda byť viackrát zamietnutá. Nejde však vždy o iný prístup, ale o jeden a ten istý prístup. Teda počet odmietnutých zariadení prístupov z celkového počtu zriadených prístupov bude nižší.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST:

Úrad v tejto časti analýzy netvrdí, že ST zamietol 75 % z celkového počtu zriadených prístupov xDSL. Pre účely posudzovania tohto procesu nie je potrebné identifikovať, aká časť objednávok bola opakovaná viacnásobne. Úrad posudzuje podiel schválených/zrušených objednávok v pomere k celkovému počtu zariadení, z toho dôvodu úradu nie je známe, aký prínos by mala ďalšia štatistika poukazujúca na podiel výskytu viacnásobných rušení jednotlivých objednávok. Úrad nemá k dispozícii také podklady, ktoré by svedčili o opaku a trvá na konštatovaní, že 75 % zrušených objednávok z celkového počtu zariadení služby jednoznačne odôvodňuje potrebu detailného monitorovania lehôt trvania týchto procesov.

65. Str. 196-207:**Text návrhu opatrenia:**

Vo vyše polovici prípadov pritom išlo o zrušenie žiadosti z dôvodu chyby v objednávke. Pritom len v približne 60 % prípadov k zrušeniu objednávky došlo skôr ako do 48 hodín od jej odoslania.

Návrh ST :

Upraviť uvedené tvrdenie v zmysle odôvodnenia a podľa toho nanovo vyhodnotiť závery.

Odôvodnenie:

Chyby v objednávke sú spôsobované v rámci interných procesov zadávateľa, ktoré nedokáže ST ovplyvniť.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST:

Úrad nesúhlasí s argumentáciou spoločnosti ST, ktorá opakovane poukazuje na chybovosť alternatívnych poskytovateľov, pričom percentuálne vyššiu chybovosť dosahuje samotná spoločnosť ST. To však nie je podstatou navrhovanej povinnosti nediskriminácie. Navrhované ukazovatele KPI budú monitorovať vývoj situácie a poskytovať základný prehľad o trvaniach týchto lehôt. Spoločnosť neustále odmieta súvislosť medzi zložitou objednávkovým systémom a vysokým podielom zrušených objednávok z dôvodov ich chybovosti. Je nevyvrátiteľné, že zjednodušením procesu dôjde k zníženiu chybovosti. Žiadny zadávateľ totiž nemá záujem na tom, aby bola objednávka nesprávne spracovaná a následne stornovaná. Uvedené opatrenie nesúvisí len s nediskriminačným priebehom jednotlivých procesov, ale tiež s cieľom zvýšenia prospechu pre koncových užívateľov.

66. Str. 196-207:

Text návrhu opatrenia:

Takmer pätina žiadostí nebola zrušených ani do 4 kalendárnych dní v prípade alternatívnych poskytovateľov a dokonca až 35 % v prípade spoločnosti ST, a.s.

Návrh ST na doplnenie, zmenu alebo výmaz textu

Upraviť uvedené tvrdenie v zmysle odôvodnenia a podľa toho nanovo vyhodnotiť závery.

Odôvodnenie:

Chyby v objednávke sú spôsobované v rámci interných procesov zadávateľa, ktoré nedokáže ST ovplyvniť. ST zamietla uvedené objednávky v čase, keď technik ide službu zriadiť a zistí, že adresa uvedená zadávateľom nie je správna. Pre zlepšenie týchto parametrov je teda potrebné zamerať sa na správne zadávanie žiadostí zo strany zadávateľa.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST:

Platí to isté ako vo vyjadrení k pripomienke č. 65

67. Str. 196-207:

Text návrhu opatrenia:

Pri pohľade na odmietnutie žiadosti z dôvodu nemožnosti zriadenia, vidíme že až približne 40 % záujemcov o zriadenie služby bolo informovaných o zrušení ich žiadosti z tohto dôvodu v lehote viac ako 7 dní od žiadosti o zriadenie. Podľa názoru úradu ide o neprimerane dlhú dobu.

Návrh ST na doplnenie, zmenu alebo výmaz textu

Upraviť uvedené tvrdenie v zmysle odôvodnenia a podľa toho nanovo vyhodnotiť závery.

Odôvodnenie:

Nemožnosť zriadenia je identifikovaná až pri výjazde technika. Teda doba, kedy možno informovať o zrušení žiadosti, priamo súvisí s výjazdom technika a úkonmi zriadenia. Z toho dôvodu názor úradu o neprimerane dlhej dobe nie je založený na reálnom poznaní postupu zriadenia služby.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST:

Úrad na základe pripomienky spoločnosti ST doplnil do analýzy nasledovný text:
„V prípade, ak nakoniec príde k odmietnutiu zriadenia, vždy ide o prípad, keď sa vyskytne problém. Podľa vyjadrení spoločnosti ST je snahou ST i technika vyriešiť ho k spokojnosti zmluvného partnera a nájsť riešenie, čo predlžuje lehotu zrušenia objednávky. Uvedené kroky predpokladajú dlhší čas ako v prípade, ak je zriadenie jednoduché a možno ho vykonať bez ďalšieho zdržania. Preverujú sa informácie, dohľadajú prípadné možné voľné vedenia, zvažuje sa, či je možné realizovať cenovo efektívne nové vedenie. Až v prípade, keď sa dostatočne overí nemožnosť zriadenia, služba sa z tohto dôvodu neposkytne a objednávka zamietne. To objektívne spôsobuje rozdielny čas.“

Úrad zároveň upravil text analýzy nasledovne:

„Pri pohľade na odmietnutie žiadosti z dôvodu nemožnosti zriadenia, vidíme že až približne 40 % záujemcov o zriadenie služby bolo informovaných o zrušení ich žiadosti z dôvodu nemožnosti zriadenia v lehote viac ako 7 dní od žiadosti o zriadenie.“

Pri pohľade na dôvody zrušenia žiadostí o zriadenie prístupu pri technológii FTTx je situácia podobná. Vyše 60 % žiadostí bolo zrušených z dôvodu chybne zadanej objednávky. Doba do zrušenia bola neprimerane dlhá, takmer 40 % chybne zadaných objednávok bolo zrušených až po uplynutí 92 hodín od zadania objednávky do systému. Dôvod zrušenia objednávky v podobe nemožnosti zriadenie prístupu nemal v roku 2015 častý výskyt, približne 40 % žiadostí bolo zrušených z tohto dôvodu po uplynutí doby 7 kalendárnych dní.“

68. Str. 196-207:

Text návrhu opatrenia:

Do 3 kalendárnych dní bolo z tohto dôvodu zrušených len niečo vyše 20 % žiadostí, čo je vo výraznom nepomere k úspešne realizovanému počtu zriadení služby v rovnakom časovom intervale, ktorý dosiahol v roku 2015 približne 30 % pri ST, a.s. a až takmer 45 % pri alternatívnych poskytovateľoch.

Návrh ST na doplnenie, zmenu alebo výmaz textu

Upraviť uvedené tvrdenie v zmysle odôvodnenia a podľa toho nanovo vyhodnotiť závery.

Odôvodnenie:

V prípade, ak nakoniec príde k odmietnutiu zriadenia, vždy ide o prípad, keď sa vyskytne problém. Je snahou ST i technika vyriešiť ho k spokojnosti zmluvného partnera a nájsť riešenie, než aby pre účel splnenia štatistiky zriadenie hneď odmietol. Uvedené kroky predpokladajú dlhší čas ako v prípade, ak je zriadenie jednoduché a možno ho vykonať bez ďalšieho zdržania. Preverujú sa informácie, dohľadajú prípadné možné voľné vedenia, zvažuje sa, či je možné realizovať cenovo efektívne nové vedenie. Až v prípade, keď sa dostatočne overí nemožnosť zriadenia, služba sa z tohto dôvodu neposkytne a objednávka zamietne. To objektívne spôsobuje rozdielny čas. Uvedený rozdiel je však vzhľadom na odôvodnenie zdôvodniteľný, a to práve snahou ST vyhovieť a službu zriadiť resp. odmietnuť, až keď je nemožnosť zriadenia dostatočne overená.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST:

Úrad zohľadnil pripomienku spoločnosti ST a vymazal uvedenú časť analýzy.

69. Str. 196-207:**Text návrhu opatrenia:**

Podľa názoru úradu by tieto ukazovatele mali z dlhodobých priemerov vykazovať približne podobné percentuálne úrovne.

Návrh ST na doplnenie, zmenu alebo výmaz textu

Upraviť uvedené tvrdenie v zmysle odôvodnenia a podľa toho nanovo vyhodnotiť závery.

Odôvodnenie:

Na základe vyššie uvedených pripomienok ST je zrejmé, že tento názor nie je kvalifikovaný a nevychádza z poznania reality, ako sa služba zriaďuje.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST:

Úrad zohľadnil pripomienku spoločnosti ST a vymazal uvedenú časť analýzy.

70. Str. 203:**Text návrhu opatrenia:**

Ak je možné v priemere pripojiť zákazníka v určitej lehote, potom by mala byť podobná lehota aj na zistenie, že ho nie je možné pripojiť.

Návrh ST na doplnenie, zmenu alebo výmaz textu

Upraviť uvedené tvrdenie v zmysle odôvodnenia a podľa toho nanovo vyhodnotiť závery.

Odôvodnenie:

Zisteniu, že zákazníka nejde pripojiť predchádza snaha nájsť preň riešenie. Uvedený proces, vzhľadom na nižšiu predvídateľnosť ako v prípade, ak sa môže pripojenie

realizovať a teda všetko funguje podľa predpokladov, vyžaduje dlhší čas. Až po overení a vyčerpaní možností prichádza ST k záveru, že zákazníka nemožno pripojiť. Ak by ST pri prvej prekážke, len v záujme dodržania rovnakej lehoty ako pri zriadení zriadenie formálne bez ďalšieho skúmania odmietol, znížila by sa časová náročnosť, avšak pravdepodobne by aj poklesol počet úspešných zriadení.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST:

Úrad zohľadnil pripomienku spoločnosti ST a vymazal uvedenú časť analýzy.

71. Str. 204:

Text návrhu opatrenia:

Pri pohľade na dôvody zrušenia žiadostí o zriadenie prístupu pri technológii FTTx je situácia podobná. Vyše 60 % žiadostí bolo zrušených z dôvodu chybné zadanej objednávky. Doba do zrušenia bola neprimerane dlhá, takmer 40 % chybné zadaných objednávok bolo zrušených až po uplynutí 92 hodín od zadania objednávky do systému. Dôvod zrušenia objednávky v podobe nemožnosti zriadenie prístupu nemal v roku 2015 častý výskyt, napriek tomu lehota zrušenia takejto žiadosti je podľa názoru neprimerane dlhá, nakoľko opäť približne 40 % žiadostí bolo zrušených z tohto dôvodu až po uplynutí doby 7 kalendárnych dní.

Návrh ST na doplnenie, zmenu alebo výmaz textu

Upraviť uvedené tvrdenie v zmysle odôvodnenia a podľa toho nanovo vyhodnotiť závery.

1. Nejde o relevantnú vzorku.
2. Závery úradu sú v rozpore s princípom FIFO – first in first out.

Odôvodnenie:

1. FTTx zariadenia objednáva iba jeden odberateľ, doposiaľ objednal objemovo menej ako 10% prístupov v porovnaní s počtom zriadených prístupov ST za daný čas. Rovnako nízka kvalita rôznych komisných predajcov uvedeného odberateľa a z toho plynúca vysoká chybovosť spísaných zmlúv rovnako spôsobuje zásadné rozdiely a nemožnosť porovnateľnosti.
2. V prípade ak ST alebo ISP uskutočnia nárazový predaj v nejakej lokalite a získajú veľký objem objednávok v krátkom časovom úseku, tak pri zriaďovaní ST postupuje princípom FIFO, teda zriaďuje uvedené prístupy postupne v poradí, ako objednávky prijal. Je zrejmé, že napríklad 501 objednávka od poskytovateľa sa dostane na radu až po vybavení predchádzajúcich objednávok čo môže mať za následok posunutie zriadenia na neskorší deň pretože pri takýchto nárazových predajoch sú kapacity obmedzené a nedajú sa preskupiť alebo nakúpiť zo dňa na deň. Ak by sme mali postupovať podľa úradu, aby sme všetky objednávky zriadili v rovnakom čase, museli by ST mať personálne kapacity, ktoré by prevažnú čas roka boli nevyužitú, čo nie je reálne a teda posledná objednávka môže trvať dlhší čas. ST nemá nástroj na prioritizovanie objednávok v systéme resp. týmto

spôsobom by musel každý deň upravovať poradie objednávok aby celkový výsledok bol rovnaký tak pre ST ako i ISP. Voči iným podnikom by to zároveň znamenalo porušenie princípu FIFO.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST:

Úrad nepožaduje od spoločnosti ST, aby všetky objednávky zriaďovala v rovnakom čase, v rámci ukazovateľov KPI bude úrad sledovať podiel zariadení, zamietnutí zariadení, alebo napríklad opráv služby realizovaných v určitých časových intervaloch samostatne pre spoločnosť ST a pre odoberateľov veľkoobchodného prístupu. To umožní monitorovať dodržiavanie povinnosti nediskriminácie.

72. Str. 204:

Text návrhu opatrenia:

Celkový pohľad na dobu trvania jednotlivých úkonov poskytoval úradu ucelený obraz o časových bariérach, ktoré sú spojené so zmenou poskytovateľa služby.

Návrh ST na doplnenie, zmenu alebo výmaz textu

Upraviť uvedené tvrdenie v zmysle odôvodnenia a podľa toho nanovo vyhodnotiť závery.

Odôvodnenie:

Ide o štandardnú výpovednú lehotu na poskytovanie služby, aby neboli ohrozené záväzky zákazníka voči poskytovateľovi, napríklad aby nemusel platiť zmluvne pokuty.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST:

Úrad trvá na svojich zisteniach prezentovaných v analýze a nemá k dispozícii podklady, ktoré by svedčili o opaku. Navyše platí to isté ako vo vyjadrení k pripomienke č. 60

73. Str. 204:

Text návrhu opatrenia:

V prípade, že ide o migráciu existujúceho účastníka, ktorý má aktívnu telefónnu prípojku, doba migrácie sa začína podnetom zo strany účastníka, ktorý požiadava o ukončenie zmluvy, alebo o prechod ku konkurencii k dátumu ukončenia platnosti zmluvy so súčasným poskytovateľom.

Návrh ST na doplnenie, zmenu alebo výmaz textu

Upraviť uvedené tvrdenie v zmysle odôvodnenia.

Odôvodnenie:

Telefónna prípojka nie je rozhodujúca. Rozhodujúce, či má účastník službu Internet.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST:

Úrad na základe pripomienky spoločnosti ST vymazal z analýzy nasledovný text: „ktorý má aktívnu telefónnu prípojku“.

74. Str. 204:

Text návrhu opatrenia:

Ďalším prípadom je zriadenie nového prístupu, kde po podaní žiadosti väčšina prípadov končí potrebou zadávania novej žiadosti z dôvodu chýb v existujúcej objednávke.

Návrh ST na doplnenie, zmenu alebo výmaz textu

Upraviť uvedené tvrdenie v zmysle odôvodnenia a podľa toho nanovo vyhodnotiť závery.

Odôvodnenie:

Uvedená skutočnosť je dôsledkom nekorektného vyplnenia objednávky v zodpovednosti veľkoobchodného partnera resp. jeho predajcu. Je potrebné zabezpečiť kontrolu odosielaných objednávok už na strane veľkoobchodného partnera, inak sa proces môže len komplikovať a bude mať za následok ďalšie zdržanie, ktoré ale ST nemôže ovplyvniť ani teraz, a ani v budúcnosti.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST:

Úrad trvá na svojich zisteniach prezentovaných v analýze a nemá k dispozícii podklady, ktoré by svedčili o opaku. Navyše platí to isté ako vo vyjadrení k pripomienke č. 65

75. Str. 204:

Text návrhu opatrenia:

To výrazne predlžuje celkovú lehotu zriadenia služby, ktorú však nie je možné presne vypočítať, nakoľko chybné objednávky nie sú v systéme upravované, ale zadávajú sa vždy nové objednávky.

Návrh ST na doplnenie, zmenu alebo výmaz textu

Upraviť resp. doplniť uvedené tvrdenie v zmysle odôvodnenia a podľa toho nanovo vyhodnotiť závery.

Odôvodnenie:

ST vynaložil maximálnu snahu o zabezpečenie, aby objednávky boli vyplňané korektné. Veľkoobchodný partner má k dispozícii manuál, rovnako ST poskytuje vlastnú databázu napríklad na označovanie ulíc, aby pri párovaní v systéme nastala zhoda. ST nevie a ani systémovo nebude vedieť upravovať zadané objednávky, kde chýbajú požadované dáta (napr. systém nevie vyhodnotiť, kde zákazník býva, ak veľkoobchodný partner nezadá číslo domu) resp. nie sú vyplňané v súlade s manuálom.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST:

Úrad trvá na svojich zisteniach prezentovaných v analýze a nemá k dispozícii podklady, ktoré by svedčili o opaku. Navyše platí to isté ako vo vyjadrení k pripomienke č. 65

76. Str. 204:

Text návrhu opatrenia:

V situácií, kedy má záujemca existujúcu prípojku vo svojej domácnosti, doba trvania zriadenia/migrácie služby by sa mala pohybovať maximálne na úrovni 2-3 kalendárne dni, v prípade plnej súčinnosti záujemcu o prístup, resp. zmenu poskytovateľa.

Návrh ST na doplnenie, zmenu alebo výmaz textu

Upraviť uvedené tvrdenie v zmysle odôvodnenia a podľa toho nanovo vyhodnotiť závery.

Odôvodnenie:

Úrad sa ST na postup zriaďovania služby nikdy nepýtal. Nepozná teda postup a preto aj záver resp. názor úradu nie je podložený zisteným skutkovým stavom a nie je v analýze ničím podložený.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST:

Úrad na základe pripomienky spoločnosti ST vymazal z analýzy nasledovný text: „*V situácií, kedy má záujemca existujúcu prípojku vo svojej domácnosti, doba trvania zriadenia/migrácie služby by sa mala pohybovať maximálne na úrovni 2-3 kalendárne dni, v prípade plnej súčinnosti záujemcu o prístup, resp. zmenu poskytovateľa.*“

77. Str. 204:

Text návrhu opatrenia:

Pri poskytovaní lokálneho prístupu v pevnom umiestnení k účastníckemu vedeniu s dohodnutou službou SLA spoločnosť ST, a.s. neevidovala žiadnu hlásenú poruchu v roku 2015.

Návrh ST na doplnenie, zmenu alebo výmaz textu

Upraviť uvedené tvrdenie v zmysle odôvodnenia a podľa toho nanovo vyhodnotiť závery.

Odôvodnenie:

Žiadna SLA doposiaľ nebola uzatvorená, teda nie je čo vyhodnocovať.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST:

Platí to isté ako vo vyjadrení k pripomienke č. 60

78. Str. 205:

Text návrhu opatrenia:

Na trhu 3a nie sú poruchy liniek až také časté ako na trhu 3b, čo súvisí s tým, že alternatívny poskytovateľ využíva len neaktívne metalické vedenie a nasadená technológia je už v jeho vlastnej réžii.

Návrh ST na doplnenie, zmenu alebo výmaz textu

Upraviť uvedené tvrdenie v zmysle odôvodnenia a podľa toho nanovo vyhodnotiť závery.

Odôvodnenie:

Dôvodom je skutočnosť, že je predané len malé množstvo ULL prístupov a to v lokalitách s dobrou kvalitou metalickej siete (s koncentráciou biznis klientov v biznis centrách) a teda najpravdepodobnejšia porucha môže byť fyzické preseknutie kábla, čo by však vyžadovalo výrazne dlhší čas odstránenia poruchy a čo sa doposiaľ pri predanom množstve nenastalo. Uvedené teda tak z pohľadu množstva predaných prístupov, rozdielnej kvality lokalít a typov pravdepodobnej možnej poruchy a s ňou súvisiacich rozdielných dĺžok trvania času na ich odstránenie, nemožno porovnávať s celoplošným predajom prístupov na trhu 3b. Nejde teda len o dôvod uvádzaný úradom.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST:

Úrad na základe pripomienky spoločnosti ST doplnil do analýzy nasledovný text: „Dôvodom je skutočnosť, že je predané len malé množstvo ULL prístupov a to v lokalitách s dobrou kvalitou metalickej siete (s koncentráciou firemných klientov v obchodných centrách) a teda najpravdepodobnejšia porucha môže byť fyzické preseknutie kábla, čo by však vyžadovalo výrazne dlhší čas odstránenia poruchy a čo sa doposiaľ pri predanom množstve nenastalo..“

79. Str. 205:

Text návrhu opatrenia:

Z toho dôvodu pri poskytovaní lokálneho prístupu v pevnom umiestnení úrad neidentifikoval podstatný problém s dobou trvania riešenia porúch. Napriek tomu úrad považuje za potrebné, aby boli sledované parametre transparentne kontrolované a zverejňované na pravidelnej báze.

Návrh ST na doplnenie, zmenu alebo výmaz textu

Vypustiť uvedenú požiadavku ako neodôvodnenú.

Odôvodnenie:

Úrad sám tvrdí, že neidentifikoval dôvod, prečo by mal uložiť povinnosť – teda že žiaden problém s dobou trvania riešenia porúch neidentifikoval, resp. žiaden neuvádza. Bezodôvodné požadovanie uloženia povinnosti je zjavne neprimerané, keďže nesleduje žiaden legitímny cieľ – nemá žiaden efekt smerujúci k náprave identifikovaného problému na trhu.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST:

Úrad na základe pripomienky spoločnosti ST vymazal túto časť analýzy.

Uvedené však neznamená, že uložená povinnosť je neprimeraná, alebo nesleduje žiaden legitímny cieľ. Rovnocennosťou vstupov sa rozumie poskytovanie služieb a informácií záujemcom o prístup a interným subjektom za rovnakých podmienok, vrátane cien a úrovne kvality poskytovaných služieb, v rovnakých lehotách, za použitia rovnakých systémov a procesov, s rovnakou úrovňou spoľahlivosti a výkonnosti. Odôvodnenosť uloženia povinnosti zverejňovania parametrov umožňujúcich overiť nediskriminačné poskytovanie jednotlivých procesov bola v analýze podrobne popísaná na viacerých miestach. Úrad sa tejto problematike venoval tiež vo viacerých vyjadreniach na pripomienky spoločnosti ST.

Úrad upravil znenie tejto časti analýzy v rámci vyjadrenia k pripomienke č. 78.

80. Str. 205

Text návrhu opatrenia:

Následné zriadenie služby prebieha na základe rezervovaných termínov u technika. Pri ostatných objednávkach sa postupuje v súlade s princípom logistickej efektivity vzhľadom na územné rozloženie požiadaviek v čase.

Návrh ST na doplnenie, zmenu alebo výmaz textu

Doplniť uvedené tvrdenie o uvedenie „(kombinácia princípu Mobile workforce a FIFO metódy)“.

Odôvodnenie:

Špecifikácia v súlade s uplatnenými princípmi.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST:

Úrad upravil znenie odôvodnenia v súlade s pripomienkou spoločnosti ST nasledovne:

„Následné zriadenie služby prebieha na základe rezervovaných termínov u technika. Pri ostatných objednávkach sa postupuje v súlade s princípom logistickej efektivity vzhľadom na územné rozloženie požiadaviek v čase (kombinácia princípu Mobile workforce a FIFO metódy, podľa ktorej sa vybavujú požiadavky v poradí ako bolo zaevidované).“

81. Str. 205:

Text návrhu opatrenia:

Podiel zrušení objednávok na celkovom počte úspešných zriadení je podľa názoru úradu neprimerane vysoký a z toho dôvodu je nevyhnutné navrhnúť opatrenia na zlepšenie súčasného stavu.

Návrh ST na doplnenie, zmenu alebo výmaz textu

Upraviť uvedené tvrdenie v zmysle odôvodnenia a podľa toho nanovo vyhodnotiť závery.

Odôvodnenie:

Rozhodujúca časť chybovosti je spôsobená strane zadávateľa objednávok. Preto navrhnutie opatrení na strane nielenže nie je nevyhnutné, ale ani nenapraví daný stav, pokiaľ bude takýto prístup zo strany zadávateľov pretrvávať. Preto navrhovanie opatrení považuje ST, pokiaľ sa netýkajú konania zadávateľa pri zadávaní objednávok z pohľadu sledovaného účelu za neprimerané a zbytočné, keďže skutočnú príčinu ST nevie a nebude vedieť ovplyvniť.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST:

Platí to isté ako vo vyjadrení k pripomienke č. 65

82. Str. 168 3. (a) aj b) a súv. odôvodnenie na str. 207-210 k bodu 3. písm. a), b) časti C navrhovaných povinností SLA:

Text návrhu opatrenia

Pre vykonateľnosť kontroly poskytovania rovnakých podmienok a kvality je spoločnosť ST, a.s. povinná

- a) poskytovať dohody o bezplatnej základnej úrovni kvality poskytovaných služieb (tzv. SLA) pre všetky veľkoobchodne poskytované regulované služby v minimálnom rozsahu parametrov: doba zriadenia služby, doba odmietnutia zriadenia, doba zmeny typu služby, spoľahlivosť fungovania služby v percentuálnom vyjadrení, doba odstránenia poruchy, doba ukončenia služby, kvalita poskytovanej služby*
- b) poskytovať dohody o vyššej úrovni kvality poskytovaných služieb (tzv. SLA) pre všetky veľkoobchodne poskytované regulované služby v minimálnom rozsahu parametrov: doba zriadenia služby, doba odmietnutia zriadenia, doba zmeny typu služby, spoľahlivosť fungovania služby v %, doba odstránenia poruchy, doba ukončenia služby, kvalita poskytovanej služby*

Doplnková služba SLA pre prístup k účastníckemu metalickému vedeniu

SLA je poskytovaná pre 2 parametre merania úrovne kvality: Doba opravy a Dostupnosť služby.

SLA je dostupná v 6 úrovniach kvality:

- a) štandard (nonstop)*
- b) medium (nonstop)*
- c) high (nonstop)*
- d) štandard pracovné dni (po-pia)*
- e) medium pracovné dni (po-pia)*
- f) high pracovné dni (po-pia)*

Doba opravy

<i>SLA štandard (nonstop)</i>	<i>TTR ≤ 12 hodín</i>
<i>SLA medium (nonstop)</i>	<i>TTR ≤ 8 hodín</i>
<i>SLA high (nonstop)</i>	<i>TTR ≤ 6 hodín</i>

SLA štandard pracovné dni (PO-PIA) SLA	TTR ≤ 12 hodín
SLA medium pracovné dni (PO-PIA) SLA	TTR ≤ 8 hodín
SLA high pracovné dni (PO-PIA) SLA	TTR ≤ 6 hodín

Úroveň poskytovania SLA – typ nonstop – zabezpečuje časovo neobmedzené sledovanie (24/7/365) určených parametrov SLA v rámci sledovaného obdobia a počas doby poskytovania SLA pre príslušný prístup k účastníckemu vedeniu.

Úroveň poskytovania SLA – typ PO - PIA – zabezpečuje časovo obmedzené sledovanie určených parametrov SLA v rámci sledovaného obdobia a počas doby poskytovania SLA pre príslušný prístup k účastníckemu vedeniu. Sledovanie príslušných parametrov SLA sa uskutočňuje a vyhodnocuje výlučne počas pracovných dní a počas pracovných hodín (7:00 – 17:00 hod). Pre sledovanie a vyhodnotenie parametrov SLA sa do úvahy berú len pracovné dni a pracovné hodiny. Počas dní pracovného pokoja (štátne sviatky a nedele) a dní pracovného voľna (sobota) sa parametre SLA nesledujú a nezapočítavajú do vyhodnotenia pre príslušný parameter SLA a prístup k účastníckemu vedeniu. Lehoty na uskutočnenie potrebných úkonov rozhodujúce pre počítanie hodnoty SLA parametru počas dní pracovného pokoja (štátne sviatky a nedele) a dní pracovného voľna (sobota) neplynú. Počas dní pracovného pokoja a pracovného voľna a mimo pracovných hodín sa na takýto prístup k účastníckemu vedeniu nazerá akoby sa jednalo o prístup bez SLA

Dostupnosť služby

$$SA [\%] = \left(1 - \frac{\sum^n TTR}{CT}\right) \cdot 100\%$$

SLA štandard (nonstop)	SA ≥ 98 %
SLA medium (nonstop)	SA ≥ 98,5 %
SLA high (nonstop)	SA ≥ 99 %
SLA štandard pracovné dni (PO-PIA) SLA	SA ≥ 98 %
SLA medium pracovné dni (PO-PIA) SLA	SA ≥ 98,5 %
SLA high pracovné dni (PO-PIA) SLA	SA ≥ 99 %

Cena za poskytovanie SLA

SLA štandard pracovné dni (PO- PIA) SLA	13,28
SLA medium pracovné dni (PO- PIA) SLA	16,60
SLA high pracovné dni (PO-PIA) SLA	19,92
SLA štandard (nonstop)	21,58
SLA medium (nonstop)	24,90
SLA high (nonstop)	28,21

ST, a.s. v súčasnosti aplikuje zľavy z ceny služby SLA, ktoré sú alternatívnym poskytovateľom účtované v prípade nedodržania dohodnutej lehoty SLA jednotlivo pre oba sledované parametre kvality služby. Každá zľava je uplatňovaná vždy s ohľadom na konkrétny prístup k účastníckemu vedeniu, na ktorý sa vzťahuje.

Zľavy z ceny pre TTR – Doba opravy

Pri nedodržaní dohodnutej doby opravy je za každú hodinu omeškania zľavy vo výške 1 % pre SLA štandard, 2 % pre SLA medium a 2,5 % pre SLA high. Maximálne ohraničenie zľavy je 50 % pre SLA štandard a medium a 70 % pre SLA high.

Z uvedeného teda vyplýva, že ST, a.s. aj v prípade nedodržania dohodnutej úrovne SLA kompenzuje alternatívnych poskytovateľov maximálne do úrovne 70 % z dohodnutej ceny za poskytovanie SLA. Využívanie podobnej služby preto pre alternatívneho poskytovateľa nemá žiadny význam, nakoľko kompenzácie za nedodržanie dohodnutej lehoty sú v maximálnej úrovni nižšie ako je cena služby SLA. Z uvedeného dôvodu alternatívni poskytovatelia nejavia o využívanie služby SLA záujem.

Zľavy z ceny pre SA – Dostupnosť služby

Pri nedodržaní dohodnutej dostupnosti služby je uplatňovaná zľavy z ceny služby SLA od 5 % až do maximálnych 70 % pri hodnote SA nižšej ako 90 % (variant SLA high).

Opäť tu platí rovnaké konštatovanie ako pre parameter TTR, ST, a.s. aj pri dostupnosti služby na úrovni nižšej ako 90 %, čo znamená, že služba by mohla byť nedostupná viac ako 74 hodín v mesiaci, je uznaná kompenzácia alternatívneho poskytovateľovi v maximálnej výške 70 % z ceny SLA 28,21 eur bez DPH (pre high nonstop). Alternatívny poskytovateľ tak v podstate nemá žiadnu možnosť ako garantovať kvalitu služby na maloobchodnej úrovni za súčasných podmienok fungovania doplnkovej služby SLA poskytovanej ST, a.s.

Úrad z toho dôvodu považuje za nevyhnutné, aby ST, a.s. začala poskytovať štandardnú SLA úroveň, ktorá bude v základnom rozsahu poskytovaná pre všetky aktívne prístupy a ktorej sledované parametre budú transparentne zverejňované za každé 3 mesiace. Zároveň je nevyhnutné, aby ST, a.s. stanovila pokuty za nedodržanie tak, aby mali dostatočne odstrašujúci účinok a motivovali tak k dodržiavaniu dohodnutých úrovni služby. Cena SLA je neprimerane vysoká a zľavy sú mimoriadne nízke, čo robí službu SLA absolútne nezaujímavú pre alternatívnych poskytovateľov. Navyše pomer ceny SLA k cene uvoľneného prístupu je neprimerane vysoký.

Úrad preto ukladá povinnosť poskytovania SLA pre metalický, ako aj optický uvoľnený prístup, vrátane virtuálneho uvoľneného prístupu (VULA).

Úrad navrhol uložiť ST, a.s. nasledovný minimálny rozsah parametrov SLA:

- a) doba zriadenia služby – znamená počet dní od zadania objednávky do systému až po úspešnú aktiváciu služby v priemere vzhľadom na celkový počet zriadení;
- b) doba odmietnutia zriadenia služby – znamená počet dní od zadania objednávky do systému až po notifikáciu o odmietnutí zriadenia služby z dôvodov iných ako zo strany záujemcu v priemere vzhľadom na celkový počet odmietnutí zriadenia (zrušenia objednávky);
- c) doba zmeny typu služby - znamená počet dní od zadania žiadosti do systému až po úspešnú zmenu služby v priemere vzhľadom na celkový počet zmien;
- d) doba ukončenia poskytovania služby - znamená počet dní od zadania požiadavky do systému až po úspešné zrušenie služby v priemere vzhľadom na celkový počet ukončení;
- e) spoľahlivosť fungovania služby v % - znamená celkový počet hodín fungovania služieb v sledovanom období (očistený o dobu porúch) v pomere k celkovému počtu hodín v sledovanom období;
- f) kvalita poskytovanej služby v % - znamená priemerne dosahovanú výkonnosť služby v pomere k zmluvne definovanej výkonnosti v sledovanom období;
- g) doba odstránenia poruchy – znamená celkový počet hodín trvania porúch služieb v pomere k celkovému počtu porúch v sledovanom období.

Podľa názoru úradu všetky parametre uvedené v minimálnom zozname sú pre transparentné poskytovanie služby mimoriadne dôležité z pohľadu naplnenia ustanovení §11 ods. 3 a 4 Zákona o elektronických komunikáciách. Dôsledné uplatňovanie a transparentné zverejňovanie ukazovateľov kvality poskytovanej služby môže prispieť k zníženiu rizika diskriminačného zaobchádzania s podnikmi, chrániť dosiahnutú úroveň hospodárskej súťaže v prospech koncových užívateľov a podporovať efektívne investície do infraštruktúry).

Návrh ST na doplnenie, zmenu alebo výmaz textu

Navrhujeme v súlade s našou pripomienkou ku KPI na sledovanie neprimerane veľkého počtu požadovaných ukazovateľov, ktorý sa vzťahuje i na sledovanie v prípade SLA, nesledovať nasledujúce parametre uvádzané na strane 168 v bode 3 písm. a) a b) resp. uvedené aj v texte na strane 210 v písm. c), d), f) a g) :

- doba zmeny typu služby
- doba ukončenia poskytovania služby:
- kvalita poskytovanej služby
- doba odstránenia poruchy (TTR):

Rovnako je nevyhnutné špecifikovať jasne aj jednotlivé parametre SLA v súlade s odôvodnením a to aj vo vzťahu k iným bodom návrhu rozhodnutia, kde sa tieto parametre využívajú a to tak, aby do nich neboli zahrnuté žiadne časti, ktoré ST nemôže ovplyvniť.

Odôvodnenie:

Okrem odôvodnenia týkajúceho sa neprimerane veľkého množstva sledovaných parametrov pri KPI, ktoré vzťahuje i na prípad SLA, špecificky uvádzame aj nasledujúce dôvody:

- **doba zmeny typu služby:** Pri zmene typu služby existujú rôzne úkony, ktoré môžu byť obsahom konkrétnej požiadavky na zmenu (napr. navýšenie rýchlosti, zmena koncového bodu, zmena služby). závisí aké sú investície, aká je dĺžka budovania aby sme uspokojili zákazníka pri uprade služby...). Doba zmeny typu služby je preto pre jednotlivé prípady vysoko individuálna. Nie je možné ju jednoducho paušalizovať a objektívne porovnávať. Takéto porovnanie by bolo neobjektívne a neodôvodnené. Preto navrhujeme tento parameter v SLA nesledovať.
- **doba ukončenia poskytovania služby:** Sledovanie uvedeného parametra nedáva zmysel, keďže jeho plnenie nie je ovplyvniteľné ST. Ide o rozhodnutie veľkoobchodného zákazníka, kedy pošle výpoveď zmluvy. Služba sa následne ukončí na konci mesiaca. Veľkoobchodný zákazník môže teda poslať výpoveď v ktoromkoľvek dni v mesiaci a ST službu zruší vždy na konci mesiaca. Preto doba ukončenia poskytovania služby závisí od toho, kedy veľkoobchodný zákazník pošle žiadosť o zrušenie do ST. ST teda nevie ovplyvniť tento parameter, keďže je na veľkoobchodnom zákazníkovi, kedy pošle výpoveď na službu. Sledovať uvedený parameter preto ani nedáva zmysel a bolo by neprimerané a neodôvodnené, preto navrhujeme tento parameter v SLA nesledovať.
- **kvalita poskytovanej služby:** Z uvedeného textu nie je vôbec zrejmé, o sledovanie akých ukazovateľov by malo ísť. Podľa ST je výkonnosť nemerateľný parameter. ST nemá v systémoch meraný žiaden parameter, ktorý by bolo možné vyhodnocovať pre takto vágne definovanú kvalitu poskytovania služby. Nie je vôbec zrejmé, čo si má ST pod tzv. výkonnosťou služby predstaviť.

Kvalita poskytovanej služby je pritom spoľahlivo merateľná parametrom „dostupnosti služby“ SA, tzn. že by navyše šlo o duplicitný parameter.

Sledovať uvedený parameter preto ani nedáva zmysel a bolo by i neprimerané a neodôvodnené, preto navrhujeme tento parameter v SLA nesledovať.

- **doba odstránenia poruchy (TTR):** Snahou ST je, aby sledované parametre čo najlepšie zohľadňovali, ako je ST schopné odstrániť poruchy. Pre tento účel však stačí sledovať len parameter „dostupnosti služby“ SA, keďže tento sa vypočítava podľa vzorca $SA=1-\sum TTR/CT)*100\%$ a teda zohľadňuje aj TTR. TTR je už zohľadnená v rámci vyhodnotenia SA. Teda ak by ST nedodržiaval TTR, prejavilo by sa to automaticky v zhoršení plnenia parametra SA. Keby mali byť sledované oba parametre, SA aj TTR, išlo by o duplicitnú a teda neprimeranú a neodôvodnenú povinnosť. Navyše by ST bolo vystavené duplicitnej penalizácii za rovnakú poruchu na vedení. Jednak pri poruche by sa počítalo penále z nedodržanej TTR a zároveň by porucha definovaná v TTR zhoršila aj parametre SA. Preto navrhujeme nesledovať TTR. Preto navrhujeme tento parameter v rámci SLA nesledovať.

Rovnako súčasťou vyhodnocovania doby zriadenia služby nemôžu byť žiadne skutočnosti, ktoré ST nevie ovplyvniť, ako sú prípady, keď v termíne zriadenia, prípadne v čase kedy má ST odstrániť poruchu, zákazník nemal čas, nebol dostupný, alebo nespolupracoval buď maloobchodný alebo veľkoobchodný zákazník, prípadne tretia osoba (nesprístupnenie objektu a pod.)

Rovnako nie je možné vo vyhodnocovaných parametroch zohľadniť prípady, kedy ST nemá reálny vplyv na rýchlosť zriadenia, napríklad prípady, kde je potrebné získať rôzne povolenia ako rozkopávkové povolenie, vyjadrenie vlastníkov bytových družstiev, vyjadrenie tretej strany alebo ide o iné legislatívou špecifikované dôvody. Zároveň ST nevie a nemôže ovplyvniť ani prípady, keď napríklad v zimných mesiacoch má na vyhodnocované parametre vplyv počasie a tzv. zimná stavebná uzáva. Uvedené sa môže týkať i iných prípadov poveternostných vplyvov či tzv. vyššej moci.

Zároveň nemožno vo vyhodnocovaní týchto parametrov objektívne zohľadňovať napríklad poruchy, ktoré sa nakoniec ukážu ako poruchy nie na strane ST, teda za ktoré ST nie je zodpovedný.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST:

Spoločnosť ST navrhuje vymazať niektoré z navrhovaných ukazovateľov SLA. Doba zmeny typu služby – úrad vymazal tento ukazovateľ z minimálneho zoznamu SLA.

Doba ukončenia poskytovania služby - úrad nerozumie odlišnej logike zriaďovania a ukončovania služby. Ak je spoločnosť ST schopná zriadiť službu v ktoromkoľvek dni v mesiaci a účtovať účastníkovi alikvótnu čiastku za daný mesiac, musí byť tiež schopná ukončiť službu v určitej lehote od podania žiadosti o zrušenie. Nie je teda pravdou, že je to len vecou alternatívnych poskytovateľov, kedy podajú žiadosť o zrušenie na spoločnosť ST. Samotná spoločnosť ST je zodpovedná za stav, že zrušenie služby v priemere trvá približne 45 kalendárnych dní, čo je alarmujúco dlhá lehota vzhľadom na rozsah celého procesu a činností potrebných na jeho realizáciu.

Nie je teda pravda, že tento ukazovateľ je nezmyselný. To by sa dalo povedať o každom ukazovateli, nakoľko spoločnosť ST má možnosť implementovať také opatrenia, aby sa ktorékoľvek regulačné opatrenia úradu stali nadbytočnými. V princípe nie je podstatné, akým spôsobom spoločnosť ST dospeje k želanému stavu, ktorým je skrátenie lehôt trvania jednotlivých procesov, ktorých súčasné úrovne radia Slovensko na posledné priečky v rámci krajín EÚ. Podstatný je dôsledok, ktorým bude zvýšenie kvality poskytovanej služby a tým zvýšenie prospechu koncových užívateľov služby.

Kvalita poskytovanej služby - úrad vymazal tento ukazovateľ z minimálneho zoznamu SLA.

Spoločnosť ST v ďalšom texte poukazuje na duplicitu medzi ukazovateľmi doba odstránenia poruchy (TTR) a spoľahlivosť fungovania služby v % (SA). Spoločnosť ST tvrdí, že ak by nedodržiavalo TTR, automaticky by tým došlo k zhoršeniu parametra SA. To je síce pravda, ale v opačnom prípade to neplatí, pretože nízka úroveň kvality poskytovanej služby ešte automaticky neznamená, že TTR parameter spoločnosť ST nedodržiava. Opakovanými poruchami, ktoré sú vždy odstránené v rámci dohodnutej lehoty sa výrazne znižuje kvalita služby z pohľadu koncového užívateľa, čiže klesá ukazovateľ SA. Na druhej strane, ST môže dodržiavať dohodnutú dostupnosť služby SA, ale ak by zároveň nesledoval TTR ukazovateľ, účastník by tak teoreticky mohol mať 5 krát do mesiaca výpadok poskytovania služby v trvaní napríklad 7 hodín. Za súčasných podmienok by mal účastník nárok na kompenzáciu vo výške 2,5 % za každú hodinu meškania pri SLA high, t.j. spolu 12,5 % z ceny SLA. Popri tom by mal nárok za zľavu nedodržanú úroveň SA (SA by bola niečo nad 95 %) o výške 15 % z mesačnej ceny za poskytovanie SLA high. Úrad podotýka, že len z ceny SLA, nie z ceny samotnej služby, čo je absolútne nelogické vzhľadom na fakt, že služba nebola k dispozícii spolu takmer 5 celých pracovných dní (ak porucha nastala v čase bežného pracovného času od 8 hod do 16 hod.). Úrad pri ukladaní povinností vychádzal z existujúceho stavu poskytovania SLA v rámci ktorého spoločnosť ST rovnako posudzuje dva nezávislé parametre, ktoré sa čiastočne duplikujú. Ak by však účastník nemal možnosť využiť SLA pre parameter TTR, mohlo by sa stať, že mu nevznikne nárok na kompenzáciu z ukazovateľa SA, t.j. garantovaná dostupnosť služby by bola dodržaná. Ak by však porucha linky trvala dlhšie ako je v súčasnosti platná garantovaná doba opravy (od 6 hodín pri SLA high až po 12 hodín pri SLA štandard), účastník by nemal nárok na žiadnu kompenzáciu, napriek tomu že ukazovatele TTR a SA sa vzájomne čiastočne prekrývajú. To znamená, že nie je dostačujúce sledovať len ukazovateľ TTR, ale je potrebné sledovať oba tieto ukazovatele zároveň.

Pri dobe zriadenia služby môže dôjsť k vplyvom, ktoré nebudú na strane spoločnosti ST. Úrad samozrejme súhlasí s tým, aby spoločnosť ST tieto vplyvy zohľadňovala a pri posudzovaní nároku na kompenzáciu nebrala do úvahy také prípady, ktoré nemohla ovplyvniť.

K návrhu na výmaz konštatovania, že alternatívny poskytovateľ nemá takmer žiadnu možnosť garantovať kvalitu služby pri súčasnom fungovaní doplnkovej služby SLA úrad podotýka, že trvá na svojom vyjadrení, ktoré nesúvisí s prioritizáciou služby s doplnkovou službou SLA, ale jej celkovým fungovaním. Za predpokladu, že alternatívny poskytovateľ poskytne svojim maloobchodným účastníkom analogické garancie, aké mu na veľkoobchodnej úrovni garantuje spoločnosť ST, nie je možné uvažovať o akomkoľvek záujme účastníkov o garancie SLA, čo preukazuje aj absolútne mizivé používanie tejto doplnkovej služby. Ak totiž podnik za nedodržanie dohodnutej kvality služby, ktoré stojí účastníka podstatne viac ako samotná cena služby, poskytne účastníkovi kompenzáciu maximálne 50 až 70 % z ceny tejto doplnkovej služby, je táto ponuka pre účastníka absolútne nezaujímavá. Takto nastavená ponuka garancií SLA totiž poskytovateľa služby vôbec nemotivuje v tom, aby dohodnutú úroveň aj dodržiaval, v každom prípade totiž získa len poskytovateľ služby, bez ohľadu na poskytnutú kvalitu. Cena doplnkovej služby je neúmerne vysoká, poskytované zľavy sú rovnaké ako pre účastníka bez SLA (účastník neplatí za službu počas trvania poruchy služby), zľava sa týka len príplatku za dohodnutú úroveň kvality poskytovanej služby, aj to nie v plnom rozsahu. V prípade nedodržania kvality služby tak v podstate účastník môže len stratiť, nemá čo získať. Z toho dôvodu považuje úrad svoje konštatovanie o minimálnej možnosti zabezpečenia kvality služby za opodstatnené, nakoľko sa týkajú celkovej zbytočnosti doplnkovej služby SLA za súčasných podmienok.

Úrad doplnil do znenia výroku písm. e) ods III.: *„(okrem prípadov ktoré nemohla spoločnosť ST, a.s. sama ovplyvniť, tzv. vis major)“*

Úrad doplnil do odôvodnenia povinnosti nasledujúce znenie: *„Pri dobe zriadenia služby, alebo iných typoch posudzovaných procesov, môže dôjsť k vplyvom, ktoré nebudú na strane spoločnosti ST. Úrad samozrejme súhlasí s tým, aby spoločnosť ST tieto vplyvy zohľadňovala a pri posudzovaní nároku na kompenzáciu nebrala do úvahy také prípady, ktoré nemohla ovplyvniť.“*

83. Str. 209-210:

Text návrhu opatrenia:

Alternatívny poskytovateľ tak v podstate nemá žiadnu možnosť ako garantovať kvalitu služby na maloobchodnej úrovni za súčasných podmienok fungovania doplnkovej služby SLA poskytovanej ST, a.s.

Návrh ST na doplnenie, zmenu alebo výmaz textu

Upraviť uvedené tvrdenie v zmysle odôvodnenia a podľa toho nanovo vyhodnotiť závery.

Odôvodnenie:

SLA je v ST systémoch nastavané na dobu odstránenia poruchy, pričom technické zložky majú na to naviazané KPI a SLA služby predbehnú všetky ostatné poruchy v poradí, čím je teda zabezpečená garantovaná kvalita služby. Tvrdenie úradu v analýze preto nie je správne.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST:

Platí to isté ako vo vyjadrení k pripomienke č. 82.

84. Str. 168:

Text návrhu opatrenia:

c) dodržiavať nasledovné podmienky zriadenia a odmietnutia zriadenia prístupu:

i. Zvýšiť podiel prístupov zriadených v lehote do 5 kalendárnych dní na 75 % zo všetkých úspešných žiadostí o zriadenie samostatne pre jednotlivé služby lokálneho prístupu.

Návrh ST na doplnenie, zmenu alebo výmaz textu

Navrhujeme vypustiť navrhovanú povinnosť.

Odôvodnenie:

Uvedené nie je možné dosiahnuť vzhľadom na limitovanú personálnu kapacitu a možnú nárazovosť objednávania. Uvedená skutočnosť musí byť zohľadnená. Nárazové marketingové akcie spôsobujú že v jeden deň sa nahromadí veľký počet žiadostí, avšak vzhľadom na to, že ST nemôže zriaďovanie riešiť prostredníctvom krátkodobo angažovaných brigádnikov, ale vysokoodborným školeným personálom, nie je možné takúto kapacitu dosiahnuť v krátkom čase a aj vzhľadom na finančnú náročnosť s tým spojených personálnych nákladov následné udržiavanie nadbytočnej personálnej kapacity nepotrebné počas prevažnej časti roka nie je v súlade s požadovanou efektivitou vynakladaných nákladov.

Celkom iste nemožno do takejto štatistiky zarátavať zriadenia, kde je uplatnený voliteľný termín zo strany zákazníka a teda čas zriadenia je určený zákazníkom a nie lehotou od prijatia objednávky.

Rovnako nie je možné zo strany ST ovplyvniť prípady zriadenia, kde dôvod nezriadenia je v nespolupráci na strane veľkoobchodného resp. maloobchodného zákazníka (nesprístupnenie objektu, nedostupnosť maloobchodného zákazníka v dohodnutom čase zriadenia a pod.) a teda nemožno ich v rámci takéhoto kritéria zohľadňovať.

Okrem uvedeného časť objednávok je zdržovaných na základe legislatívnych prekážok, ako napr. rozkopávkové povolenia, vyjadrenie stavebného úradu k dobudovaniu prípojky a pod. Uvedené ST nemôže ovplyvniť. Osobitne uvedené platí aj pre prípad zimných mesiacov, kedy platí stavebná uzávera vzhľadom nevhodnosť podmienok.

Samotný počet kalendárnych dní je vzhľadom na pracovnú dobu zamestnancov ST a teda skracovanie skutočnej doby poskytnutej na zriadenie o nepracovné dni značne krátky a to až na neprimeranú a v mnohých nerealizovateľnú lehotu.

Takto uložená povinnosť zároveň prekračuje zmysel a obsah povinností nediskriminácie, keďže ukladá ST poskytovať kvalitu presahujúcu poskytovanie vlastných retailových služieb. Úrad môže porovnávať výkonnosť jednotlivých úkonov, nemá však právomoc ukladať skracovanie lehôt na ich výkon bez ohľadu na kapacity

a možnosti dotknutého podniku. Takto navrhnutá povinnosť nediskriminácie je zjavne neprimeraná a neodôvodnená.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST:

Úrad pripomienku spoločnosti ST zohľadnil a vymazal túto povinnosť z analýzy a návrhu povinností .

85. Str. 168:

Text návrhu opatrenia:

ii. Skrátiť lehotu trvania odmietnutia zriadenia služby z dôvodu chybne zadanej objednávky tak, aby aspoň 75 % objednávok bolo zrušených do 24 hodín a aspoň 90 % objednávok bolo zrušených do 48 hodín od zadania objednávky.

Návrh ST na doplnenie, zmenu alebo výmaz textu

Navrhujeme vypustiť navrhovanú povinnosť.

Odôvodnenie:

Na navrhované skrátenie nemá ST kapacity. Do veľkej miery je to závislé od obtiažnosti objednávaného zariadenia a kvality vyplňania objednávky ako aj ich množstva, tzn. do veľkej miery je to závislé od úkonov mimo dispozície.

Takto uložená povinnosť prekračuje zmysel a obsah povinnosti nediskriminácie, keďže ukladá ST poskytovať kvalitu presahujúcu poskytovanie vlastných retailových služieb. Úrad môže porovnávať výkonnosť jednotlivých úkonov, nemá však právomoc ukladať skracovanie lehôt na ich výkon bez ohľadu na kapacity a možnosti dotknutého podniku. Takto navrhnutá povinnosť nediskriminácie je zjavne neprimeraná a neodôvodnená.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST:

Úrad pripomienku spoločnosti ST zohľadnil a vymazal túto povinnosť z analýzy a návrhu povinností.

86. Str. 168:

Text návrhu opatrenia:

iii. Uskutočniť úpravu v systéme umožňujúcu opravu údajov v chybne vyplnenej žiadosti.

Návrh ST na doplnenie, zmenu alebo výmaz textu

Navrhujeme vypustiť navrhovanú povinnosť.

Odôvodnenie:

Uvedená úprava existujúceho systému nie je aktuálne technicky možná. Úplná zmena systému by rovnako nepriniesla požadovaný výsledok, keďže veľkoobchodný partner nemá stanovenú žiadnu lehotu na opravu objednávky a teda jeho (ne)konanie by to malo dopad na čas zriadenia služby. Navrhujeme aby ISP používal naše databázy a vyhne sa tak problémom s chybou dát.

Navyše takto uložená povinnosť prekračuje zmysel a obsah povinnosti nediskriminácie, keďže ukladá ST poskytovať postup nad rámec postupu poskytovaného pri vlastných retailových služieb, na ktorý má aj prispôsobené a nastavené všetky systémy.

Takto navrhnutá povinnosť nediskriminácie je teda zjavne neprimeraná a neodôvodnená.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST:

Úrad pripomienku spoločnosti ST zohľadnil a vymazal túto povinnosť z analýzy a návrhu povinností .

87. Str. 168:

Text návrhu opatrenia:

iv. Prioritne vybavovať nové žiadosti o zriadenie, preloženie alebo zrušenie, ktoré vznikli zrušením pôvodnej žiadosti kvôli chybám v objednávke

Návrh ST na doplnenie, zmenu alebo výmaz textu

Navrhujeme vypustiť navrhovanú povinnosť.

Odôvodnenie:

Tieto objednávky v systéme ST nevieme modifikovať.

Takýto návrh úpravy je aj neprimeraný aj z dôvodu, že nie je možné zabrániť jej zneužívaniu vplyvom úmyselných chýb v objednávkach, keďže po oprave chýb by sa tieto vždy dostali automaticky pred ostatné riadne vyplnené objednávky, čo by viedlo k celkovému predlžovaniu doby zriadenia.

Takto uložená povinnosť prekračuje zmysel a obsah povinnosti nediskriminácie, keďže ukladá ST poskytovať postup nad rámec postupu poskytovaného pri vlastných retailových služieb, na ktorý má aj prispôsobené a nastavené všetky systémy.

Takto navrhnutá povinnosť nediskriminácie je teda zjavne neprimeraná a neodôvodnená.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST:

Úrad pripomienku spoločnosti ST zohľadnil a vymazal túto povinnosť z analýzy a návrhu povinností .

88. Str. 168:

Text návrhu opatrenia:

v. Implementovať opatrenia na zníženie chybovosti zadávaných objednávok zjednodušením procesu zadávania objednávky v maximálnej možnej miere, najmä určením potreby zadávať len jednoznačný číselný identifikátor, ktorý automaticky načíta identifikačné údaje žiadateľa o zrušenie, zriadenie, preloženie, či migráciu prístupu

Návrh ST na doplnenie, zmenu alebo výmaz textu

Navrhujeme vypustiť navrhovanú povinnosť.

Odôvodnenie:

Chýba akékoľvek logické vysvetlenie, ako by jednoznačný číselný identifikátor mal fungovať a prispieť tak z nízkeho chybovosti. Automaticky načítať identifikačné údaje je možné maximálne u žiadateľa o zrušenie. Nie je však možné uvedený postup aplikovať pre prípad zriadenia, a dokonca ani preloženia, kde načítanie údajov vzhľadom na požadovanú zmenu rovnako nie je postačujúce. Rovnako nie je možné uvedený postup aplikovať ani pre prípad migrácie prístupu, kde sú potrebné minimálne dva identifikátory.

Problém je predovšetkým v zadávaní samotných korektných dát zo strany veľkoobchodných zákazníkov, keď veľkoobchodní zákazníci nepoužívajú naše databázy adres, čo automaticky spôsobuje chybovosť. Ak by ich používali, problém, ktorý sa navrhuje riešiť komplikovaným prepracovaním procesu a ktorý je navyše pri väčšine prípadov neaplikovateľný, by úplne odpadol.

Takto navrhovaná povinnosť je neprimeraná a neodôvodnená a aj z pohľadu návrhu značne nejasná a nevykonateľná.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST:

Úrad pripomienku spoločnosti ST zohľadnil a vymazal túto povinnosť z analýzy a návrhu povinností .

89. Str. 168:

Text návrhu opatrenia:

vi. Skrátiť lehotu zmluvy pre vybavenie migrácie existujúceho účastníka v rámci siete spoločnosti ST, a.s. na maximálne 5 kalendárnych dní od podania žiadosti o prechod k inému poskytovateľovi služby v sieti spoločnosti ST, a.s., ak účastník nepožaduje dlhšiu lehotu.

Návrh ST na doplnenie, zmenu alebo výmaz textu

Navrhujeme vypustiť navrhovanú povinnosť.

Odôvodnenie:

Samotný počet kalendárnych dní je vzhľadom na pracovnú dobu zamestnancov ST a teda skracovanie skutočnej doby poskytnutej na zriadenie o nepracovné dni značne krátky a to až na neprimeranú a v mnohých nerealizovateľnú lehotu.

Rovnako nie je dôvod nerešpektovať štandardnú výpovednú lehotu stanovenú zmluvnými podmienkami pre ukončenie služby a neprimerane zvýhodňovať tých, ktorí chcú pokračovať na technológii ST u iného poskytovateľa oproti tým, ktorí prechádzajú do siete iného účastníka s vlastnou infraštruktúrou, keďže z pohľadu účastníka ide v oboch prípadoch o zmenu poskytovateľa služby. Takéto pravidlo považujeme naopak za diskriminačné a to aj z pohľadu ostatných súťažiteľov využívajúcich vlastnú infraštruktúru. Rovnako nie je dôvod neprimerane zvýhodňovať

týchto účastníkov oproti tým, ktorí službu chcú ukončiť úplne. Rovnako je takto navrhovaná povinnosť ako nerecipročná povinnosť diskriminačná aj voči ST ako rovnakému súťažiteľovi na súvisiacom maloobchodnom trhu. Takto navrhovaná povinnosť je teda v rozpore s princípmi nediskriminácie, je neprimeraná a neodôvodnená.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST:

Úrad pripomienku spoločnosti ST zohľadnil a vymazal túto povinnosť z analýzy a návrhu povinností .

90. Str. 169:

Text návrhu opatrenia:

Navrhovaná povinnosť C, bod III., písm. d):

d) poskytovať kľúčové ukazovatele výkonnosti (KPI), aby bolo zabezpečené dodržiavanie dohodnutej úrovne kvality poskytovaných služieb, podľa dohôd uvedených v bodoch a) a b), samostatne pre spoločnosť ST, a.s. a samostatne pre každého z odberateľov prístupu

Návrh ST na doplnenie, zmenu alebo výmaz textu

Upraviť text v súlade s návrhmi ST mi k jednotlivým ukazovateľom (KPI) v prílohe 2. Zároveň obmedziť neprimerane vysoký počet ukazovateľov KPI aj vypustením povinnosti ich sledovania samostatne pre každého z odberateľov prístupu.

Odôvodnenie:

Ako sme už uviedli, objem sledovaných KPI na základe požiadavky úradu je pri ich konkretizácii a napočítaní neúmerne zaťažujúci a neprimerane vysoký. Pri každom novom veľkoobchodnom zákazníkovi by navyše rástol v násobkoch. Zároveň pri jednotlivých ukazovateľoch v prílohe 2 odôvodňujeme, ktoré z nich nie je dôvod sledovať a ktoré navrhujeme vypustiť z dôvodu duplicity či neúmerneho zaťaženia resp. neodôvodnenosti ich sledovania.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST:

Úrad sa už k jednotlivým KPI vyjadroval v predchádzajúcich vyjadreniach, ako aj vo vyjadrení k pripomienke č. 46.

91. Str. 169:

Text návrhu opatrenia:

Navrhovaná povinnosť C, bod III., písm. e):

„e) poskytovať odberateľom prístupu primeranú kompenzáciu za každý jednotlivý prípad porušenia dohodnutých podmienok základnej úrovne kvality poskytovaných služieb a zvýšenej kvality poskytovaných služieb podľa dohôd uvedených v bodoch a) a b), najmä za porušenie zmluvných povinností

týkajúcich sa doby pre zriadenie veľkoobchodnej služby, odmietnutia zriadenia veľkoobchodnej služby, zmeny typu veľkoobchodnej služby, odstránenia poruchy, doby ukončenia poskytovania veľkoobchodnej služby, kvality poskytovanej služby a nedostatočnom fungovaní služby, pričom výška kompenzácie:

- i. musí byť výslovne uvedená v dohode o bezplatnej základnej úrovni kvality poskytovaných služieb a v dohode o vyššej úrovni kvality poskytovaných služieb, a to jednotlivo za porušenie každej z povinností vyplývajúcich z uvedených dohôd,
- ii. musí vychádzať z výšky dohodnutej alebo určenej jednorazovej alebo zodpovedajúcej opakovanej úhrady za poskytovanú službu so základnou úrovňou kvality poskytovanej služby alebo zvýšenou úrovňou kvality poskytovanej služby,
- iii. nesmie byť obmedzená maximálnou sumou a musí byť dostatočne odrádzajúca od ďalšieho porušovania povinností,
- iv. musí, v prípade závažného alebo opakovaného porušenia zmluvne dohodnutej kvality služby, prevyšovať výšku dohodnutej alebo určenej jednorazovej alebo zodpovedajúcej opakovanej úhrady za poskytovanú službu so základnou úrovňou kvality poskytovanej služby alebo zvýšenou úrovňou kvality poskytovanej služby,”

Návrh ST na doplnenie, zmenu alebo výmaz textu

Vypustiť body iii. a iv. navrhovanej povinnosti.

V ďalšej časti upraviť a došpecifikovať návrh povinností tak, aby sa zohľadnil výpočet kompenzácie z ceny neposkytnutej zodpovedajúcej konkrétnej služby, nie z ceny SLA, resp. nie z kombinácie ceny SLA + služby a rovnako primerane zohľadnil i časový aspekt porušenia a tomu zodpovedajúca výška kompenzácie v záujme odstránenia neprimeranej tvrdosti. Rovnako špecifikovať konkrétne prípady, na ktoré sa uvedené má vzťahovať a tiež vylúčiť prípady kompenzácie, kde neposkytnutie služby je dôsledkom skutočností mimo dispozície ST.

Odôvodnenie ST:

Úrad požaduje stanoviť primeranú kompenzáciu za porušenie povinností súvisiacich s plnením inej zabezpečovanej povinnosti (poskytovať základnú - bezplatnú a rozšírenú - platenú úroveň kvality SLA) avšak uloženými kritériami tlačí ST k neprimeranosti sankcie výlučne na úkor ST (platí pre kritéria iii) a iv)), neodôvodnene zvýhodňujúc oprávneného užívateľa siete bez toho, aby bola takáto prísnosť potrebná pre zabezpečenie plnenia povinnosti. Regulátor neodôvodnene stanovuje minimálnu výšku sankcie (na úroveň zodpovedajúcej úhrade za poskytovanú službu + cena SLA) ale naopak neodôvodnene neumožňuje stanoviť horné obmedzenie účtovanej sankcie. Takéto nastavenie v individuálnom prípade bude viesť k neodôvodnenej tvrdosti a nespravodlivosti kompenzácie na úkor ST.

Kompenzáciu úrad viaže k demonštratívne určenému okruhu povinností. Nie je stanovený presný rozsah povinností, ku ktorým by za dodržania povinnosti nediskriminácie mal byť ST zaviazaný.

Pokiaľ vnímame kompenzáciu ako istú formu sankcie – jej najbližším právne zakotveným inštitútom je zmluvná pokuta. Účtovaná cena služby predstavuje hodnotu služby. ST má za to, že nastavenie základu pre určenie kompenzácie v nadväznosti na jednorazovú/opakovanú cenu (hodnotu) služby je v súlade s kritériom posudzovania primeranosti sankcie (pokuty) v nadväznosti na hodnotu zabezpečovanej povinnosti.

Ustanovenie, že kompenzácia nesmie byť obmedzená maximálnou sumou spoločne s kritériom, že musí prevyšovať výšku (hodnotu) jednorazovej/opakovanej úhrady nezohľadňuje význam zabezpečovanej povinnosti a dopad nesplnenia zabezpečovanej povinnosti na postavenie subjektu oprávneného na kompenzáciu (nedodržanie doby zriadenia nebude mať na oprávneného poskytovateľa taký istý dopad ako napr. nedodržanie doby ukončenia poskytovania služby). Kritérium primeranosti zmluvnej pokuty je posudzované veľmi individuálne. Úrad nestanovuje žiadne limity pre jeho uplatnenie ale naopak núti ST, aby sankcia nebola obmedzená hornou hranicou (max. sumou), na druhej strane definuje povinnosť určiť kompenzáciu tak aby bola vždy v sume vyššej ako je hodnota úhrady za povinnosť, ktorej plnenie zabezpečuje. V tomto nastavení môže aj nepatrné nesplnenie zabezpečovanej povinnosti (service level kritéria) viesť k neprimeranosti sankcie, kt. plnenie povinnosti zabezpečuje (napr. sankcia v zodpovedajúcej výške mesačnej úhrady za poskytovanie prístupu a SLA bude v poriadku ak bude pokrývať dlhodobejšie – niekoľko dňové omeškanie so zriadením služby, nemusí byť ale vyhodnotená ako primeraná ak bude pokrývať napr. 1 dňové/hodinové omeškanie so zriadením služby). Nastavené kritériá ale uvedené časové súvislosti neumožňuje zohľadniť, keďže sankcia musí prevyšovať výšku dohodnutej ceny za službu a SLA v každom prípade. Sankcia by síce mala byť motivujúca ale nie likvidačná a neprimeraná. V prípade ak úrad má záujem nastavovať tieto súkromnoprávne kritériá mal by sa zamerať skôr na reguláciu prostredníctvom inštitútu náhrady škody, pri ktorej je vždy potrebné dokazovať predpoklady splnenia zákonom / zmluvne stanovených podmienok, vrátane ustálenia rozsahu vzniknutej škody. V prípade kompenzácie do popredia ide sankcia pred reparáciou skutočnej škody, kt. vznikne nedodržaním zabezpečovanej povinnosti.

Preto navrhujeme upraviť návrh povinností tak, aby sa zohľadnil výpočet kompenzácie z ceny neposkytnutej zodpovedajúcej služby, nie z ceny SLA, resp. nie z kombinácie ceny SLA + služby, ako vplýva z povahy úkonu, na ktorý sa má kompenzácia vzťahovať ktorého cena odráža primeranosť kompenzácie vo vzťahu k nemu.

Napríklad v prípade doby zriadenia služby nižšie v dokumente na strane 2011 úrad deklaruje, kompenzácia tzv. garancia (SLG) má byť počítaná z ceny SLA + ceny samotného prístupu. Navyše úrad ani nedefinuje či by mal výpočet byť odvodený z ceny mesačného prenájmu prístupu, alebo z ceny zriadenia. V súlade s návrhom vyššie má pri tomto parametri byť kompenzácia počítaná len z „ceny za zriadenie

prístupu“. Uvedené vyplýva z povahy úkonu, ktorý ST robí, t.j. zriaďuje službu v čase, za čo účtuje poplatok za zriadenie, preto by sa kompenzácia malo vypočítavať iba z tohto poplatku.

Rovnako i v prípade nedodržania doby odmietnutia zriadenia služby má byť kompenzácia počítaná z ceny za zriadenie služby, ako to vyplýva z povahy úkonu ktorý ST vykonáva. Vid' vyššie.

Kompenzácia nemá byť rátaná z ceny SLA + mesačná cena služby. Mesačná cena pri niektorých parametroch nedáva vôbec zmysel. Navrhujeme aby sa udeľovala pokuta pre ST len z tých parametrov ktoré súvisia z daným úkonom. Vid' vyššie. Treba rozlišovať či zriaďujeme službu (vtedy kompenzácia z poplatku na zriadenie), či nedostatočne poskytujeme službu (vtedy kompenzácia z mesačného prenájmu), či meníme službu (vtedy z poplatku za zriadenie).

V prípade, kde nie je služba spoplatnená, napríklad v prípade zrušenia služby, nie je odôvodnené a ani primerané kompenzáciu účtovať, pokiaľ od dátumu jej dohodnutého zrušenia ST prestane službu spoplatňovať.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST:

Úrad si nie je vedomý toho, že by v rámci návrhu povinností uviedol požiadavku, že kompenzácia musí vždy prevyšovať hodnotu úhrady za povinnosť ktorej plnenie zabezpečuje. V bode iv) je uvedené, že kompenzácia v prípade závažného alebo opakovaného porušenia dohodnutej kvality službu musí prevyšovať výšku dohodnutej alebo určenej jednorazovej alebo zodpovedajúcej opakovanej úhrady za poskytovanú službu. To znamená, že musí prevyšovať hodnotu úhrady len vo výnimočných prípadoch a nie vždy, ako nesprávne tvrdí spoločnosť ST. Úrad nikde v texte tejto časti analýzy netvrdí, že spoločnosť ST má stanovovať rovnakú výšku kompenzácie za dlhšiu dobu odmietnutia zriadenia, ako napríklad za dlhšiu dobu trvania opravy poruchy. Úrad rovnako netvrdí, že sa má pokuta počítať len z ceny mesačného prenájmu. Spoločnosť ST správne podotýka, že nedodržanie dohodnutej lehoty trvania zriadenia, alebo doby odmietnutia zriadenia by sa malo skôr odvíjať od ceny, resp. od nákladov na zriadenie služby. Podľa názoru úradu je logické, že nesplnenie dohodnutej doby by malo byť pri určitých prípadoch kompenzované až dotedy, kým nenastane náprava (SLA – doba opravy poruchy), v určitých prípadoch by však mohlo byť stanovené paušálnou sumou, prípadne niekoľkými stupňami plnenia, alebo napríklad odpustením určitého poplatku (napríklad zriaďovací poplatok pre SLA – zriadenie, resp. odmietnutie zriadenia služby). Konkrétna implementácia upravenej výšky kompenzácií je na strane spoločnosti ST, úrad stanovil len základné mantinely, v rámci ktorých sa musí spoločnosť ST pohybovať. Základným identifikovaným problémom kompenzácií bolo, že nemali absolútne žiadny odstrašujúci účinok, ktorý by nútil poskytovateľa služby k ich dodržiavaniu. Zároveň boli tieto kompenzácie pre alternatívnych poskytovateľov nezaujímavé vzhľadom na vysokú cenu SLA a nízku úroveň zliav vzhľadom na závažnosť porušenia plnení dohodnutých úrovní kvality. Úrad z toho dôvodu zásadne odmieta tvrdenia spoločnosti ST o neodôvodnenej tvrdosti a nespravodlivosti kompenzácie na úkor ST. V skutočnosti je situácia práve opačná, výrazná nevýhodnosť doplnkovej služby SLA spôsobila jej takmer nulové využitie.

Ak totiž podnik za absolútne nedodržanie dohodnutej kvality služby, ktoré stojí účastníka podstatne viac ako samotná cena služby, poskytne účastníkovi

kompenzáciu maximálne 50 až 70 % z ceny tejto doplnkovej služby, je táto ponuka pre účastníka nezaujímavá. Takto nastavená ponuka garancií SLA totiž poskytovateľa služby vôbec nemotivuje v tom, aby dohodnutú úroveň aj dodržiaval, v každom prípade totiž získa len poskytovateľ služby, bez ohľadu na poskytnutú kvalitu. Cena doplnkovej služby je neúmerne vysoká, poskytované zľavy sú rovnaké ako pre účastníka bez SLA (účastník neplatí za službu počas trvania poruchy služby), zľava sa týka len príplatku za dohodnutú úroveň kvality poskytovanej služby, aj to nie v plnom rozsahu. V prípade nedodržania kvality služby tak v podstate účastník môže stále len stratiť, nemá čo získať.

Úrad v nadväznosti na pripomienku spoločnosti ST doplnil text odôvodnenia uloženej povinnosti nasledovne:

„Suma kompenzácie bude odvodená buď z výšky jednorazovej úhrady, alebo z výšky opakovanej úhrady v závislosti od toho, či posudzovaný ukazovateľ súvisí s poskytovaním služby (napr. spoľahlivosť fungovania služby v %, doba odstránenia poruchy), alebo s jednorazovými úkonmi (napr. doba zriadenia, odmietnutia zriadenia, ukončenia služby).“

92. Str. 211:

Text návrhu opatrenia:

SLA musí byť doplnená garanciami (tzv. SLG), ktorých nedodržanie musí byť sankcionované až do výšky prevyšujúcej celkovú cenu SLA vrátane ceny samotného prístupu.

Návrh ST na doplnenie, zmenu alebo výmaz textu

Vypustiť uvedený text.

Odôvodnenie:

Primeraná a odôvodnená kompenzácia má vychádzať z ceny neposkytnutej zodpovedajúcej služby, nie z ceny SLA, resp. nie z kombinácie ceny SLA + služby. Uvedené vplyva z povahy úkonu, na ktorý sa má kompenzácia vzťahovať ktorého cena odráža primeranosť kompenzácie vo vzťahu k nemu.

V prípade kompenzácie do popredia ide sankcia pred reparáciou skutočnej škody, kt. vznikne nedodržaním zabezpečovanej povinnosti. Tá nemá byť neprimeraná a ani likvidačná.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST:

Platí to isté ako vo vyjadrení k pripomienke č. 91.

93. Str. 211-212:

Text návrhu opatrenia:

Pre zabezpečenie nediskriminačného poskytovania služby a zvýšenia kvality poskytovanej služby, ako aj užívateľskej spokojnosti s poskytovanou službou je nevyhnutné zabezpečiť zverejňovanie sledovaných parametrov kvality na

pravidelnej báze. Článok 24 Odporúčania o nediskriminácií hovorí, že lehota zverejňovania týchto údajov by mala byť aspoň 4 krát ročne. Úrad bude monitorovať správnosť vykazovania jednotlivých ukazovateľov kontrolou na základe údajov poskytovaných používateľmi veľkoobchodných služieb. V prípade zistenia nezrovnalostí vo vykazovaných údajoch úrad v súlade s článkom 26 Odporúčania o nediskriminácií vyzve ST, a.s. na odstránenie nedostatkov pre povinne zverejňované údaje podľa povinnosti transparentnosti.

Uloženie povinnosti zverejňovania SLA považuje úrad za mimoriadne dôležité, pre zabezpečenie nediskriminačného poskytovania regulovanej služby. Povinnosť poskytnúť veľkoobchodným záujemcom o prístup potrebné garancie kvality služby, ktoré budú môcť premietnuť do kvality služby na maloobchodnej úrovni. Garancie musia byť doplnené pokutami s dostatočne odstrašujúcim efektom, ktoré na jednej strane budú veľkoobchodného poskytovateľa motivovať k ich dodržiavaniu a na druhej strane koncového užívateľa na maloobchodnom trhu kompenzovať v uspokojujúcom rozsahu. Spoločnosť ST, a.s. v súčasnosti poskytuje len tzv. vyššiu úroveň SLA, ktorá je spoplatnená mesačnou sadzbou, ktorá je účtovaná popri štandardnom poplatku za prístup. Ich cena v súčte s cenou SLA však neumožňuje alternatívne poskytovateľovi efektívne konkurovať spoločnosti ST, a.s. na maloobchodnom trhu rezidenčných užívateľov. Poskytovatelia si preto neobjednávajú služby spolu s dohodnutou úrovňou kvality SLA. Nediskriminačné poskytovanie služby znamená, že bude v rovnakom rozsahu a trvaní poskytovaná všetkým používateľom veľkoobchodných vstupov, vrátane vlastnej maloobchodnej úrovne spoločnosti ST, a.s.

Úrad pokladá za nevyhnutné, aby bola povinnosť aplikovaná na dobu zriadenia služby, ktorá je alternatívnymi poskytovateľmi považovaná za kľúčovú. Taktiež je potrebné zabezpečiť nediskriminačné poskytovanie zmeny poskytovateľa služby, ktoré by malo prebiehať bez zbytočných odkladov a bez zbytočného neodôvodneného výpadku vo funkčnosti služby. Ďalším indikátorom, ktorého kvalitu je potrebné monitorovať je spoľahlivosť fungovania služby, ako aj doba odstránenia prípadnej poruchy. Pre základnú úroveň SLA je podstatné, aby stanovené úrovne boli v rovnakom rozsahu dosahované pre všetkých používateľov veľkoobchodných vstupov. Naproti tomu pre SLA vyššej úrovne je nevyhnutné, aby boli dohodnuté úrovne doplnené sankciami v rozsahu, ktoré budú dostatočne prísne stanovené.

Sankcie a mechanizmus výpočtu sankcií časti C navrhovaných povinností slúžia ako nevyhnutný nástroj pre spoľahlivé fungovanie systému dohodnutej úrovne kvality služby meranej na základe zvolených parametrov kvality. Pokiaľ by sankcie neboli implementované, ST, a.s. by nemalo motiváciu dodržiavať dohodnutú kvalitu služby a alternatívni poskytovatelia by nemali žiadne možnosti, ako sa domáhať zmluvne dohodnutej kvality, čím by hrozila ujmu spôsobená koncovému užívateľovi služby podľa § 11 ods. 4 písm. b) a c) Zákona o elektronických komunikáciách.

Návrh ST na doplnenie, zmenu alebo výmaz textu

Upraviť uvedený text v súlade s návrhom ST ku výpočtu kompenzácií a pri navrhovanej povinnosti C, bod III., písm. e).

Odôvodnenie:

Primeraná a odôvodnená kompenzácia má vychádzať z ceny neposkytnutej zodpovedajúcej služby, nie z ceny SLA, resp. nie z kombinácie ceny SLA + služby. Uvedené vplyva z povahy úkonu, na ktorý sa má kompenzácia vzťahovať ktorého cena odráža primeranosť kompenzácie vo vzťahu k nemu.

V prípade kompenzácie do popredia ide sankcia pred reparáciou skutočnej škody, kt. vznikne nedodržaním zabezpečovanej povinnosti. Tá nemá byť neprimeraná a ani likvidačná.

V ďalšom odkazujeme na odôvodnenie pri navrhovanej povinnosti C, bod III., písm. e).

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST:

Platí to isté ako vo vyjadrení k pripomienke č. 91

94. Str. 222-223:

Text návrhu opatrenia:

Príloha 2: Minimálny zoznam KPI

Indikátory týkajúce sa poskytovania služby

Údaje by mali byť reportované samostatne pre pripojenia/migrácie realizované bez potreby výjazdu technika (elektronické diaľkové realizácie) a pripojenia realizované priamym zásahom v teréne. Ďalej musia byť uvádzané samostatne pre jednotlivé technológie a oddelene pre ST, a.s. a alternatívnych poskytovateľov

1. Pripojenie linky do 5 kalendárnych dní

Výpočet indikátora:

**Počet pripojení realizovaných v rámci sledovaného obdobia
s dobou zriadenia do 5 kalendárnych dní**

Celkový počet zriadených pripojení v rámci sledovaného obdobia

2. Priemerný čas pripojenia linky (počet kalendárnych dní)

Výpočet indikátora:

**Celkový počet dní realizovaných
pripojení v rámci sledovaného obdobia**

Celkový počet realizovaných pripojení v rámci sledovaného obdobia

3. Kvalita pripojenia linky

Výpočet indikátora:

**Počet porúch ohlásených do 1 mesiaca od
zriadenia linky v rámci sledovaného obdobia**

Celkový počet pripojení realizovaných v rámci sledovaného obdobia

4. Počet dní trvania migrácie pripojení

Výpočet indikátora:

Celkový počet dní trvania migrácií pripojení realizovaných v rámci sledovaného obdobia

Celkový počet migrácií pripojení realizovaných v rámci sledovaného obdobia

Indikátory týkajúce sa poruchovosti služby

Údaje by mali byť reportované samostatne pre opravy (odstránenie poruchy) realizované bez potreby výjazdu technika (elektronické diaľkové realizácie) a opravy realizované priamym zásahom v teréne. Ďalej musia byť uvádzané samostatne pre jednotlivé technológie a oddelene pre ST, a.s. a alternatívnych poskytovateľov.

5. Oprava poruchy do 24 hodín od nahlásenia poruchy

Výpočet indikátora:

Počet opráv realizovaných do 24 hodín od nahlásenia poruchy v rámci sledovaného obdobia

Celkový počet opráv realizovaných v rámci sledovaného obdobia

6. Oprava poruchy do 72 hodín od nahlásenia poruchy

Výpočet indikátora:

Počet opráv realizovaných do 72 hodín od nahlásenia poruchy v rámci sledovaného obdobia

Celkový počet opráv realizovaných v rámci sledovaného obdobia

7. Priemerný čas trvania opravy poruchy od nahlásenia poruchy

Výpočet indikátora:

Celkový počet hodín trvania opráv od nahlásenia poruchy realizovaných v rámci sledovaného obdobia

Celkový počet opráv realizovaných v rámci sledovaného obdobia

8. Kvalita uskutočnenej opravy

Výpočet indikátora:

Celkový počet opakovaných porúch ohlásených do 1 mesiaca od odstránenia poruchy danej linky v rámci sledovaného obdobia

Celkový počet opráv realizovaných v rámci sledovaného obdobia

9. Celková chybovosť liniek

Výpočet indikátora:

Celkový počet porúch linky nahlásených v rámci sledovaného obdobia

Priemerný počet aktívnych liniek v rámci sledovaného obdobia

Indikátory týkajúce sa zrušených objednávok na zriadenie služby

Údaje by mali byť reportované samostatne pre objednávky odmietnuté bez potreby výjazdu technika (elektronické diaľkové realizácie) a objednávky odmietnuté až po priamom zásahu v teréne. Ďalej musia byť uvádzané samostatne pre jednotlivé technológie a oddelene pre ST, a.s. a alternatívnych poskytovateľov.

10. Odmietnutie zariadenia do 24 hodín od zadania objednávky

Výpočet indikátora:

Celkový počet odmietnutých zariadení do 24 hodín od prijatia objednávky v rámci sledovaného obdobia

---

Celkový počet prijatých objednávok na zriadenie služby v rámci sledovaného obdobia

11. Odmietnutie zariadenia do 48 hodín od zadania objednávky

Výpočet indikátora:

Celkový počet odmietnutých zariadení do 48 hodín od prijatia objednávky v rámci sledovaného obdobia

---

Celkový počet prijatých objednávok na zriadenie služby v rámci sledovaného obdobia

12. Odmietnutie zariadenia služby

Výpočet indikátora:

Celkový počet odmietnutých zariadení služby v rámci sledovaného obdobia

---

Celkový počet prijatých objednávok na zriadenie služby v rámci sledovaného obdobia

Návrh ST na doplnenie, zmenu alebo výmaz textu

K použitiu sledovaných KPI sme sa vyjadrili v našich návrhoch ku konkrétnym návrhom uložených povinností. Tu sa vyjadrujeme ku samotným navrhovaným KPI a ich sledovaniu nasledovne:

Upraviť KPI:

1. Pripojenie linky do 5 kalendárnych dní dni na minimálne 10 kalendárnych dní.

Nesledovať KPI:

3. Kvalita pripojenej linky
4. Počet dni trvania migrácie pripojení
5. Oprava poruchy do 24hodín od nahlásenia poruchy
6. Oprava poruchy do 72 hodín od nahlásenia poruchy
8. Kvalita uskutočnenej opravy
10. Odmietnutie zariadenia do 24 hodín od zadania objednávky
11. Odmietnutie zariadenia do 72 hodín od zadania objednávky

Rovnako pri všetkých sledovaných indikátoroch navrhujeme vzhľadom na už deklarovanú neúmernosť počtu požadovaných sledovaných indikátorov znížiť ich počet a jednotlivé prípady pre ktoré sa majú reportovať samostatne na primeranú a únosnú mieru, ktorá zodpovedá ich skutočnej výpovednej hodnote pre účel plnenia povinností a tento náležite zdôvodniť.. Okrem iného nereportovať tieto osobitne pre každého z alternatívnych poskytovateľov, keďže miera reportovania tým neprimerane násobne narastá každým z poskytovateľov.

Odôvodnenie:

1. Ako sme už uviedli vyššie, v prípade ak budú nasledovať tri voľné dni po sebe, alebo víkend, kedy , tak ST nedokáže zabezpečiť toto KPI i vzhľadom

na interné procesy ST, kde zadanie do CRM systému je min 1pracovný deň, a následne úkony zaberajú ďalšie pracovné dni. Preto navrhujeme sledovanie KPI minimálne pre obdobie 10 kalendárnych dní, aby sa zohľadnili uvedené skutočnosti.

3. Ak úrad zamýšľa merať, kvalitu zriadenia služby, tento ukazovateľ nemôže slúžiť na jej objektívne vyhodnocovanie. Je možné, že na zriadenej službe vznikne porucha na inej časti služby, ktorú nemohol zriaďujúci technik v čase zriadenia predvídať a teda na základe tohto parametra sa nedá vyhodnotiť kvalita zriadenia. Preto by sledovanie tohto parametra bolo neodôvodnené a tiež by a vzhľadom na nevýpovednosť rovnako neprimerane zaťažujúce k sledovanému účelu.
4. Toto KPI je nerealizovateľné, resp. jeho sledovanie by bolo úplne z pohľadu poskytovania služby nevýpovedné. Je na oprávnenom poskytovateľovi, kedy pošle žiadosť, môže ju poslať v 5ty deň, alebo v 25ty deň v mesiaci. ST migruje službu vždy ku poslednému dňu v nasledujúcom mesiaci. Preto by sledovanie tohto parametra bolo neodôvodnené a tiež by a vzhľadom na nevýpovednosť rovnako neprimerane zaťažujúce k sledovanému účelu.
- 5.+6. Ide o duplicitnosť sledovaných indikátorov a tiež neodôvodnenosť z pohľadu vyhodnocovania možnej diskriminačnej praxe ST voči svojim veľkoobchodným zákazníkom, kde je postačujúce pre tento účel sledovať „priemerný čas trvania opravy poruchy od nahlásenia poruchy .
8. Ak úrad zamýšľa merať, kvalitu uskutočnenej opravy, tento ukazovateľ nemôže slúžiť na jej objektívne vyhodnocovanie. Je možné, že na opravenej službe vznikne porucha na inej časti služby, ktorú nemohol technik vykonávajúci opravu v čase tejto opravy predvídať a teda na základe tohto parametra sa nedá vyhodnotiť kvalita uskutočnenej opravy, keďže to nemá vplyv na kvalitu predchádzajúcej uskutočnenej opravy. Preto by sledovanie tohto parametra bolo neodôvodnené a tiež by a vzhľadom na nevýpovednosť rovnako neprimerane zaťažujúce k sledovanému účelu.
- 10.+11. Ide o duplicitnosť sledovaných indikátorov a tiež neodôvodnenosť z pohľadu vyhodnocovania možnej diskriminačnej praxe ST voči svojim veľkoobchodným zákazníkom, kde je postačujúce pre tento účel sledovať „celkový počet odmietnutých zariadení“ resp, parameter Odmietnutie zriadenia služby.

K požiadavke zúženia reportovania tu uvedených indikátorov uvádzame, že nebolo odôvodnené, prečo je potrebné sledovať také množstvo často i duplicitných indikátorov resp. nebol identifikovaný reálny súťažný problém, ktorý by sa na tu uvedenom regulovanom trhu mal riešiť. Podotýkame, že na uvedenom trhu je len jeden veľkoobchodný zákazník ST a teda aj porovnania týkajúce sa relevantného trhu boli robené len na štatisticky nevýpovednej a malej vzorke v porovnaní s ST. Pritom nie je možné ani pri týchto výsledkoch konštatovať akýkoľvek zrejmy trend znevýhodňovania či zásadných odchýlok posudzovaných služieb v neprospech veľkoobchodného zákazníka. Z tohto dôvodu je sledovanie akýchkoľvek

požadovaných indikátorom neúmerne zaťažujúce a neodôvodnené a navrhujeme tieto buď úplne vypustiť, alebo zúžiť na minimálnu mieru a rozsah potrebný na sledovanie plnenia povinnosti bez zbytočnej neprimeranej záťaže povinného podniku.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST:

Úrad sa už k jednotlivým KPI vyjadroval v predchádzajúcich vyjadreniach, ako aj vo vyjadrení k pripomienke č. 46.

95. Str.169

Text návrhu opatrenia:

f. zabezpečiť ekonomickú replikovateľnosť (opakovateľnosť) služieb pri poskytovaní prístupu podľa časti A navrhovaných povinností, bodu 1. písmen a) až d) pre celú skupinu jednotlivých veľkoobchodne regulovaných služieb, pričom pri výpočte ekonomickej replikovateľnosti (opakovateľnosti) sa vychádza z princípu rovnako efektívneho podniku tak, aby bolo s veľkoobchodnými vstupmi na trhu 3a po pripočítaní ďalších veľkoobchodných nákladov potrebných na poskytovanie služby na veľkoobchodnom trhu 3b možné poskytovať službu efektívne, s primeraným ziskom vypočítaným na základe WACC významného podniku za predchádzajúce účtovné obdobie. Pri výpočte nákladov je významný podnik povinný vychádzať z nákladového štandardu LRIC+.

....

Návrh ST na doplnenie, zmenu alebo výmaz textu

Vypustiť uvedenú povinnosť.

Odôvodnenie:

Slovak Telekom je toho názoru, že momentálne nastavenie cien je v súlade s princípom EEO. Súhlasíme s tvrdením RÚ SR, že na tomto trhu nie je nutnosť cenovej regulácie. Preto navrhujeme vypustiť i túto povinnosť.

Ďalším dôvodom je, že znenie povinnosti v tomto písmene je nejednoznačné. Nerozumieme, ktoré konkrétne náklady RÚ SR myslí pod „ďalšími veľkoobchodnými nákladmi potrebnými na poskytovanie služby“, rovnako nie je jasné, ktorú službu RÚ SR má na mysli.

Požiadavka na výpočet nákladov v LRIC+ štandarde je neprimeraná, keďže Slovak Telekom náklady v tomto štandarde nesleduje. Tieto náklady boli výsledkom nákladových modelov uložených na trhu 3b, pričom RÚ SR tieto modely v súčasnej analýze už neukladá a teda LRIC+ náklady počítané len základe týchto modelov už nebudú k dispozícii.

Pozri aj pripomienky k odôvodneniu nižšie.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST:

Ďalšie veľkoobchodné náklady znamenajú náklady na zabezpečenie prístupu do dátovej siete, resp. backhaul potrebný k pripojeniu vedenia prístupovej siete do internetu. Uvoľnený prístup poskytuje veľkoobchodný vstup, ktorý sám o sebe nepostačuje pre poskytovanie služby širokopásmového prístupu. Do výpočtu tak vstupujú ďalšie nevyhnutné náklady, ktoré je potrebné vynaložiť na zabezpečenie prevádzky širokopásmového prístupu. Napríklad prístup VULA po započítaní ďalších nevyhnutne potrebných nákladov musí byť ekonomicky replikovateľný v porovnaní s optickým bitstreamom z trhu 3b.

V súlade s Odporúčaním o nediskriminácii, by mal byť test ekonomickej opakovateľnosti stanovený regulačným orgánom dostatočne podrobný a mal by zahŕňať prinajmenšom súbor príslušných parametrov, aby sa zabezpečila predvídateľnosť a potrebná transparentnosť pre podniky. Vhodným štandardom sú prírastkové náklady na poskytovanie príslušných nadväzujúcich služieb. Na výpočet týchto prírastkových nákladov (vrátane utopených nákladov) by sa mal použiť nákladový štandard LRIC+ a mala by sa pridať prirážka na spoločné náklady spojené s nadväzujúcimi činnosťami. Mali by sa pritom zohľadniť nadväzujúce náklady operátora s významným vplyvom na trhu overené audítorom a posúdiť maržu medzi najdôležitejšími maloobchodnými produktmi vrátane služieb širokopásmového pripojenia (hlavné produkty) a regulovaným vstupom na prístup k sieti NGA, ktorý je najpoužívanejší alebo určený z perspektívy budúceho vývoja ako najdôležitejší pre dodávanie takýchto maloobchodných produktov v danom období preskúmania trhu. Cieľom návrhu testu, ktorý sa uplatňuje na nadväzujúce náklady operátora s významným vplyvom na trhu overené audítorom a iba pre hlavné produkty, je zabezpečiť, aby toto zabezpečovacie opatrenie nebrzdilo investície do NGA a účinok odporúčanej flexibility stanovenia cien.

96. Str. 213 až 215

Text návrhu opatrenia:

K bodu 3. písmeno f), časti C navrhovaných povinností

Ekonomická opakovateľnosť

- 1. Pri zabezpečení ekonomickej opakovateľnosti ponuky spoločnosti ST, a.s. úrad posudzuje priestor na efektívne poskytovanie maloobchodnej služby zabezpečovanej na základe veľkoobchodného regulovaného vstupu. Uplatňuje pritom prístup (EEO – rovnako efektívny podnik) v súlade s recitálom 64 Odporúčania o nediskriminácii. V prípade, že NRO na základe splnenia podmienok stanovených v Odporúčaní o nediskriminácii preukáže, že prístup k NGA nie je potrebné cenovo regulovať, popri zabezpečení rovnocennosti vstupov je úrad tiež povinný implementovať tzv. ekonomickú opakovateľnosť.*

2. *Ekonomická opakovateľnosť má zabezpečiť, že veľkoobchodné vstupy sú nielen technicky opakovateľné, ale využívatelia prístupu majú tiež priestor pre efektívne poskytovanie širokopásmového prístupu pre koncových užívateľov. Regulovanému podniku by mala byť zachovaná dostatočná možnosť flexibility pri tvorbe svojej ponuky buď regulovaním celkovej marže určitej skupiny služieb (napr. pre každú technológiu samostatne), alebo pre celé portfólio služieb ako celku. Tieto prístupy majú určitú nevýhodu v tom, že regulovaný podnik môže svojvoľne stláčať maržu na určité služby, napr. pre tie ktoré sú kľúčové pre jeho vlastnú maloobchodnú cenovú politiku, pričom v priemere existuje pre využívatelov prístupu dostatočný priestor pre efektívne konkurovanie na maloobchodnom trhu. Vzhľadom na cenovú flexibilitu však môžu byť cenovo diskriminovaní v takej forme, že efektívne môžu poskytovať len služby, o ktoré napr. trh nejaví až taký záujem, alebo také služby, ktorých využívanie preferuje regulovaný podnik (ako napr. služby pri ktorých je využívaná tiež hlasová služba prostredníctvom VTS). Na trhu 3a úrad považuje za dostatočné, ak sa bude ekonomická opakovateľnosť posudzovať len samostatne za jednotlivé technológie, resp. jednotlivé regulované služby v súlade so znením povinnosti prístupu. Úrad ekonomickou opakovateľnosťou zabezpečí efektívnu konkurencieschopnosť využívatelov prístupu na trhoch pridružených k trhu 3a, t.j. trh širokopásmového prístupu 3b, resp. maloobchodný trh širokopásmového prístupu.*

Odporúčanie o nediskriminácii hovorí o možnosti neuloženia cenovej regulácie pre služby budúcej generácie (NGA) pri aplikácii rovnocennosti vstupov obsahujúcej celý rad opatrení uvedených v navrhovanom znení povinnosti nediskriminácie. Úrad v analýze preukázal opodstatnenosť národného vymedzenia relevantného trhu 3a, v rámci ktorého identifikoval oblasti s významnou prítomnosťou alternatívnych zastupiteľných infraštruktúr, najmä NGA prístupových sietí prevádzkovaných alternatívnymi poskytovateľmi. Títo poskytovatelia vytvárajú na národnú cenu ST, a.s. významný tlak a vytvárajú tak obmedzenia z dôvodu ktorých je ST, a.s. nútená vzhľadom na jednotnú cenovú politiku uplatňovať na maloobchodnom trhu ceny na takých úrovniach, aby si udržala stabilné trhové podiely na trhu širokopásmového prístupu. Úrad v nadväznosti na to identifikoval v rámci posudzovania súčasného stavu súťaže, ako aj pri kritériu vyjednávacia sila, že nákladová orientácia uložená v rámci cenovej regulácie minulého kola analýzy trhu 3a (v tom čase trh č. 4) viedla k veľkoobchodne regulovaným cenám, ktoré sú výrazne vyššie ako sú ceny uplatňované na tomto trhu v referenčných ponukách ST, a.s. Ceny uplatňované spoločnosťou ST, a.s. na veľkoobchodnom trhu musia alternatívnym poskytovateľom vytvárať možnosť efektívne poskytovať služby na pridružených trhoch 3b, resp. na maloobchodnom trhu širokopásmového prístupu. Povinnosť ST, a.s. poskytovať ostatným podnikom služby nediskriminačne vplýva na výslednú veľkoobchodnú cenu, ktorej úroveň sa odvíja od maloobchodných cien ST, a.s. a primeraného priestoru pre tvorbu zisku, ktorý je definovaný ako marža, t.j. rozdiel medzi maloobchodnou a veľkoobchodnou cenou služby. Tlak na

maloobchodnú cenu ST, a.s. na národne vymedzenom trhu tak súčasne vytvára tiež tlak na ceny veľkoobchodne poskytovaných služieb, nakoľko spoločnosť ST, a.s. musí tieto služby poskytovať v súlade s uloženou povinnosťou nediskriminácie, ktorej uplatňovanie je monitorované ex-post cenovou kontrolou možnosti tvorby primeraného zisku pre alternatívnych poskytovateľov služieb prostredníctvom infraštruktúry ST, a.s.

Úrad tak v analýze preukázal, že navrhovaný rozsah povinností je dostatočný pre zabezpečenie takého stavu na trhu, aby významný podnik nepožadoval neprimerané vysoké ceny v neprospech koncových užívateľov. Podľa §23 Zákona o elektronických komunikáciách preto úrad nemá zákonnú možnosť uloženia povinnosti cenovej regulácie podľa § 12 tohto zákona. Úrad sa z toho dôvodu primárne zameria na striktné uplatňovanie povinnosti nediskriminácie aj prostredníctvom testov ekonomickej replikovateľnosti, ktoré je ST, a.s. povinná predkladať akú súčasť referenčnej ponuky pre každú novú veľkoobchodnú službu vytvorenú na replikovanie konkrétnej maloobchodnej služby.

Úrad zároveň požaduje od ST, a.s., aby v rámci plánu implementácie rovnocennosti vstupov pre služby NGA prezentovala ekonomicke replikovateľnosť všetkých veľkoobchodne poskytovaných služieb.

Úrad tiež žiada spoločnosť ST, a.s., aby zaviedla podobný rozsah poskytovania informácií aj pre regulované služby prostredníctvom siete účastníckych vedení pre službu uvoľneného prístupu k účastníckemu vedeniu.

Zúžený rozsah navrhovaných povinností tak podľa názoru úradu plne zabezpečí, aby ST, a.s. nemala priestor účtovať neprimerane vysoké ceny, ani iným spôsobom diskriminovať alternatívnych poskytovateľov, čím bude chrániť záujmy koncových užívateľov. Cenová regulácia prístupu k sieti účastníckych vedení, alebo optickej prístupovej sieti, resp. hybridnej prístupovej sieti zloženej z oboch spomínaných typov prenosových médií, by neviedla k žiadnej zmene už v súčasnosti využívaných veľkoobchodných cien.

Návrh ST

Vypustiť uvedenú povinnosť.

Odôvodnenie:

- RÚ SR tvrdí, že „analýzou preukázal, že povinnosť cenovej regulácie prístupu na veľkoobchodnom trhu lokálneho prístupu nie je potrebná“ – práve z uvedeného dôvodu Slovak Telekom nepokladá za adekvátne uloženie povinnosti ekonomickej opakovateľnosti, ktorá na danom trhu doteraz nebola uložená a ani potrebná, keďže ceny sú nastavované v súlade s pravidlami hospodárskej súťaže.
- Navyše, znenie uloženej povinnosti „že sa bude posudzovať len samostatne za jednotlivé technológie, resp. jednotlivé regulované služby v súlade so znením povinnosti prístupu“ je nejednoznačné a dáva priestor na dohady
- Slovak Telekom pokladá aktuálne nastavovanie cien produktov na trhu 3a, ktoré je v súlade s pravidlami hospodárskej súťaže za dostačujúce a sám RÚ SR nikdy

nenamietal výšku cien a ani ich metodiku nastavovania, s ktorou bol oboznámený v rámci kreovania nákladových modelov na ich reguláciu

- Slovak Telekom je toho názoru, že priestor na efektívne poskytovanie maloobchodnej služby zabezpečenej na základe veľkoobchodného regulovaného vstupu, ktorý uložením tejto povinnosti RÚ SR sleduje, je dostatočný a doteraz nebol identifikovaný žiaden problém, ktorý by nebol vyriešený na základe všeobecnej súťažnej regulácie.
- Ďalšia požiadavka RÚ SR, aby spoločnosť Slovak Telekom v rámci plánu implementácie rovnocennosti vstupov pre služby NGA prezentovala ekonomickú replikovateľnosť je nejednoznačná (pokiaľ RÚ SR má na mysli prezentovanie alternatívnym operátorom, tak túto požiadavku pokladáme za neprimeranú, keďže ide o obchodné tajomstvo – dáta predstavujú informácie ktoré vážnym spôsobom ovplyvňujú know how jednotlivých podnikov na trhu a tiež ich správanie sa na trhu, tvorbu ich súťažných a konkurenčných stratégií a teda značne znevýhodnia ST voči všetkým je súťažiteľom. Treba si uvedomiť, že ST nie je len poskytovateľom veľkoobchodnej služby, ale rovnocenným maloobchodným súťažiteľom voči svojim veľkoobchodným zákazníkom a ani on nemá žiadnu vedomosť o ich maloobchodných nákladoch a marži. Uvedené požiadavky by podľa ST boli v rozpore s jeho ústavným právom na podnikanie a sú zjavne neprimerané účelu regulácie).

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST:

Úrad možnosti neuloženia povinnosti cenovej regulácie podrobne vysvetlil v odôvodnení analýzy. Úrad mal vzhľadom na identifikovaný stav súťaže možnosť upustiť od cenovej regulácie len za predpokladu striktného implementovania povinnosti nediskriminácie, ktorej súčasťou je povinnosť ekonomickej opakovateľnosti, ktorú spoločnosť ST namieta v tejto pripomienke.

Spoločnosť ST medziročne výrazne znížila maloobchodné ceny širokopásmového prístupu k internetu, pričom úrad nespozoroval alikvótne zníženie veľkoobchodných cien, čo preukazuje znižovanie konkurencieschopnosti alternatívnych poskytovateľov súťažiacich s ST v jeho sieti. Zistenia úradu sú absolútne protichodné v porovnaní s tvrdením spoločnosti ST. Výrazné zhoršenie konkurencieschopnosť alternatívnych poskytovateľov v sieti ST dokumentuje aj vývoj za posledných 12 mesiacov na xDSL infraštruktúre. Alternatívni poskytovatelia dokázali medziročne zvýšiť počet DSL prístupov len o necelých 7 %, pričom za rok predtým to bolo vyše 19 % a dva roky spätne dokonca viac ako 43 %. Spoločnosť zavádzajúco argumentuje, že podporuje predaj veľkoobchodných prístupov, čo dokazuje neustále stúpajúcim trendom ich predaných počtov. Medziročný nárast nových prístupov sa podľa spoločnosti ST z roka na rok zvyšuje. Vyššie uvedené štatistiky poukazujú na nezmyselnosť tvrdení spoločnosti ST. V absolútnych číslach dosiahol rast počtu DSL prístupov u spoločnosti ST za obdobie od konca roka 2015 do konca júna 2016 viac ako 10 násobne vyššiu úroveň ako pri alternatívnych poskytovateľoch. To znamená, že z celového polročného prírastku počtu účastníkov DSL za najaktuálnejšie obdobie pripadalo na spoločnosť ST viac ako 9 z 10 nových účastníkov. To opakovane

potvrďuje závažnosť identifikovaných trhových problémov, ktoré sa v plnej miere začínajú prejavovať na aktuálnom stave súťaže na pridružených trhoch širokopásmového prístupu. Alternatívni poskytovatelia nie sú schopní konkurovať spoločnosti ST v jeho sieti a z toho dôvodu je nevyhnutné zabezpečiť okamžitý regulačný zásah.

Úrad v analýze preukázal, že navrhovaný rozsah povinností je dostatočný pre zabezpečenie takého stavu na trhu, aby spoločnosť ST nepožadovala neprimerane vysoké ceny v neprospech koncových užívateľov. Úrad sa z toho dôvodu primárne zameral na striktné uplatňovanie povinnosti nediskriminácie aj prostredníctvom testov ekonomickej replikovateľnosti, ktoré je ST, a.s. povinná predkladať ako súčasť referenčnej ponuky.

Úrad nepožaduje od spoločnosti ST zverejňovanie kompletných údajov a výpočtov s citlivými údajmi obsahujúcimi obchodné tajomstvo. Podľa názoru úradu je však nevyhnutné, aby spoločnosť ST preukazovala alternatívnym poskytovateľom základný prehľad o plnení zákonných povinností v súvislosti s povinnosťou nediskriminácie.

Úrad v analýze upravil podľa spoločnosti ST nejednoznačné tvrdenie o detaile navrhovanej povinnosti ekonomickej replikovateľnosti tak, že vymazal z textu analýzy: „*technológie, resp. jednotlivé*“.

D. povinnosť viesť oddelenú evidenciu nákladov a výnosov podľa § 21 ods. 1 zákona o elektronických komunikáciách.

97. Str.170

Text návrhu opatrenia:

1. viesť oddelenú evidenciu tak, aby poskytla úradu objektívne a prehľadné informácie o štruktúre nákladov, výnosov a vloženom kapitáli oddelene za jednotlivé služby, ktoré súvisia:

- a) so zriadením uvoľneného prístupu k infraštruktúre,*
- b) s používaním uvoľneného prístupu k infraštruktúre,*
- c) kolokáciou pri poskytovaní uvoľneného prístupu,*

Informácie o nákladoch, výnosoch a vloženom kapitáli na služby súvisiace so zriadením a používaním uvoľneného prístupu k infraštruktúre prostredníctvom metalického a optického vedenia v definovanom členení a na služby súvisiace so zriadením a používaním prístupu ku káblovodom a infraštruktúre pre zatahnutie metalických a zafúknutie optických káblov, ako aj náklady za služby súvisiace s kolokáciou za ročné účtovné obdobie predchádzajúce roku doručenia rozhodnutia je spoločnosť ST, a.s. povinná predložiť úradu najneskôr do 60 dní od doručenia rozhodnutia o určení významného podniku a uložení povinností, následne vždy na vyžiadanie.

Návrh ST na doplnenie, zmenu alebo výmaz textu

Navrhujeme upraviť znenie povinnosti tak, že Slovak Telekom poskytne dáta za jednotlivé služby za predchádzajúce účtovné obdobie najskôr v júni v nasledujúcom roku.

Odôvodnenie:

Celkové finančné výsledky za Slovak Telekom sú k dispozícii po ročnej účtovnej závierke a koncoročnom audite (spravidla koncom januára). Relevantné výsledky po jednotlivých produktoch sú k dispozícii až po alokovaní všetkých nákladov na služby v rámci ÚČN (účelové členenie nákladov) štandardne v júni nasledujúceho roka za predchádzajúci kalendárny rok. Z uvedeného vyplýva, že výsledky „po službách“ za posledný uzavretý kalendárny rok nebudú k dispozícii pred júnom nasledujúceho roka.

Slovak Telekom vie predložiť dáta za jednotlivé služby za predchádzajúce účtovné obdobie najskôr v júni v nasledujúcom roku.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST:

Úrad zmenil znenie povinnosti oddelenej evidencie v bode 1. nasledovne:

„Informácie o nákladoch, výnosoch a vloženom kapitáli na služby súvisiace so zriadením a používaním uvoľneného prístupu k infraštruktúre prostredníctvom metalického a optického vedenia v definovanom členení a na služby súvisiace so zriadením a používaním prístupu ku káblovodom a infraštruktúre pre zatiahnutie metalických a zafúknutie optických káblov, ako aj za služby súvisiace s kolokáciou za ročné účtovné obdobie predchádzajúce roku doručenia rozhodnutia je spoločnosť ST, a.s. povinná predložiť úradu najneskôr do 60 dní od doručenia rozhodnutia o určení významného podniku a uložení povinností, následne vždy na vyžiadanie, avšak nie skôr, ako v júni aktuálneho roka“

98. Str.170:

Text návrhu opatrenia:

2.

b) oddelenú evidenciu nákladov a výnosov analyticky za všetky jednotlivé poskytované služby v členení na regulované, neregulované a ostatné (napríklad predaj koncových zariadení), ktorá bude poskytovať informácie o merných jednotkách, počte jednotiek, jednotkových výnosoch, jednotkových nákladoch, jednotkovom výsledku hospodárenia, jednotkových nákladoch vloženého kapitálu a jednotkovom ekonomickom výsledku hospodárenia.

Návrh ST na doplnenie, zmenu alebo výmaz textu

Navrhujeme upraviť znenie povinnosti tak, že Slovak Telekom poskytne oddelenú evidenciu nákladov a výnosov len za regulované služby. Úrad nemôže ukladať povinnosť predkladať údaje za ostatné a neregulované služby (a v takom detailnom členení), ako to navrhuje v analýze

Odôvodnenie:

Úrad v rámci tohto bodu požaduje predloženie celého ÚČN, t.j. všetkých produktov (ak sa hovorí všetkých, Slovak Telekom pod nimi chápe aj mobilné služby).

Na základe rozhodnutia má úrad právomoc požadovať iba informácie o nákladoch a výnosoch za regulované služby podľa relevantného SMP rozhodnutia.

Za maloobchodné trhy má ST povinnosť predkladať informácie len v súvislosti s regulovanými veľkoobchodnými trhmi, avšak nie automaticky na základe SMP rozhodnutia, ale len na osobitnú žiadosť úradu (ako je uvedené v § 40 ods. 2 ZEK).

Okrem iného ST uvádza, že nie všetky regulované služby sú kalkulované v rámci ÚČN. Napr. kolokácie sú výsledkom samostatných alokácií nákladového modelu vytvoreného úradom, prenájom káblovodov a Fiber ULL je kombinovaný výpočet zo vstupov z ÚČN a iných zdrojov. Z uvedeného dôvodu nebude možné rozdeliť náklady niektorých služieb na detailnejšie kategórie, ako požaduje úrad (energie, personálne náklady a pod.)

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST:

V ďalšom bode spoločnosť ST namieta, že úrad nemôže ukladať povinnosť predkladať údaje za ostatné a neregulované služby na tomto trhu. V § 21, ods. 1 zákona o elektronických komunikáciách je uvedené, že úrad môže vyžadovať od spoločnosti ST sprehľadnenie jeho veľkoobchodných a vnútropodnikových cien, aby sa zabezpečila požiadavka nediskriminácie. Úrad môže tiež špecifikovať štruktúru výkazov a metodiku oddelenej evidencie v účtovníctve. Bez kompletného pohľadu na celé portfólio služieb poskytovaných spoločnosťou ST nie je možné identifikovať správnosť údajov predkladaných spoločnosťou ST a tak sprehľadniť jeho veľkoobchodné a vnútropodnikové ceny a zabezpečiť tak požiadavku nediskriminácie. Pre overenie správnosti je nevyhnutné, aby boli všetky jednotlivé služby prepojené na sumárne výkazy účtovnej závierky a ich rozsah odôvodnený použitými alokačnými kľúčmi. Zo súpisu alokačných kľúčov s vysvetľujúcimi komentármi musí byť zrejmé, na základe čoho spoločnosť ST určila váhu jednotlivých položiek v rámci oddelenej evidencie. Na základe toho bude úrad disponovať údajmi, aká časť nákladov a výnosov bude pripadať na regulované a zároveň na neregulované služby. Tieto údaje v požadovanom rozsahu predstavujú základný štandard v krajinách EÚ, ale spoločnosť ST poukazuje na abnormálnu zložitosť, ktorá podľa jej názoru bráni v poskytovaní podobného rozsahu údajov oddelenej evidencie.

Úrad sa navyše v tejto veci odvoláva na usmerňujúce dokumenty Komisie. Podľa recitálu 5 Odporúčania Komisie z 19. septembra 2005 o oddelenom účtovníctve a systémoch nákladového účtovníctva podľa regulačného rámca pre elektronické komunikácie: *„Prevádzkovatelia môžu pôsobiť na trhoch, na ktorých boli už určení za prevádzkovateľov s významným vplyvom na trhu, ako aj na konkurenčných trhoch, kde nie sú takto určení. Na plnenie svojich regulačných úloh môže národný regulačný orgán potrebovať informácie o trhoch, na ktorých prevádzkovatelia nemajú významný vplyv. V prípade, že sa notifikovanému prevádzkovateľovi s významným vplyvom na*

jednom trhu alebo na viacerých trhoch nariadi viesť oddelené účtovníctvo, môže sa táto povinnosť vzťahovať aj na trhy, na ktorých tento prevádzkovateľ nemá významy vplyv, aby sa zabezpečila jednotnosť údajov.“. Ďalej podľa článku 4 spomínaného odporúčania: „Odporúča sa vyžadovať od notifikovaných prevádzkovateľov, ktorí povinne používajú oddelené účtovníctvo, aby predložili výkaz ziskov a strát a súpis vloženého kapitálu pre každý deklarovaný podnik (na základe relevantných trhov a služieb). Poplatky za transfery alebo kúpy medzi jednotlivými trhmi a službami sa musia jednoznačne a dostatočne podrobne vykázat' s cieľom preukázať dodržanie záväzku nediskriminácie. Povinnosť vykazovania v rámci oddeleného účtovníctva si môže vyžadovať vypracovanie a zverejnenie informácií o trhoch, na ktorých prevádzkovateľ nemá významný podiel.“

Spoločnosť ST ďalej namieta, že náklady na niektoré služby nevychádzajú z interného nákladového modelu ST, ale sú výsledkom kalkulácie na základe modelov uložených úradom (ich výsledky sa nedajú priamo napasovať na ÚČN a tým ani na účtovnú závierku). Úradom navrhovaná povinnosť oddelenej evidencie a povinnosť cenovej regulácie sú dve samostatné povinnosti. Na základe povinnosti cenovej regulácie podľa § 23 s postupom podľa § 12 zákona o elektronických komunikáciách úrad vydá po konzultáciách samostatným rozhodnutím metódu kalkulácie cien, v ktorej budú jasne špecifikované požiadavky na vstupné údaje do modelu. Účelom povinnosti oddelenej evidencie je, aby spoločnosť ST preukázala plnenie povinnosti nediskriminácie alebo sa zabránilo zvýhodňovaniu alebo znevýhodňovaniu niektorých služieb prerozdeľovaním nákladov a výnosov z iných služieb a medzi službami navzájom. Rovnako je nevyhnutné preukázať, že na jednotlivých trhoch nedochádza k duplicitnému započítavaniu nákladov. Uvedené nie je možné zistiť inak, ako analytickou kontrolou prepojenou na údaje z účtovnej závierky spoločnosti ST, čo doposiaľ nebolo možné. Úrad z toho dôvodu odmieta tvrdenia spoločnosti ST o ešte väčších nejasnostiach v sledovaní oddelenej evidencie, ak úrad implementuje navrhovaný postup. Práve kontrolovateľnosťou jednotlivých segmentov portfólia spoločnosti ST úrad odstráni všetky nejasnosti a akékoľvek pochybnosti o možných diskriminačných praktikách, ktoré predchádzajúci rozsah požadovania vstupov pre oddelenú evidenciu neumožňoval.

Vstupné dáta do modelu pre účely kalkulácie cien budú špecifikované a predkladané v súlade s metódou kalkulácie cien, ktorú úrad vydá po konzultáciách samostatným rozhodnutím.

Ak sa vyskytnú také prípady, že na konkrétnu kategóriu služieb nebude možné určiť tak podrobnú analytickú evidenciu, spoločnosť ST použije najbližšiu možnú s vysvetľujúcim komentárom použitým pre alokáciu nákladov a výnosov pre uvedenú kategóriu služieb.

99. Str.171:

Text návrhu opatrenia:

2.

d) kontrolný prepočet, kde súčty jednotlivých kategórií nákladov a výnosov v rámci oddelenej evidencie podľa písmena c) musia byť jednoznačne identifikovateľné s prislúchajúcimi kategóriami nákladov a výnosov uvedenými v rámci štruktúry nákladov a výnosov za celý podnik podľa písmena a). Významný podnik je povinný predložiť úradu štruktúru nákladov a výnosov v takej analytickej podobe, ktorá úradu umožní kontrolu správnosti priradenia jednotlivých nákladových a výnosových položiek, vzhľadom na určené alokačné kľúče a počty merných jednotiek.

Návrh ST na doplnenie, zmenu alebo výmaz textu

Navrhujeme upraviť znenie povinnosti tak, že Slovak Telekom poskytne požadovanú kontrolu pre konkrétny regulovaný produkt a predloží ju RÚ SR na vyžiadanie (vrátane detailných analýz).

Odôvodnenie:

Kalkulácie v ÚČN sú realizované cez tisíce entít, tisíce relácií, cez niekoľko alokačných úrovní.

Slovak Telekom pokladá za:

a) Fyzicky nerealizovateľné poskytnúť takúto detailnú analýzu za všetky služby/produkty sledované v ÚČN. V závislosti od charakteru a náročnosti alokácií priradených na konkrétny produkt, môže takáto analýza trvať v rozmedzí od jedného dňa po týždeň (v niektorých prípadoch i viac). Rovnako na náročnosť získavaných informácií má dopad na získavanie konkrétnych detailov i napr. podiel priamych a nepriamych nákladov a počet úrovní alokácie nákladov.

b) RÚ SR má právo požadovať informácie len za regulované služby.

V prípade nejasností je Slovak Telekom pripravený poskytnúť dáta až na úroveň analytických účtov, z ktorých náklady sa alokujú na daný regulovaný produkt.

Avšak, ako bolo spomenuté vyššie, RÚ SR nemá právny nárok žiadať uvedené informácie za ostatné služby a za služby, ktoré nie sú regulované.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST:

Spoločnosť ST poukazuje na tisíce entít, relácií cez niekoľko alokačných úrovní, ktoré môžu vyžadovať až 1 týždeň trvania analýzy na konkrétny 1 produkt. Spoločnosť ST vymenúva služby, ktoré podľa jej názoru nevychádzajú z údajov ÚČN, alebo sú tvorené kombináciou ÚČN a iných zdrojov. Úrad opakovane podotýka, že účelom tejto povinnosti je posúdenie oprávnenosti alokácie nákladov pre jednotlivé relevantné trhy a kategórie služieb. To je možné posúdiť len z údajov sumárnych výkazov účtovnej závierky. Čiastkové údaje, ktoré boli v mnohých prípadoch použité ako vstupné údaje do modelov požadovaných úradom, nemôžu byť skontrolované inak ako pohľadom na sumárne údaje s odôvodnením použitej alokácie. Náklady a výnosy nenachádzajúce sa v účtovnej závierke spoločnosti ST

nebudú ani súčasťou oddelenej evidencie. Ak sa vyskytnú také prípady, že na konkrétnu kategóriu služieb nebude možné určiť tak podrobnú analytickú evidenciu, spoločnosť ST použije najbližšiu možnú s vysvetľujúcim komentárom použitým pre alokáciu nákladov a výnosov pre uvedenú kategóriu služieb.

Ďalej platí to isté ako vo vyjadrení k pripomienke č. 98.

100. Str.171:

Text návrhu opatrenia:

2.

e) súpis použitých alokačných kľúčov pre priradenie priamych nepriamych a spoločných nákladov, spolu s vysvetľujúcimi komentármi k zvoleným kľúčom pre jednotlivé kategórie služieb ako aj jednotlivé služby v rámci týchto kategórií samostatne pre regulované a neregulované služby.

Návrh ST na doplnenie, zmenu alebo výmaz textu

Navrhujeme upraviť znenie povinnosti tak, že Slovak Telekom poskytne detailné údaje pre konkrétny regulovaný produkt a predloží ju úradu len na vyžiadanie.

Čo sa týka súpisu za celý Slovak Telekom, RÚ SR je možné predložiť vstupné súbory s reláciami (alokačné kľúče) do nákladového modelu, prípadne aj iné vstupné súbory vrátane všeobecnej metodiky využívanej v rámci interného procesu alokovania nákladov na služby ÚČN.

Odôvodnenie:

Kalkulácie v rámci nákladového modelu Slovak Telekom pracujú s obrovským množstvom údajov. Spravidla je možné RÚ SR predložiť alokačné kľúče, prípadne aj s vysvetlením, pre vybraný produkt(ty) a vybranú nákladovú položku(y). Avšak pripraviť takúto alokáciu na celé portfólio produktov a pre všetky nákladové položky, všetky alokácie je vzhľadom na dostupné kapacity ST nerealizovateľné.

Slovak Telekom na priblíženie svojho návrhu poskytuje pár štatistických údajov:

Obchodné tajomstvo

Ďalej, čo sa týka alokačných kľúčov, tie sú prierezové cez všetky služby a ich použitie definuje len povaha vzniknutého nákladu/nákladovej kategórie (či náklad vieme/nevieme priradiť) a nie charakter služby (teda, či táto regulovaná je alebo nie je).

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST:

Úrad k uvedenému podotýka, že mu plne postačuje základné členenie v navrhovanom rozsahu, ktoré bude tvoriť len sumárny výpis z používanej evidencie spoločnosti ST so sumárnymi alokačnými kľúčmi, nakoľko nemá záujem neprimerane zaťažovať spoločnosť ST detailnými alokáciami použitými na niekoľko tisíc entitách. Úrad nepotrebuje konkrétnu detailnú alokáciu pre jednotlivú službu na najnižšej možnej úrovni. Nevyhnutne potrebnou informáciou pre úrad je zistenie, či suma nákladov použitá pre jednotlivé kategórie služieb regulovaných a neregulovaných je v súčte suma nákladov účtovnej závierky za sledované obdobie. Ďalej je mimoriadne potrebné zistiť, či nedochádza k neúmernému presunu určitých druhov nákladov z neregulovaných služieb na regulované z dôvodu zvyšovania veľkoobchodných výnosov na regulovaných trhoch (tzv. krížové dotácie). V súčasnosti poskytované údaje v rámci oddelenej evidencie tieto legitímne požiadavky nedokážu zabezpečiť.

Na základe pripomienky spoločnosti ST úrad doplnil odôvodnenie povinnosti oddelenej evidencie o špecifikáciu členenia jednotlivých služieb nasledovne:

„Úrad požaduje od spoločnosti ST členenie pre jednotlivé služby minimálne v nasledovnom detaile: typ služby (napr. VULA, Optický uvoľnený prístup, Metalický úplný uvoľnený prístup, Metalický zdieľaný uvoľnený prístup, Kolokácia, Káblovody).“

Ďalej platí to isté ako v predchádzajúcich vyjadreniach k pripomienkam ST ohľadom oddelenej evidencie.

101. Str. 171:

Text návrhu opatrenia:

3.dodržiavať pri vedení oddelenej evidencie nasledovné pravidlá:

- a) *Náklady, výnosy a objem vloženého kapitálu na služby súvisiace so zriadením a používaním lokálneho prístupu k infraštruktúre prostredníctvom metalického, optického vedenia, prístupu ku káblovodom a služby súvisiace s kolokáciou musia vychádzať z účtovnej závierky spoločnosti ST, a.s. overenej audítorom.*

Návrh ST na doplnenie, zmenu alebo výmaz textu

Vypustiť uvedený text resp. zmeniť ho v súlade s odôvodnením nižšie.

Odôvodnenie:

Vzhľadom k tomu, že nie je možné niektoré služby napárovať na výsledky účtovnej závierky, Slovak Telekom toto písmeno z objektívnych príčin nevie vykonať.

Ako už bolo uvedené vyššie, nie všetky regulované služby sú kalkulované v rámci alokácií ÚČN. Napr. kolokácie sú výsledkom samostatného modelu RÚ SR. Preto pri

niektorých službách nebude z objektívnych príčin možné napárovať náklady na účtovnú závierku.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST:

Platí to isté ako vo vyjadrení k pripomienke č. 98.

102. Str. 171:

Text návrhu opatrenia:

3.

b) Náklady sa musia priradovať výlučne v súlade s princípom nákladovej príčinnosti, t.j. priradené náklady musia mať príčinný vzťah k jednotlivým činnostiam, výkonom, či službám. Konkrétny alokačný kľúč vyjadrujúci príčinný vzťah musí byť odvodený z miery využívanosti konkrétnej služby/činnosti vyjadrenej z jej podielu na celkovom počte podľa zvolených merných jednotiek (napríklad podiely objemu prevádzky, či počtu zákazníkov).

Návrh ST na doplnenie, zmenu alebo výmaz textu

Vypustiť uvedený text resp. zmeniť ho v súlade s odôvodnením nižšie.

Odôvodnenie:

Slovak Telekom nevidí dôvod na zmenu alokačných kľúčov, ktoré používa na alokáciu nákladov už niekoľko rokov. V prípade, že niektorý z alokačných kľúčov bude nutné zmeniť predpokladáme, že to bude predmetom osobitnej a detailnej diskusie s RÚ SR. Táto diskusia však musí byť vedená v dostatočnom predstihu tak, aby nebol ohrozený priebeh schvaľovania účtovnej závierky a výsledkov interných alokácií na produkty v ÚČN.

V prípade, že RÚ SR požaduje (ako to už niekoľkokrát uviedol v predchádzajúcich bodoch), aby náklady boli overiteľné a vychádzali z účtovnej závierky, vnáša týmto bodom značnú dávku nesúladu a neistoty do vzájomného vzťahu ÚČN vs. účtovná závierka.

V prípade, že úrad prikáže Slovak Telekomu zmeniť a korigovať alokačné kľúče používané v internom nákladovom modeli (ÚČN ktorého výsledky prirodzene vychádzajú z účtovnej závierky), dôsledkom tejto zmeny bude disproporcja a logický nesúlad medzi výsledkami ÚČN a účtovnou závierkou, ktorá bola už predtým schválená audítorom.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST:

Úrad v žiadnom prípade nepožaduje od ST zmenu alokačných kľúčov, ale len ich transparentnú prezentáciu, ktorá preukáže nediskriminačné členenie a poskytovanie regulovaných služieb v súlade so zákonom o elektronických komunikáciách. Ak by spoločnosť ST bola presvedčená o správnosti údajov uvádzaných v rámci oddelenej evidencie, nemala by žiadne pochybnosti o potrebe zmeny použitých pomerov v alokačných kľúčoch používaných niekoľko rokov.

103. Str. 172:

Text návrhu opatrenia:

3.

e) *Oddelená evidencia nákladov sa musí viesť v bežných cenách na základe metódy CCA (tzv. „current cost accounting“) a pri použití tejto metódy zahrnúť odpisy do prevádzkových nákladov vypočítaných na základe bežných nákupných cien majetku podniku; v prípade, ak nie je možné určiť bežnú nákupnú cenu na základe metódy CCA, oddelená evidencia nákladov sa musí viesť v cenách porovnateľného majetku na základe metódy MEA (Modern equivalent assets).*

Návrh ST na doplnenie, zmenu alebo výmaz textu

Upraviť text tak, že Slovak Telekom bude i naďalej predkladať dáta k oddelenej evidencii na základe plne alokovaných historických nákladov za účelom dodržania požiadaviek RÚ SR v iných bodoch a to, aby bola dodržaná požiadavka na súlad s auditovanou účtovnou závierkou.

Odôvodnenie:

Požiadavka na vedenie oddelenej evidencie v bežných cenách je v rozpore s požiadavkou na súlad s auditovanou účtovnou závierkou spoločnosti Slovak Telekom, ktorá je vedená výlučne v historických cenách.

V prípade preceňovania nákladov na bežné ceny (napr. i porovnateľnou metódou MEA), budú výsledkom diametrálne odlišné úrovne nákladov v závislosti od ich druhu.

Keďže napr. sieťové prvky obstarané v minulosti majú v súčasnosti výrazne odlišnú obstarávaciu cenu (napr. náklad na kábel a s ním súvisiace náklady ako výkopy a pod.)

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST:

Úrad ďalej na základe pripomienky spoločnosti ST opravil text v znení bodu 3. písm. e) povinnosti oddelenej evidencie o bežných, resp. historických cenách nasledovne:

„Oddelená evidencia nákladov sa musí viesť v historických cenách na základe metódy HCA (tzv. „historical cost accounting“), pričom celkový súčet priamych, nepriamych, spoločných a ostatných nákladov a výnosov a vloženého kapitálu spolu za jednotlivé služby a činnosti sa pri použití metódy plne alokovaných historických nákladov (FAHC) musí rovnať údajom uvedeným v rámci účtovnej závierky.“

104. Str. 172:

Text návrhu opatrenia:

S uložením povinnosti cenovej regulácie a nákladovej orientácie súvisí aj uloženie povinnosti viesť oddelenú evidenciu za účelom získania informácií o štruktúre nákladov, výnosov a vloženom kapitále, ktoré súvisia s veľkoobchodným prístupom pre každú jednotlivú službu zvlášť. Spoločnosť

ST, a.s. je povinná na požiadanie poskytnúť úradu vyššie uvedené informácie samostatne za jednotlivé regulované služby. Oddelená evidencia nákladov a výnosov z regulovaných služieb umožní úradu overiť dodržiavanie uloženej povinnosti nediskriminácie, konkrétne ekonomickej opakovateľnosti, ako aj ex-post kontroly cenovej nediskriminácie. To prispeje k zvýšeniu prospechu a podpore záujmov koncového užívateľa a zlepšeniu konkurenčných podmienok na maloobchodnej úrovni. Pri absencii povinnosti oddelenej evidencie by bola táto kontrola nevykonateľná.

Úrad zadefinoval znenie povinnosti oddelenej evidencie podrobnejšie ako v predchádzajúcich rozhodnutiach, aby tak získal dostatočne podrobné informácie o nákladovosti jednotlivých regulovaných služieb. Štruktúra oddelenej evidencie musí byť priamo naviazaná na sumárne účtovné výkazy spoločnosti ST, a.s. a každý alokačný kľúč musí byť jednoznačne zdôvodnený konkrétnym postupom výpočtu vrátane vysvetlenia použitého kľúča pre alokáciu nákladov. Len celkovým pohľadom na účtovné výkazy je možné preukázať, že ST, a.s. neuplatňuje zvýhodňovanie niektorých služieb prerozdeľovaním nákladov, alebo že regulované služby neobsahujú náklady kalkulované v cene iných služieb, t.j. duplicitné náklady. Plnenie povinnosti oddelenej evidencie podľa § 21 Zákona o elektronických komunikáciách je nevyhnutné pre preukázanie plnenia povinnosti nediskriminácie podľa § 20 tohto zákona. ST, a.s. musí preukázať, že poskytovanie veľkoobchodne regulovaných služieb nie je krížovo financované z iných trhov, na ktorých spoločnosť ako integrovaný telekomunikačný podnik pôsobí a že na jednotlivé regulované služby sú alokované len náklady súvisiace s poskytovaním týchto služieb a zároveň v správnom pomere.

Návrh ST na doplnenie, zmenu alebo výmaz textu

Slovak Telekom navrhuje zrušiť sledovanie tejto povinnosti v štruktúre, ako navrhuje RÚ SR a ponechať znenie a plnenie vo forme, ako tomu bolo na základe doterajšieho rozhodnutia. Predkladané informácie poskytovali RÚ SR prehľad o nákladoch alokovaných na regulované služby v dostatočnej miere a zároveň boli porovnateľné a kontrolovateľné voči účtovnej závierke. Navrhované znenie pokladáme za netransparentné a teda aj za nevykonateľné.

Odôvodnenie:

Ako Slovak Telekom v predchádzajúcich pripomienkach namietal, že povinnosť tak, ako je uložená, je nevykonateľná (keďže napr. vyžaduje súlad účtovnej závierky a zároveň vyžaduje vedenie oddelenej evidencie v bežných cenách).

Rovnako, ako sme už uviedli, náklady na niektoré služby nevychádzajú z interného nákladového modelu Slovak Telekom (teda z ÚČN), ale sú výsledkom kalkulácie na základe modelov uložených RÚ SR (teda ich výsledky sa nedajú priamo napasovať na ÚČN a tým ani na účtovnú závierku).

Sme toho názoru, že tak, ako povinnosť navrhuje RÚ SR, neumožní RÚ SR sledovanie cieľa a teda, overiť dodržiavanie uloženej povinnosti nediskriminácie, konkrétne ekonomickej opakovateľnosti, ako aj ex-post kontroly cenovej nediskriminácie, avšak vnesie do jej sledovania ešte väčšie nejasnosti.

Stanovisko úradu k návrhu spoločnosti ST:

Platí to isté ako v predchádzajúcich vyjadreniach k pripomienkam ST ohľadom oddelenej evidencie.

v Bratislave, dňa 19.augusta 2016

Ing. Jana Kopečná
riaditeľka odboru ekonomickej
regulácie